

SKAUTING

ROČNÍK 33 ÚNOR 1995

6

Z OBSAHU:

DEN SESTERSTV

80 LET DÍVČÍHO
SKAUTINGU
U NÁS

K ROKU
TOLERANCE

MAUGLÍ -
100 LET

80 LET
ČASOPISU
JUNÁK

EMILIE
MILČICOVÁ

OBSAH

Z redakce	2
22. únor - Den sesterství	3
K roku tolerance	3
Ke dni sesterství	4-5
Co dal divčí skauting ženám?, 80 let divčího skautingu u nás, Oslavujeme	
Vůdce, zákon a paragrafy	6
Postavení a úkoly současného skautingu u nás a ve světě IV	6
Vlčata a světlušky	7
Mnoho štěstí ke stým narozeninám, Mauglii, Připomínka k závodu vlčat a světlušek, Přáníčko ke Dni sesterství	
Malý průvodce náboženstvím - Křesťanství	8
Papež Jan Pavel opět přijede	8
R+R	9
Brdská stovka, Roverská setkání, Horní mlýn	
Z vůdcova zápisníku	10-11
Den sesterství, Celoroční program oddílu - IV., Oddíl a ekologie, Dobré nápady, Chystáte se na tábor? - VI	
Připravujeme řádný VIII. sněm Junáka	12
Na sněm jen tak - hup rovnýma nohama?	
Zkáza mohyly na Ivančence	12
Otevřený dopis Ústřední radě	13
Uvažujte a počítejte se mnou	14-15
Od vesmíru k hlubinám lidské duše	16-17
Misto člověka v přírodě VI. - Evropa, Co vypráví krajina, Slovníček, Za ptačím voláním - Trampoty s volavkami, Ekologické drobnosti	
Z oddílů, okresů, oblastí	18-19
Byly vánoce - Betlémské světyčko, Skautky a světlušky nadělovaly..., Neobvyklé přání, Skauti táboří i v zimě, ale..., Ještě trochu loňského léta - Lesná duchovná škola, Dubák 94	
Diskuse - názory - kritika - ad	20-21
Ne všechno se povede - Slevy na dráze, 2x ad "Svojsikáč", Chyba v režii nebo nezájem?, Naše časopisy - Odměny nejlepším družinám, Předplatili jste si?, Milá redakce!, Ke stati "Otvíráme archivy", Naše styky s KČT	
Evropské hodnoty demokracie a výchovy po zkušenostech s komunistickou totalitou	22
Osmdesát let časopisu Skaut-Junák	22
Dodatek k Českému skautingu	23
Slovo náčelníka	23
Z historie	24
Arch skaut, Jedno výročí, Chceme věrní zůstat také dál	
Průvodce českou skautskou literaturou	25
Léta třicátá	
Nové knihy	25
Příběhy psané životem, Hry pro život I. a II. díl	
Emilie Milčicová	26
Zprávy, inzerce, Pozdrav českým sestrám	27

Příloha: Plajnerův závod

Fotografie na obálce: Ota Rybák - Dědouch, 3. divčí Brno, 1946

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu

vydává nadace FONS pro Junák - svaz skautů a skautek České

republiky a Slovenský Skauting

šéfredaktor a grafická úprava - Michala Rocmanová

sekretariát redakce - Hana Turecká

redakční rada:

Vladimír Barlok	Iva Macková	Tomáš Řehák
Danka Barioková	Milan Myška	Vlasta Šebestová
Marek Bárta	Václav Nosek	Ondřej Vanke
Zdeněk Hájek	Eduard Pachmann	Jiří Večeřa
Vladimír Kopřiva	Jaroslava Pešková	Anna Velichová
	Vit Růžicka	Jiří Zajíc

Adresa: redakce Skautingu,

Ústředí Junáka, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

Tel. 02/24 102 268 Fax. 02/24 21 48 25

Cena výtisku pro předplatitele 10 Kč

Předplatné na celý rok včetně poštovního 110 Kč

Bankovní spojení: ČSOB, Na příkopě 14, 115 20 Praha 1

č.ú. 4028-0300084963/0300

reg. značka MK ČR 53 31

Podávání novinových zásilek povoleno ředitelstvem pošt Praha

č.j. NP 2571/1994 ze dne 23.11.1994

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují

a vracejí se na vyžádání odesílatele.

Uzávěrka 8. čísla bude 17. 2. 1995

Toto číslo vyšlo v nákladu 5 500 výtisků, uzávěrka byla 23.12.1994

Z REDAKCE...

V jaké formě dodávat texty napsané v editoru T602

**Dodáváte-li texty pro zpracování v sazebním programu,
zachovávejte, prosím, následující zásady, ušetříte nám
tím mnoho práce. Děkuje vám.**

Disketu, na které je vámi dodaný text, prosím, mějte podepsanou, ať je možné ji v pořádku a rychle vrátit. Text, který
dodáváte přepsaný v editoru T602 má mít zadán **vstlvys. kód..**
KEYBCS2 (V T602 najdete takto: F10-Text602-vstlvys. kód..-
KEYBCS2).

Jak by měl vypadat správně napsaný text

- zarovnaný pouze k levému okraji,
- odstavce by neměly mít odsazené první řádky,
- odsazení se nepoužívá ani u podpisu či datumu, tabelátory
na zarovnání textu by se neměly vůbec objevit,
- řádkování používejte č. 1,
- entrem se ukončuje pouze odstavce, jinak se text nechá
přetékat do následujících řádků,
- po jakémkoli interpunkčním znaménku (,;:!) se dělá mezera
(u pomlčky se mezera dělá z obou stran),
- nadpisy, odstavce či podpisy neodděluje prázdnou řádkou.

Zvýraznění textu je možné pouze

- **kursívou nebo tučně,**
- **nepoužívat jiné typy písma (šířoké, vysoké velké či podtr-
žené),**
- neviditelnovat text psaním slov či vět složených z velkých
písmen.
- neviditelnovat text vkládáním mezer mezi jednotlivá písmen-
a ve slovech.

Uvádíte-li ve svém textu tabulku či něco podobného, píšte údaje v ní uváděné takto:

- morse, uzle, semafor, oheň,...
- datum, 25.3., 30.6., 3.11.,...
- nedodávejte tabulku nakreslenou v T602 ani neodděluje
jednotlivé údaje tvrdými či normálními mezerami, případně
tabelátory.

Dodáte-li text takto upravený, ušetří nám to velké množství
práce. Pokud byste nám chtěli pomoci ještě o trochu víc, pak
než text ponese k nám, projedte ho, prosím, "spellmem 602"
(F10-Text602-Spell602.-kontrola).

**Vinou tiskárny dostali někteří z vás
vadné číslo 5. Velmi se za to omlou-
váme a prosíme vás o jejich zaslání k
výměně. Děkuje.**

OPRAVY

V článku Svovikáč pro dospěláky (č.4) došlo k nemilé záměně
- tento neobvyklý závod uspořádali mladí v Mariánských Lázních,
a nikoli v Karlových Varech, jak jsme uvedli.

Ve Skautingu č. 4 v článku Vladimíra Janečky "Jaký byl Scuk
94" jsme omylem uveřejnili, že na druhém místě byla smíšená
hlídka ze 4. střediska Zlín. Omlouváme se za chybu. Na druhém
místě byla smíšená hlídka z 5. střediska Zlín.

Citát Komenského ve Skautingu č.2-3, str. 25 správně zní:
"Aby Bůh předvedl jednotu svého bytí, sjednotil všechny tvory
navzájem tak podivuhodně a tak je navzájem svázal, že vždy
jedno obsahuje druhé a jedno obnává skrze druhé právě tak,
jako v řetězu jeden článek visí na druhém."

Poděkování

Redakce Skautingu a nadace FONS děkují firmě Stapro s.r.o.
z Pardubic za velké množství disket, věnované touto firmou.

22. ÚNOR - DEN SESTERSTVÍ DEN ZAMYŠLENÍ

Když jsme letos v prosinci podávaly žádost o plné členství ve WAGGGS, znovu jsme si všimly, jaký význam klade tato mezinárodní organizace na "Thinking Day". Jeho respektování je základní podmínkou členství. Je to požadavek vzájemného porozumění, soustředěného zamyšlení nad tím, čím můžeme přispět ostatním organizacím skautek ve světě. Zároveň je to nárok na "sebereflexi", na pravidelné ohlédnutí za naší vlastní prací na sobě, pro druhé a pro celé lidské společenství.

Vzhledem k tomu, že k podmínkám členství ve WAGGGS se hlásí i náš chlapecký kmen, platí požadavek zamyšlení nad sebou samými a nad výsledky společné práce pro celé hnutí. **Skautské hnutí je vlastní setkání - setkání příslušníků různých generací "spolu" u "společné věci". Co to znamená "spolu" a jaká je "společná věc", která nás spojuje?** Setkáváme se především jako lidé. Člověk je jediná bytost na světě, která není vržena do života hotová. Musíme svou podstatu celý život hledat. Jsme stále poutníky na cestě. *"Člověk je zvláštním*

stvořením Země, které není stále v charakteristice svého založení (jako zvířel - ani dokonale a úplně jako bůh. Člověk nemá svoji podstatu v sobě, má ji mimo sebe, musí ji hledat, dokud žije. Je na cestě sám k sobě, je poutníkem, který se sám hledá, bloudí jako Odysseus, který dlouho neuzří střechu domova. "Nedokonalost" lidské existence není ani požehnáním, ani kletbou, ani spásou ani pohromou - je podmínkou toho, abychom se mohli vůbec dozvědět, co je štěstí a neštěstí, nízkost a velikost. Poněvadž nežijeme jen jednoduše jako zvíře, poněvadž žijeme v prostoru různých možností, mezi nimiž se musíme rozhodnout, poněvadž máme blaho i muka volby, která je vždy též sebevolbou, proto jsme odkázáni na radu. Poněvadž se můžeme ztratit v návalu možného, potřebujeme oporu. Poněvadž jsme bez stálé charakteristiky, potřebujeme formu, která nás určuje. Poněvadž nám hrozí nebezpečí, že podlehneme nátlaku věci, potřebujeme základní zákon" /E. Finkl.

Člověk ví, že je nehotový. Ví, že hledá, ví, že je na cestě. Ale často nedbá. Ve dvaceti je "hotovým starcem", který už nemá kam putovat. Skauting je metodické hledání cesty úskalími života, hledání cesty k sobě, k vlastní identitě v proměnlivých podmínkách. Je to úsilí vždycky znovu rozumět sám sobě, druhým lidem a světu, ve kterém žijeme.

Svět, ve kterém žijeme, má dvě stránky: Je obzorem, který nás přesahuje. Rozu-

míme sobě, protože jsme s to pochopit širší obzor našeho života. Člověk dovede překročit každodenní trable a plát se po tom, proč je to tak a tak? Co s tím mohu učinit... Svět je zároveň jednotou složitých vztahů, ve kterých je třeba se vyznat. Nemůžeme jen oči otevřít a uvidět "svět"! Svět je průhledný, dovede-li ho osvětlit, prosvětlit, pochopit. Proto dává skauting takový důraz na "osvětlení věci", "ozáření životní cesty". Člověk je na cestě ke svému lidství. Podmínkou jeho snažení je vztah k druhému. Nikdo není sám na planetě. K člověku patří odpovědnost vůči druhému. Svobodně tvořit mohu jen proto, že se mohu spolehnout na druhé, na to, že odpovědně doplní všechny ostatní stránky lidského konání. Musím se soustředit na svou úlohu, na svou práci, protože "druhý" může svobodně tvořit jen za předpokladu mého odpovědného konání, které mu vytváří bezpečné základy. Taková je náplň skautské stezky.

Máme za sebou pět let práce ve svobodné zemi. Zamyšleme se proto u příležitosti 22. února nad tím, zda jsme těch pět let prožili skutečně důstojně a zda jsme přispěli k tomu, aby jméno "skaut" neztratilo na vážnosti, které se těšilo před obnovou hnutí. Zamyšleme se i nad tím, co nás dnes ve složitých podmínkách konce tisíciletí na naší stezce čeká a jak jsme na to připraveni.

Jarka Pešková,
náčelní DK

K ROKU TOLERANCE

Letošní rok vyhlásilo UNESCO za rok tolerance. Jsou k tomu jistě mnohé důvody: válečné střety v mnoha částech světa, růst extremistických hnutí i nálad, motivovaných nacionálně, rasově, ekonomicky, ale i nábožensky, teroristické akce, ohrožující nevinné oběti, a stejně tak obecný pokles snášenlivosti v běžném životě rodin (stoupající rozvody, násilí v rodinách apod.), různých komunit, obcí i politických směrů. Současně však se osvědčené hlavy snaží o nápravu - viz velké úsilí ekumenické a snahy o obecnou snášenlivost, opírající se o mezinárodní právní normy, počítaje v to široké pojetí obecně lidských a dětských práv.

Definovat toleranci je obtížné. Uvedu raději několik myšlenek, s kterými jsem se setkal před nějakou dobou v anketě mezi skupinou starých a zkušených skautek a skautů. Tolerance můžeme chápat jako hodnotu. Jde o nezaújaté uvažování i připouštění různých názorů a forem chování, které mohou být odlišné od názorů jedince, ale neodporují mravním hodnotám. Činí život ve společnosti snesitelnější a je protikladem fanatismu všeho druhu a ražení. Tolerance je také osobní vlastnost, je to pak způsobilost snášet odlišné jednání či názory druhých lidí a schopnost tuto vlastnost v sobě rozvíjet. A konečně můžeme uvažovat o snášenlivém jednání v každodenních si-

tuacích, kdy se snažíme sledovat běh světa očima lidí jiného věku, názorů, zkušeností či záměrů.

Lidská tolerance má jistě své meze. Není slabosti, netečnosti, nevšímavosti či pohodlím. Není to nezáměr o druhé, znamená, že nemáme vlastní názor či ustupujeme rychle z vlastních pozic. Nelze tolerovat to, co popírá mravní normy či škodí jiným. Proto nebudeme mlčky tolerovat ničení přírody, kriminalitu, drogy, násilí na dětech či nezáměr o ně ani vyvolávání konfliktů z malicherných příčin.

Tolerance patří ke každodennosti. Bez snášenlivosti nefungují rodiny, přátelské skupiny ani různé organizace.

Nemůžeme být stejní v chování, názorech či postojích, ale musíme existující rozdíly respektovat.

V průběhu života se stupeň tolerance většinou mění. Mladí bývají tolerantní, chybí mu životní zkušenosti. Ve stáří se někdy objevuje velká snášenlivost (často u prarodičů při výchově dětí), ale stejně tak hrozí narůstající nesnášenlivost jako důsledek snížené schopnosti adaptovat se na změny v životním stylu, který se stále rychleji mění.

Lidská snášenlivost nevzniká sama, ale jedinec se k ní propracovává. Dítě pro ni zprvu nemá pochopení - vidí jen samo sebe a vlastní zájmy. Později se orientuje v rodině a v nejbližším okolí. V

předškolním a školním věku se učí spolupráci, ale k toleranci dozrává až později. Nejříve to bývá kolem věku 12 let, kdy si začne uvědomovat vlastní i cizí motivaci. I v této době dává nesnášenlivě přednost vlastním názorům, byť i často přelétavým. Motivaci druhých si často vykládá chybně, což platí nezdědka i ve věku pozdějším. Často - až příliš často - se objevuje nesnášenlivost mezi generacemi, která v době dospívání se stává břemenem mnoha rodin, ale i skautských oddílů. K tomu přistupuje specifická situace v naší zemi: těžko se mohly děti učit toleranci ve společnosti, která programově byla netolerantní.

Uvažujeme o toleranci českého skautingu r. 1995! Je to téma pro rovery a činovníky. Existuje mnoho nesnášenlivosti mezi námi - mezi jednotlivci, často mezi středisky a nejvíce asi mezi skautskými generacemi. Bude věci sebevychovy, trpělivosti, nadhledu i otevřených srdcí, abychom netolerantní postoje napravovali, vyvarovali se zbytečných rozporů a nenechávali je přerůstat v otevřené konflikty.

Zkusme se během roku sejít u krbu, u hořícího ohně, pod hvězdami či kdesi uprostřed přírody a hledíme bez zaujetí a s ochotou si porozumět cesty k sobě.

Je to v zájmu osobním, ale v první řadě v zájmu dětí, které nás pozorují a napodobují. Jistě se budeme v mnohém lišit, ale hledíme společně řešení v zájmu dobré věci - v zájmu výchovy dětí.

Podari-li se kdekoli učinit několik vstřícných kroků na této cestě, budeme právní roku tolerance.

Václav Bríchaček

CO DAL DÍVČÍ SKAUTING ŽENÁM?

V den sesterství si položíme otázku - co dal dívčí skauting ženám.

Nevím zda někdo spočítal, kolik dívek na celé zeměkouli prošlo skautingem. Bylo by to číslo nemalé a nemalé by byly i stopy, které v jejich životech skauting zanechal. Bezespornu uvolnil z emancipačních trendů ten zdravý. Otevřel dívkám dveře domovů k zcela novým prožitkům přírody, k posílení jejich samostatnosti, k objevení sebe sama. Dívky tehdy spontánně a samy vstoupily do chlapeckého světa, kde tušily uplatnění i pro sebe. Nezůstaly stát stranou v nových pohledech na dětský svět, kterému se skautingem objevily nové obzory přirozené výchovy. Tento velmi energický a rozhodný krok zcela zřetelně napomáhal hledání vlastní světybné role, která by nebyla okolím určena či pasivně přejata, role, která přesahovala tehdejší obvyklé postavení ženy.

Často se objevovaly a i dnes ještě objevují pochybnosti, zda skauting je tím pravým prostorem pro dívky, pro formování jejich postojů, rozvíjení potřebných schopností a dovedností. Již jeho osmdesátiletá historie stvrzuje jeho opodstatnění, ale nejen to. Skauting je rovina, kde se právě oba prvky, mužský i ženský, uplatňují v rovnováze, často ve vzájemném zastoupení rolí, kdy muži vychovávají, starají se o mladší, poskytují jim péči a ženy budují svá obydlí, dělají řemeslné práce. Snad můžeme říci, že ve skautingu jako málokde se učíme tím, že si zaměňujeme své role, rozvíjet i prvky opačné, ženy mužské, muži ženské. A bez té souhry a prolnutí obou prvků a postojů bychom jen podporovaly vidění světa jako pole válečného. Skauting vždy znal míru a tak i při nově doléhajících otázkách ať ekologických či vehementně feministických se vyhýbejme útoč-

ným postojům. Vzděláváme se, pozorně sledujeme dění světa a vstupujeme do něj tak, jako kdysi naše zakladatelky, ale při své vnitřní svobodě budme schopny někdy i pochybovat o vlastním názoru, někdy ho i změnit, neboť i to patří k toleranci.

Při ohlédnutí vidíme řadu ženských postav významných i radových, kterým se snad podařilo posunout ženský svět do bohatších prožitků, širších obzorů a hlavně k větší odpovědnosti za celek světa, jehož nedílnou součástí zůstávají naše vlastní rodiny. Nešetíme moudrosti, intuici, laskavosti, což je snad hlavní výbava ženského bohatství. Tím bychom současnému mužsko - ženskému světu mohly vtisknout jinou představu krásy, než jak k nám promlouvá z obrazovek.

J. Pfeifferová

80 LET DÍVČÍHO SKAUTINGU U NÁS

Chtěli bychom Vám přiblížit na několika méně známých fotografiích z archivu Junáka naše skautky, jak vypadaly a co dělaly, jak se změnily za těch 80 let. Jak se změnila móda, skautské a činovnícké kroje...

První fotografie pochází z r. 1925-6, z doby, kdy naši zemi navštívila velká výprava anglických skautů. Na snímku jsou angl. vůdkyně včítat, promíchané s našimi skautkami.

Oficiální fotografie členek výkonného výboru Dívčího odboru, asi 1925. Stojící zleva sestry: 1. Hafnerová - Soukénková, 2. Najmannová, nebo Fišerová (?), 3. (?), 4. Divišová, 5. Závěská - Kučerová, 6.

Syllabová - Filipová, Sedící zleva: 1. Dobroruková, 2. Sobotová, 3. náčelní Svazu Milčicová, 4. předsedkyně D.O. Fleischerová.

Na fotografiích z výletu vlašimských skautů (1930) objevíme i skupinku skautek.

Apartní sportovní oblečení našich prvňáčků na táboře (?)

Lady Baden Powell na návštěvě v Československu v doprovodu čestného velitele Junáka Slávy Řeháka (1946).

Třetí divčí, Brno - Královo pole (1946), foto Ota Rybák - Dědouch.

2 x jubilejní sraz skautek k oslavě 55. výročí 13. - 14. 6. 1970 v Roztokách (1200 děvčat), zleva ses. Divišová a ses. náčelní Koseová podepisují kroniky.

Bohužel naše dokumentace je zčásti nekonkerní - u mnoha fotografií chybí popisky a datum. Proto Vás prosíme, pokud byste věděly, odkud a z které doby jsou, případně koho na nich poznáte - napište na adresu Skautské informační centrum - SIC - br. Windy Nosek, Ústředí Junáka, Senovážné nám. 24, Praha 1 147 00

Oslavujeme

Oslavujeme - dožili jsme se něco se nám povedlo a uspokojení do duší se vnese. Oslavujeme - kdoví, co bude zítra těšme se dnes ze zdaru a nemysleme starostlivě na přísti jitra. Oslavujeme - povedlo se nám chytit čas který jsme urvali nekonečnosti dočkaly jsme se a žijeme zas! Oslavujeme - žijeme a chceme víc chceme přísti jitra a přijde-li rub, přijde i lic. Oslavujeme - po práci přišel zdar sebedůvěrou a touhou po činnosti krev přechází ve var. Oslavujeme - náš život - kapka v moři. Nevadí, věrme dál náš cíl nové světy tvoří. Oslavujeme - život v nekonečnosti tradici dobrých činů s neomezenou možností.

Dr. Mirra Mladějovská, 1969

VŮDCE, zákon § a paragrafy

V tomto čísle budeme pokračovat dalšími případy trestní odpovědnosti vůdce. **Může vůdce nebo řádce odpovídat i za to, když např. dítě místo družinovky nebo výpravy, někde pobíhá po městě a něco se mu stane?**

Vůdce ani řádce nemohou trestně odpovídat za to, co nezavinili, takže trestní odpovědnost v tomto případě nepřichází v úvahu, avšak v případě, že se dítěti v této době něco stane, bude vůdce nebo řádce (podle toho kdo tu akci vede) první, koho se budou policejní orgány ptát; proto doporučuji, aby vůdce takovéto neomluvené absence ohlásil rodičům dítěte.

Odpovídá vůdce i za to, když se dítěti něco stane např. cestou z domova na družinovku nebo na zpáteční cestě apod.?

Na tuto otázku nelze jednoznačně odpovědět. Záleží totiž na tom, zda rodiče souhlasili s tím, aby se dítě vracelo z oddílových akcí samo, nebo zda se zavázali, že si dítě budou vždy po skončení akce vyzvedávat. Protože i zde bude vůdce vždy první, koho se budou policejní orgány ptát, je vhodné, aby rodiče

současné s přihlášením dítěte do oddílu podepsali, že souhlasí s tím, aby se dítě z oddílových akcí vracelo samo. V tomto případě pak vůdce trestně odpovědný není. Jinak je tomu však za situace, kdy rodiče trvají na tom, že si dítě budou vždy vyzvedávat, protože v tomto případě je povinností vůdce dítě rodičům předat a pokud si pro něj rodiče nepřijdou, pak ho vůdce musí odvést domů nebo se o něj jinak postarat.

Obojí platí pochopitelně pouze za předpokladu, že se jedná o akci, která je zahrnuta v plánu činnosti oddílu, rodiče jsou o ní informováni a nestane se nic mimořádného, např. že oddílový výlet skončí dříve, než bylo stanoveno. V tomto případě je pak vůdce povinen se o dítě postarat.

Jak je to s odpovědností vůdce na táboře?

O odpovědnosti vůdce nebo řádce na táboře platí v podstatě to samé, co jsme si řekli již dříve s tím, že případů trestní odpovědnosti je - s ohledem na rozmanitost táborového života - mnohem více. Je proto dobré, když vůdce není na všechno sám, ale má vedle sebe kvalifi-

kovaného hospodáře, který zodpovídá za ekonomické záležitosti, a kvalifikovaného zdravotníka zodpovědného za "táborové zdravotnictví".

Jak může být trestně odpovědný hospodář tábora?

Hospodář tábora může být trestně stíhán za zpronevěru (§ 248 tr. zák.), která spočívá v tom, že si присvoji peníze, inventář nebo jiné hodnoty, které mu byly svěřeny (nezaměřovat s hmotnou odpovědností za schodek - o tom si povíme příště). Podmínkou této trestní odpovědnosti je to, že si hospodář tyto věci присvoji úmyslně, t.j. nemůže jít o pouhou ztrátu peněz nebo inventáře z nedbalosti. Minimální výše způsobené škody pro vznik trestní odpovědnosti činí 2. 000,- Kč.

Za co všechno může být trestně odpovědný zdravotník tábora?

Zdravotník tábora může být odpovědný v případě, kdy poskytne špatné zdravotnickou pomoc a způsobí tak někomu újmu na zdraví (§§ 223 a 224 tr. zák.). Pokud zdravotník není přímo lékařem, je jeho pravomoc omezena a tento zdravotník by neměl provádět žádné složitější úkony, např. stanovovat diagnózu nemoci a určovat způsob léčby. V těchto případech by se zdravotník měl omezit na poskytnutí první pomoci a pak se obrátit na lékaře, na nějž tímto okamžikem přechází odpovědnost.

Mgr. René Fischer - Fiša

POSTAVENÍ A ÚKOLY SOUČASNÉHO SKAUTINGU U NÁS A VE SVĚTĚ IV.

dokončení

Sérii předešlých tří zamyšlení o současnosti světového a budoucnosti našeho skautingu se pokusíme zakončit shrnutím a zobecněním. Konkrétní aktivity skautů v celospolečenských úkolech jsou snad z předchozích dílů našeho seriálu dostatečně známy.

Skauti se aktivně zapojují do činnosti místních, národních i nadnárodních společenství, aby tak přijímali svůj podíl **spoluzodpovědnosti za společnost**. Tato - bez hanlivého podtextu - politická práce, "služba obci", začíná již prací vedoucích družin, kteří počítají ve svém životě první zodpovědnost za ostatní. Dobrovolná činnost volených vedoucích na různých stupních skautské organizační struktury je praktickou školou demokracie a přispívá k vzniku normální zdravé struktury vrstevnaté občanské společnosti, v níž by naši členové měli být opravdovým "kvásem v těstě". Skauti se aktivně podílejí na činnosti v místní i státní správě a na práci v charitativních a humanitárních organizacích, ve školství, zdravotnictví a osvětě. **Zde by všude měli být těmi, kterým jde vždy o podstatu věci a nikoliv o vlastní prospěch**, zde by se nikdy neměli rozmyšlet jít proti proudu tradic a společenských konvencí, když jde o dobrou věc. Tato činnost se uskutečňuje ve všech třech oblastech součinnosti skautingu a spo-

lečnosti - v Community servis jako v nejnižší úrovni služby společnosti, Community development (rozvoj společnosti) a v nejvyšší úrovni sebevzdělání rozvojem, Community education. Při vši této společenské angažovanosti je vlastní skauting dynamicky se rozvíjejícím hnutím v souladu se strategií světových ústředí k roku 2002, požadující "lepší skauting pro více mladých lidí", která byla jednomyslně přijata příprzkou konferencí v roce 1990. Tedy nikoliv občas slyšené a oblíbené heslo našich činovníků: "hlavně kvalita", které může snadno sklouznout v sebeklamající přesvědčení, že jestliže je nás málo, pak je tomu jen proto, že máme vysoký standart. Skauting přece nemůže být něčím, co je omezeno jen na pár šťastných jedinců nebo je vyhrazeno jakési elitě. Kvalita a kvantita nejsou v našem hnutí protikladné. Avšak co to znamená "lepší skauting"? Je to skauting moderní (vycházející vstříc aspiracím mladých lidí), užitečný (shodující se s potřebami společnosti) a věrný (rozvíjející se respektováním svého poslání a základních zásad). Tato tři kritéria rozvoje musí být uplatňována ve třech navzájem se doplňujících rovinách - v rovině výchovného programu pro mládež, vzdělávání dospělých vedoucích i ve vnitřním řízení.

Nic z těchto velkých věcí by však nebylo možné uskutečňovat bez duchovního

náboje. Přijetí základních principů skautingu platných na celém světě, totiž odhodlání plnit své povinnosti k Bohu, ostatním lidem a k sobě samému, a ztotožnění se s nimi je předpokladem úspěchu každého člena osobně i hnutí jako celku. Zmíněný imperativ tak zahrnuje všechny dimenze skautingu - duchovní a sociální a obsahuje i záruku trvalého osobního rozvoje jednotlivce. Tvůrčí základ, na kterém je stavba našeho hnutí vybudována. A právě tyto skutečnosti napomáhají k tomu, aby skautská mládež na celém světě, příslušníci různých kultur, ras a náboženství, chápala ostatní a mohla se ztotožnit s cíli hnutí. Rasismus, xenofobie, přezírání některých etnických skupin a totalitární nedemokratické jednání navenek i uvnitř hnutí je zcela proti zásadám skautingu.

Budeme-li vycházet z přesvědčení, že z námi vychovávaných dětí vyrůstají budoucí pokračovatelé a širitelé nejlepších tradic lidstva a že svým dílem přispíváme k tolik potřebné duchovní obrodě a (vše)napravě věci lidských, je naše práce nezpopchybnitelně předurčena k úspěchu. Toto přesvědčení značně otupuje zdánlivý paradox, že vychováváme mládež pro svět začátku třetího tisíciletí, pro svět, jehož strukturu a dynamiku pouze tušíme.

Skauting nemusí být tou nejlepší výchovnou metodou mládeže na světě. My ale věříme, že je tou nejlepší dosud objevenou a v blízké budoucnosti nepřekonanou metodou, a i když bude jistě postupně doplňována a měněna, nikdy neztratí nic na své důležitosti pro náš svět. A to nás zavazuje v práci vytrvat.

Ondřej Vanke
zpravodaj NChK

MNOHO ŠTĚSTÍ KE STÝM NAROZENINÁM, MAUGLÍ!

Před sto lety vydal Rudyard Kipling svou Knihu džunglí. Knize, napsané mužem narozeným v indické Bombaji britským rodičům, v době, kdy žil ve Spojených Státech, se dostalo světové popularity ve skautském hnutí.

Kiplingovy cesty nikdy nevedly do oblasti Séonijské pahorkatiny a řeky Wainungy, hlavního dějiště Knihy džunglí a jejího pokračování Druhé Knihy džunglí; autor znal tato místa pouze z alba fotografií z dovolené svého přítele.

Baden - Powell zvolil mytický rámec Kiplingovy Knihy džunglí z mnoha důvodů. Slibovala ohromné programové příležitosti a nabízelá znamenitě vzory roli. Myslel si, že by všechny děti měly slyšet vyprávění o Mauglím, lidském mláděti vyrůstajícím s vlky, poslouchajícím moudrost Akély a učícím se zákonům džungle od bezstarostného Balúa.

B. - P. napsal Kiplingovi a požádal jej o souhlas k založení oddílu mladších skautů, který se bude ve svém programu opírat o jeho povídky. Kipling, dobrý přítel skautingu a autor skautské písně (hymny Boy scouts), okamžitě souhlasil. Zatímco Kniha džunglí se tiskne po století, mnoho vůdců oddílů včítat je možná více seznámeno s její filmovou nebo video verzí Walt Disneye než s knižním originálem. Tito vůdcové si však musí uvědomit, že Disneyova verze je "pouze inspirována" povídkami Rudyarda Kiplinga o Mauglím. To znamená, že Disney, když představuje hlavní postavy a jména z povídek, téměř úplně opouští původní Kiplingův záměr vyprávění a jeho téma. Disney také značně překrucuje charakteristiku postav. Čtenáři znají Balúa, ospalého hnědého medvěda, jako Maugliho moudrého a starostlivého, ale přísného učitele zákonů džungle. Video popisuje Balúa jako radý si nevědoucího, hloupého vandráka džungle. Tento video neurvalý humor je ale ubohá náhražka Kiplingovy prózy.

Vlčata si zaslouží seznámení se skutečným Mauglím a jeho společníky z džungle.

Kniha džunglí obsahuje sedm povídek, ale pouze první tři pojednávají o Mauglím a Séonijské smečce. Úvodní povídka "Maugliho bratři" je pravděpodobně nejznámější, protože přivádí lidské mládě Maugliho ke smečce, popisuje jeho konflikt s tygrem Šer Chánem.

Povídka také představuje Balúa a Baghira, kteří se na Poradní skále přimlouvají za přijetí Maugliho do smečky. Závěr úvodní povídky popisuje ohrožení Akélový pozice vůdce smečky a Maugli odcházení za tajemnými tvory zvanými lidé. Příběh "Ká na lovu" spadá do doby před uzavřením kapitoly Maugliho bratři. Bandar Lóg - opičí lid unesl Maugliho do Chladných doupat, zpuštěného města pohřbeného v džungli. Tam je měl Maugli naučit plést proutěná útočiště na ochranu proti větru. Ve snaze o záchranu

Maugliho požádali Balúa a Baghira o pomoc obávaného nepřítele opic, obrovského skalního hada Ká. Kapitola "Tygr, tygři!" nepřináší jen zakončení Maugliho konfliktu se Šer Chánem, ale také popisuje Maugliho zkušenosti ze života mezi vesničany a jeho vyhnání krutým lidským chováním zpět do džungle.

Také pět z osmi povídek Druhé Knihy džunglí vypráví o Mauglím.

ilustrace Zdeněk Burian

Vůdci včítat si mohou rozdělit povídky o Mauglím na kombinaci čtení a vyprávění smečkám. Čtete povídky v klubovně nahlas, doba čtení záleží na délce povídky. Jestliže některá povídka přesahuje 15 až 20 minut, udělejte přestávku při závěru epizody, nebo v místě většího vzrušení či očekávání napínavého děje. Na příští schůzce začněte s rekapitulací minulé vyprávění pro vlčata, která nebyla přítomna, nebo pro osvěžení paměti: přesně Kiplingovo vyjádření může být v mnoha případech působivější než tvoje vlastní. Proč nevzpomenout některé klíčové řádky jako Akélovo štěkání: "Dívejte se dobře, vlci!" nebo mámy Vlčice Rákšáši vzdorovou odpověď Šer Chánovi, která začíná slovy: "Člověčí mládě je moje, navždy moje. Nedám je zabít." Tyto řádky pak můžete vložit do vlastního vyprávění.

O století později Knihy džunglí uchvacují mladé i staré čtenáře.

Dobrý lov, pokud putujete po jejich stezkách!

Dave Jenkinson
(Happy 100th Birthday Mowgli!
THE LEADER, December 1994.
The Canadian Leader Magazine)
Volný překlad: Miloš Náděje.

Připomínka k závodu včítat a světlušek

Připravoval jsem vlčata z našeho 6. střediska Zlín. Celý ten seriál závodů znamenal pro mě i pro kluky nezapomenutelné zážitky. Vlčata ani světlušky by nemohly závodit s jinými, kdyby nebylo spousty práce mnoha oběťavců pořadatelů od všech okresních kol až po to ústřední. Těm všem patří i můj dík. Má připomínka se týká pravidel.

Pravidla hovoří o dvou náhradnících. Právě v ústředním kole jsme se "na vlastní kůži" přesvědčili, že je to nedostačující. Před odjezdem do Hrachova jsme přišli o prvního i o druhého náhradníka. K dovršení smůly se jeden ze členů

hlídky zranil pár hodin před startem. Houpal se na fotbalové brance a spadla mu na nohu. Všichni jsme jej přemlouvali: "Nesmiš to pokazit! Musíš zatnout zuby! Musíš jít na start, abychom aspoň nějakým způsobem závod absolvovali. Přece jsme sem necestovali přes celou republiku úplně zbytečně!"

Kluci zkoušeli svého kamaráda nést na zádech nebo podpírat z boku, ale ani tak to nešlo. Ze druhého stanoviště nám jej pořadatelé plačícího odnesli z trati. V příbramské nemocnici "vyfasoval" na pohmožděnou nohu sádku a k tomu dvě berličky.

Naštěstí byl náš výsledek uznán, i když byl závod dokončen v pěti. Pro příští závody v roce 96 navrhuji upravit znění pravidel tak, aby již nikdy žádná výprava nemusela nutit k závodu někoho zraněného. Jestliže po závodech jezdí 8 kluků, a třeba i polovina z nich onemocní, proč by na jejich místo nemohli nastoupit další členové smečky? Proč by i v takovém výjimečném případě mělo platit, že nepřichází v úvahu jiné složení hlídky, než bylo v krajském kole? Vlčata a světlušky - to je věk, kdy děti bývají hodně nemocné. A navíc nebezpečná podnikavost některých z nich může docela snadno přivodit zranění. I pravidla závodu by na to měla pamatovat.

Jan Klinkovský, Zlín

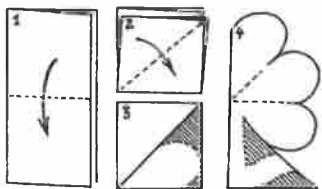
PŘÁNÍČKO ke Dni sesterství

Je moc milé, když na Vás někdo vzpomene třebas i sebemenší drobností. Je to také docela příjemný pocit, takovou radost rozdávát.

Dostávám do redakce všelijaká přání, nejen ke dni sesterství. O jedno se s vámi podělím. Vypadalo takhle:

Návodem byla zřejmě vystřihovánka z B. čísla 35. roč. Junáka od L. Hofmana, kterou pro Vás přetiskujeme.

Čtvrcový papír přeložte na polovinu a ještě jednou napůl (obr. 1). V malém čtverečku na obrázku 2 však přehněte pouze jeden cíp. Na spodní trojúhelníček (leží tu na sobě šest vrstev papíru) překreslete tvar podle obrázku 3 - musí vzniknout pěkná souměrná kapka - a vyřazovanou plochu odstihněte. Po částečném rozložení dostanete tvar na obrázku 4. Opět odstihněte vyřazovanou část a můžete celý trojlístek rozsvížit. Budete překvapeny dokonalým výsledkem.

Trojlístek na přáníčko byl v obálce složený, a vytažením z ní se pozvolna rozvinul. Drobnou úpravou návodu lze vykouzlit i novější variantu světového trojlístku v kruhu. Zkusíte to také? Káča

Židovství, taoismus a šintoismus, hinduismus a buddhismus, křesťanství a islám. Hlavní náboženství světa - pokračování páté.

KŘESŤANSTVÍ

Křesťanství se jako dějinné náboženství odvíjí od historické osoby Ježíše Krista (doba narození Krista byla s nepřesností několika let přijata jako začátek datování "našeho letopočtu"). Křesťanství vychází z Kristova učení a jeho díla spásy. Kristus si během svého veřejného působení vybral dvanácti apostoľů. Toto společenství, do jehož čela později ustanovil apoštola Petra, pověřil Kristus hlásáním svého učení - radostné zvěsti (evangelia) a službou budoucí rozrůstající se církvi i jejím vedením.

Apostoľové šířili Kristovo učení velmi úspěšně a křtem přijímali do církve mnoho dalších lidí. Vznikala tak stále nová společenství pod vedením apostoľů a jejich nástupců, v jednotě se svou hlavou Petrem a později jeho nástupci - papeži. "Křesťany" se začali nazývat následovníci Krista - "křesťané" v jednom z prvních společenství církve, a to v Antiochii (Syrské).

Křesťanství se i přes četná krutá pronásledování rozšířilo též v centru tehdejšího světa - Římně. Ten se časem stal centrem křesťanského světa a trvalým sídlem papeže - hlavy katolické církve. Původní jednotu byla v průběhu dějin vícekrát narušena odtržením části křesťanů a vytvořením nových církví, s některými odlišnostmi v křesťanském učení a praxi. Vedle původní katolické církve, ke které se dnes hlásí přibližně 21% lidstva, patří dále mezi nejstarší a největší křesťanské církve církve pravoslavné, vzniklá při rozkolu v 11. st.. K pravoslaví se dnes hlásí asi 4,5% lidstva. V 16. st. se vystoupením Martina Luthera začínají formovat různé větve evangelických církví, k nimž se dnes souhrnně hlásí více

než 11% lidstva. Dále bychom mohli jmenovat církve anglikánskou, adventistů sedmého dne a další.

1. Co je hlavním zdrojem našeho poznání křesťanského náboženství?

Nejdůležitější je Bible, nazývaná též Písmem Svatým. Jde o dva soubory tak zvaných "knih" Starého a Nového Zákona. Starý Zákon byl převzat z židovské Bible, i když se s ní zcela neztotožňuje, zvláště svým výběrem knih. Nový Zákon byl sepsán až po Kristově smrti a zmrtvýchvstání a zachycuje jeho učení a nejdůležitější události jeho života a života první církve.

2. Jak chápou křesťané Boha?

Křesťané se obracejí k jedinému Bohu ve třech osobách. Ježíš Kristus je druhá božská osoba, která přijala také přirozenost lidskou. Je tedy Kristus pravý Bůh i pravý člověk. Křesťanství chápe Boha jako nejvyšší Lásku, či spíše jako Lásku samu, jako zdroj a vzor všech ostatních projevů lásky. Podobně je Bůh nejvyšší Pravda, Dobro, Krása, Moc, Dokonalost, Moudrost,...

Bohu vděčí veškeré tvorstvo, a tedy i člověk, za svůj vznik, za svou existenci i za všechna svá dobra. Bůh má přitom k lidstvu i ke každému člověku osobní, láskyplný, otcovský i mateřský vztah a přeje si, aby každý člověk zde na zemi dobře žil a jednou dosáhl plné blaženosti v jeho věčném království. Proto se také Bůh stal člověkem, aby nás naučil správně žít a svou smrtí na kříži nás vykoupil z našich provinění a stále s námi zůstává a nabízí nám svou lásku a pomoc.

3. Jak chápou křesťané člověka?

Křesťané věří, že Bůh stvořil člověka z lásky a pro lásku. Bůh si tedy přeje, aby si jej člověk zamiloval svobodným rozhodnutím, jako zdroj svého štěstí. Jeho přáním je i vzájemná láska lidí - jeho dětí. Návodem k tomu je Boží zákon, který člověka varuje před zlem a vybízí k dobru. Tento zákon je jednak vepsán ve svědomí každého morálně nedeformovaného člověka, jednak je ve stručnosti zachycen v "Desateru božích přikázání". Podrobněji je pak rozveden v Bibli a v učení církve.

Křesťanství učí, že Bůh stvořil člověka s hmotným tělem a nesmrtelnou duší, která po smrti člověka žije dále a jednou, při vzkříšení, dostane opět tělo "oslovené", které ovšem bude podléhat zcela jiným "fyzikálním" zákonům než na jaké jsme zvyklí. Přitom lidé "dobré vůle", to jsou ti kteří se podle svých možností snažili žít dobře podle božského zákona, se bu-

dou těšit z věčné účasti na boží blaženosti. Ti však, kteří boží zákon, a tedy i Boha zavrhlí, budou tímto zavržením věčně trpět, když se zdroje všeho dobra dobrovolně zrekli.

4. Jak chápou křesťané svět?

Podle křesťanského učení pochází celý svět od Boha, včetně zákonitostí světa, jeho vývoje a trvání. Jako svrchovaný Tvůrce a Pán celého světa a též všeho živého, včetně člověka, má Bůh toto všechno plně ve své moci a je přitom na všem zcela nezávislý. Člověku dal Bůh k užívání celý jemu dostupný svět, aby ho dále zveleboval a v souladu s tím užíval k životu a svému rozkvětu. Je tedy nekřesťanský každý vandalský, bezohledný poměr k přírodě, ať už v malém nebo ve velkém (požadavky ekologie). Toto platí i pro mezilidské vztahy. Bůh své dílo - svět i člověka - má v lásce a přeje si, aby si lidé darů světa vážili. To znamená, aby se snažili těchto darů stále více využívat k zdokonalení vlastního i celé lidské společnosti. K tomu má člověk využít rozumu a svobody, které od Boha dostal.

5. Co je pro křesťanský pohled zvlášť důležité.

a) Kristův život, jeho učení, jeho výkupná smrt na kříži, jeho vzkříšení z mrtvých a jeho budoucí druhý příchod na svět na konci věků.

b) Církev, jako společenství ve kterém a kterým Kristus zde na zemi mezi námi dále žije, vše oživuje, sjednocuje a nabízí nám veškerou pomoc.

c) Bible, zvláště Nový Zákon, jakožto pramen našeho poznání Boha a jeho plánu spásy. Bible, jako nenahraditelný prostředek komunikace člověka s Bohem.

Systematický výklad o křesťanství a církvi je podán v "katechismech", obsahem i rozsahem upravených podle vyspělosti těch, kterým je určen.

P. Ing. Josef Kopecký

Literatura:

C. S. Lewis - Křesťanství
Bible - Starý a Nový zákon
Mircea Elidae, Ioan P. Cilianu: Slovník náboženství (Čs. spisovatel, Praha 1993)
Ivan Odillo Štampach: Malý přehled náboženství (Sursum, Tišnov 1993)

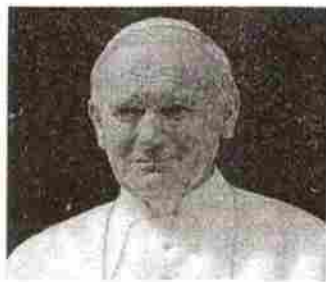
Náš "Malý průvodce náboženstvími" se bohužel nemůže jednotlivými náboženstvími zabývat hlouběji - proto, kteří se chtějí dozvědět víc, uvádíme vždy seznam literatury.

Papež Jan Pavel opět přijede

Ve dnech 20. - 21. 5. 1995 navštíví Svatý Otec Jan Pavel II. již podruhé naši republiku. Dne 20. 5. bude přebývat v Praze, 21. 5. v Olomouci, kde bude svatořečen blahoslavený Jan Sarkander.

Skautské oddíly, které se chtějí zúčastnit pobytu Svatého Otce v Praze a pomoci při pořadatelské a zdravotnické službě, přihlašte se na adresu:

Ondřej Vanke
Pražské Arcibiskupství
Hradčanské nám. 16 119 02 Praha 1
fax: 35 25 20
Moravské oddíly se mohou hlásit Olomouckému Arcibiskupství:
Ing. Procházka
Olomoucké Arcibiskupství
Wurmova 9
P. O. 62/1 771 01 Olomouc

BRDSKÁ STOVKA

Možná máte také naši kartičku

Na Brdech jste nás asi nepotkali, ale pokud jste si po cestě všimli skautských značek, mohli jste objevit místo, kde jsme kartičky ukryli.

Přechod Brd je tradice. Pro nás také, i když se poslední roky s národem skautským na Brdech nescházíme. Děláme přechod Brd tak trochu po svém, letos již pátým rokem.

Brdská stovka je svátkem roverů a rangers z 97. a 99. oddílu ze Stodůlek, poslední dobou i jiných cvoků, kteří se k téhle bláznivě připojují.

Chodíme Brdy celé. Začínáme v Praze na Zbraslavi, brdskou hřebenukou dojdeme ještě v pátek do míst, kudy o několik hodin později budou proudit davy bratří a sester. Přes noc a ráno je tu ještě božský klid. V sobotu nás čeká vždy nejtěžší "štreka": po zbytku Hřebenuky do Jinců, potom po hřebetu Slonovce na Velký Tok (nejvyšší brdskou horu), kolem starodávné Borské myslivny přes hory Koš a Prahu (jen o několik centimetrů nižší než Tok) až k legendárním Padrtským rybníkům známým z románů F. X. Svobody. V neděli zbývá dorazit posledních 30 kilometrů na vrchol Tremšína a do Rybova Rožmitálu. Tam zpravidla docupitáváme z posledních sil.

A jak to všechno vzniklo?

Ještě v době, kdy slovo skautský znělo posvátně a disidentsky, jsme byli na výpravě u Padrtských rybníků v zakázaném území VVP. Jince. Kromě různých rizik skýtal pohyb v prostoru romantické "partizánské" ukrývání a také objevování nádherné, liduprázdne přírody nedaleko od Prahy.

Nebyli jsme v té době žádný organizovaný oddíl, ale přechod Brd byl pro nás již tenkrát jistým svátkem. A protože jsme na výpravě zjistili, že se koná právě onen víkend, rozhodli jsme se tam dojít. Za rok nás napadlo jít trasu obráceně a aby bylo číslo kulaté, dotáhnout to až do Rožmitálu.

Polovina února je krásný předjarní čas, zažili jsme sníh a deset stupňů pod nulou, ale také hřející sluníčko a první včely neohrabané poletující nad jižními svahy. Když dojdeme do centrálních Brd a vystoupáme asi na 800 výškových metrů, čeká nás většinou nějaké překvapení. Se změnou nadmořské výšky se často mění i počasí. Jeden rok, když jsme si nesli na tomách přivázané "traperky" - krátké lyžičky, začínalo na Hřebenech (přední Brdy) jaro. Sníh už tu nebyl třetí týden, jivý lákaly sladkou vůní, všichni, kteří nás potkávali, si významně potukávali na čelo, že prý do Alp máme dost daleko. My jsme se narážkami jen usmívali a na svazích Velkého Toku jsme pak uspořádali slalomový závod.

Jindy jsme se na Hřebenech prokousávali hustou mlhou a mrznoucím mrholením a u Borské myslivny jsme se pak

opalovali v krafasech a tričkách s krátkými rukávy. Inverze dokáže v únoru své!

A proč to děláme?

Ten kdo si myslí, že jsme jen polykači kilometrů, je na velkém omylu. 100 kilometrů na dva a půl dne není zas tolik. První odpoledne 20, druhý den 50 a na neděli zbyde 30. Přitom se dá ledaco stihnout. Eskymácká honička či lakrosové "trojčinky" jsou tradiční součástí stovky, stejně jako čaj v čenkovské hospodě a shlédnutí alespoň jednoho nového zajímavého místa. Také si nikdy tak nepopovídáte jako při dlouhém pochodu. Jde o zimní táboření "s plným nasazením", fyzická námaha je toho součástí. Dokázat sami sobě, že na to máme, že se dají dělat akce náročné, zajímavé i celkem bezpečné, že stačí chuť, oddilová zkušenost a sebraná parta kamarádů!

V podobě zachycené obrázkem Jana Čáky mohli spatřit Mariin pramen skauti za první republiky. Jeho dnešní podoba je po úpravě z roku 1986 jiná. Lze u ní také najít tabulku s básničkou neznámého autora a tajemným textem:

O živé vodě

Zastav se tuláku,
vezmi vodu do dlani a přilož ji ke rtu.
Našel jsi studánku
a každý kdo jednou se napil, pak šel tu
podruhé, potřetí...
Tvá voda však nebylo prokletí,
spíš objetí milující matky.

Když pohladi, přeboli smutky,
v té chvíli ať trápi tě cokoli
radost je silnější.

Tady je tajemství pohádky živé vody,
rosy z listů, mlhy slité do mraků
a štěstí tuláků, když vzbudí se
ráno v údolí.

Poutníku!

Našel jsi jednu z nejstarších brdských studánek.

Moje voda má kouzelnou moc, když se napiješ, staneš pod ochranou vládce brdských lesů - Fabiána.

Brdské lesy, potoky, rybníky a pláně se Ti schovají v srdci a ty je budeš milovat. A vždy po nějakém čase budeš se sem vracet. Najdeš tu mir a klid, Tvou duši tu pohladi horský vítr, umyje průzračná voda z potoků a Ty se odevzdáš myšlenkám, hlubokým jako okolní lesy...

Tak co říkáte, roveři, nestojí to za pokus? Zjistíte jak vypadá studánka dnes, ochutnejte živou vodu, třeba bude fungovat i na vás. Ve studánce lze také najít tajnou zprávu, která vám možná ukáže víc...

Dan

Roverská setkání II.

Před dvěma roky, v 7. čísle 31. ročníku byla uveřejněna tato výzva. První květinovou sobotu se na 4 vytípaných místech mohla uskutečnit setkání náhodných zájemců z řad R + R. Zpráva přišla ze 3 míst. Bohužel bylo každé návštěvníce pouze jednou skupinou. Zájemců o roving přibývá, pokusme se tedy tuto myšlenku obnovit. Zatím do prázdnin, a podle zkušeností uvidíme, má-li cenu pokračovat.

Máte-li zájem setkat a seznámit se s jinými členy této stránky, vydejte se první sobotu v květnu nebo červnu na jedno z následujících míst a čekejte zde mezi 12 a 13 hodinou. Jak setkání dopadne, záleží především na náhodě a pak již jen na Vás.

Při popisu místa je zachováno toto pořadí:

Název místa, jeho upřesnění a specifikace. Turistická mapa 1: 100 000, na které místo najdete. Nejbližší železniční stanice (číslo trati), přibližná kilometrů vzdálenost od stanice a popis trasy pomocí turistického značení. Dále stručná charakteristika, případně možnost táboření.

IVANČENA - mohyla na hřebeni pod vrcholem Lysé hory. Beskydy nebo Ostravsko. Rydlant nad Ostravicí (300), 7 km po modré značce směrem na Lysou horu. Pomník skautů zavražděných na sklonku 2. svět. války, stavěný navzdory době generacemi skautů a tram-pů.

TISÍCOVÝ KÁMEN - skalní převís v pískovcových skalách. České středohoří. Bližveďly (086), 6 km po červené směrem na Ronov, před Ronovem odbočit na zelenou. Romantická a atraktivní krajina pískovcových skal, nedostatek pitné vody.

LIPNICE - Wolkerův pomníček, Žďárské vrchy. Okrouhlice (230) 8 km, na zelené značce cca 2,5 km JJV od Lipnice N. Sápravou. Místo prvních Svojských táborů. 2 km JZ odsud Orlovská myslivna (středisko Humpolec).

RÁBÍ - vstupní brána zříceniny hradu - Šumava - Klatovsko. Žichovice (185) 2 km po žluté na hrad. Zřícenina jednoho z největších hradů v Čechách, vodácké tábořiště, řeka Otava.

A na závěr prosbu. Pošlete na moji adresu pozdrav z místa, kam jste se vydali a uveďte zda jste se s někým setkali. Hodně štěstí při hledání nových přátel Vám přeje

Ještěř
Horní mlýn
664 02 Ochoz u Brna

HORNÍ MLÝN

Prázdninová nabídka roverským kmenům a družinám. Nabízíme možnost táboření v jižní části Moravského krasu na pozemku u mlýna v údolí Řičky. K dispozici máme jedno teepee a trochu nádobí. Očekáváme alespoň částečnou pomoc při práci okolo mlýna, ostatní program závisí plně na Vás.

Současné upozorňujeme, že nemáme možnost nabídnout připravené tábořiště či ubytování včítáním s mladším skautům. Případní zájemci z řad roverů a rangers se mohou ozvat na adresu:

Ivo Brzobohatý
Horní mlýn, 664 02 Ochoz u Brna

Z vůdcova zápisníku

Jen ten, kdo je stále ve styku s mládeží, udrží si onen šestý smysl: Zájem o vše krásné, živé a chvějící se. Vnímá ze vzduchu to, co nikdo nedovede pojmenovat, vidí v soumraku nad horami něco víc než pestré barvy, dovede zachytit cosi v šedivém filmu každodenní obyčejnosti.

Velen Fanderlik - Listy Jurovi

Den sesterství

Pro nás vždy začíná už alespoň o týden dřív, kdy se na schůzkách malují a vyrábějí přání a rozesílají se dospělým či bývalým členkám střediska a sprátelem oddílům. Vždyť Dni sesterství se říká také "Thinking day" - den zamyšlení, tedy den, kdy rozzímáme nad sebou, ale také vzpomínáme na naše setry skautky a všechny přátele.

Obvykle také vychází speciální číslo střediskového časopisu, věnované dívkám a dívčímu skautingu.

Oddílová schůzka, která je nejbližší datu 22.2., patří vždycky k těm slavnostnějším v roce. Začíná obvykle klidnější chvílí kolem stolu, kde je na velkém papíru namalovaný trojlístek. Po jeho obvodu každá skautka postaví svoji svíčku.

Zahájíme písničkou, třeba hymnou skautek, a přečteme si došlá přání - nezapomínají na nás ani známé chlapecké oddíly.

Pak si zahrajeme několik hříček a soutěží. Zde je jedna z nich:

Vedoucí říká jména jednotlivých států světa nebo ukazuje jejich vlajky či slepou mapu - tvar státu. Úkolem hráčů je určit hlavní město, v dalším kole např. měnu, některou známou řeku, horu, typickou stavbu, jazyk, název či znak místního svazu skautů a skautek...Body získávají ti nejpohotovější, za družinu se mohou počítat pexeso se skaut. znaky /vyšlo v Magazínu Skaut-Junák č.1, roč.36, k dostání v SIC na ústředí Junáka/. Je dobré mít k dispozici mapu či atlas světa.

Na konci schůzky si, obvykle opět v mihotavém světle svíček, připomeneme něco z historie skautek /letos máme 80. výročí/, přečteme si úryvek z knížky a docela určitě si zazpíváme.

A ještě něco - při nejbližší příležitosti si uděláme vycházku k nejbližšímu skautskému památníku, kam položíme pár květin nebo zapálíme svíčku. V našem případě to bývá na Slavín, ke hrobu sestry náčelní Vlasty Koseové.

Káča

CELOROČNÍ PROGRAM ODDÍLU - IV.

BŘEZEN:

V tomto období je čas, abychom naši vhodné tábořiště pro letní tábor.

Vycházky už děláme zase častěji - nejlépe každý týden. O velikonocích podnikneme třídní výpravu.

Se začátkem jara nabídneme pomoc při zalesňování některé blízké lesní správe

a půjdeme s celým oddílem na lesní brigádu.

V březnu můžeme uspořádat další velkou oddílovou hru po městě.

Na jarní louky u řeky - s baseballovými pálkami. Úvod do nové velké sportovní hry, softballu, nácvik házení, chytání a odpalování (při tréninku užíváme i staré tenisáky).

Kuličkýada by měla patřit k tradičním podnikům, které se odbyvají každý rok na začátku jara, v kuličkové sezóně. Je to mezidružinová soutěž, při níž házíme kuličky do důlků přímo s otevřenými očima, pak přímo poslepu a nakonec pozadu přes hlavu. Závodníkům se počítají ty kuličky, které spadnou do důlku. Soutěžní disciplíny pokračují různými kuličkovými hrami, domácími i cizokrajními.

Březnová výprava. Někdy je ve znamení odcházející zimy, jindy určuje její ráz a náplň teplé jarní počasí. V tomto období je nejlepší příležitost k pozorování přírody, která se už začíná probouzet ze stulosti. Pátráme po prvních jarních květinách.

Neznámý svět ptáků se nám zjara otvírá víc než v kterémkoli ročním období. Ráno i navečer se ozývá ze zahrad, parků, polních remizků a okrajů lesa ptačí zpěv. Všude žijí desítky druhů, k těm, co u nás přezimovali, přibývají každý týden další. V polích můžeme zaslechnout skřivánka. Oddíl, který by se více zaměřil na ornitologii, nalezne mnoho živé studijní látky. Nám může pomoci v začátcích malý barevný obrázkový atlas, s je-

žou pomoci snadno odlišíme drozda od špačka, strakapáda od žlunu.

Březnové počasí při hrách vyžaduje spíše pohybové než statické hry.

DUBEN:

V dubnu uspořádáme jednu velkou te-
rénní hru obvykle společně s jedním nebo několika jinými oddíly ze střediska nebo z okresu.

Pustíme se do **táborových příprav**. Na schůzkách hovoříme o letním táboře a snažíme se, aby se ho zúčastnil co největší počet chlapců z oddílu.

Znovu **zkontrolujeme táborový inventář** a zjistíme, co je třeba ještě doplnit.

V dubnu můžeme také uspořádat **orientační závod** nebo **oddílové přebory** v lehké atletice. Mnohá střediska pořádají Svatojiřské závody.

Cesta do minulosti, proti proudu času, až kamsi do středověku přivede oddíl na hrad. Obvykle dáme přednost hradním zříceninám ukrytým v lesích, kam zabloudí jen tu a tam osamělí turisté, před Karlštejnem a Křivokláty, přeplněnými výletníky. Prolézáme kamenné rozvaliny hradeb, síní, věží, nakukujeme do zpola zasutého sklepení a v těchto chvílích zvlášť silně vnímáme nezadržitelné plynutí času. Aspoň my, dospělí vůdcové. Pro chlapce z oddílu je to romantická kulisa k jejich hram a denním snům. Nikde jinde není tak vhodná příležitost ke krátké promluvě o dávné minulosti naší země, k vyprávění pověstí o zakopaném pokladu. Speciální program je doplněn pokusem o kresbu hradu nebo některého hradního objektu, měřením výšky věže skautskou metodou, rytířským turnajem a společným dobrým skutkem - vyčistíme hrad a jeho nejbližší okolí od papírů a plechovek, které tu po sobě nechali neodpovědní návštěvníci.

Přitom lidstvo dnes bez nich nemůže existovat. Aspoň bez jejich vyšlechtěných druhů, kterým říkáme obilí a za trávy je vlastně ani nepovažujeme.

Skaut by měl spolehlivě na polích rozpoznat pšenici, žito, ječmen, oves, len. A věnovat v přírodě pozornost i travám člověkem přehlíženým. Jsou to pozoruhodné rostliny. Často stíhlé, vysoké, zdánlivě křehké - a přece odolávají divokým poryvům větru. Dokonalé architektonické dílo! Nalistujte si v knize M. Nevrlého "Karpatské hry" kapitolu nazvanou Hra na hledače vzácných trav a začtete se do ní. Stojí za to (stejně jako celá kniha).

Kdybychom na každé výpravě zaměřili pozornost na jeden druh trávy, máme zajištěnou část programu do přírody na několik let. Trávy rostou všude, na každém nezastavěném místě.

Louka, mez, úhor jsou pro člověka lehce prostupné, trávy nám sahají nanebevšty kolen. Ale pro drobné tvorečky, kteří tuto zem obývají, je to divoká zelená džungle. Které druhy hmyzu tu objevíme?

ODDÍL A EKOLOGIE

Den země

Zapojme se s našimi oddíly do celosvětové akce nazvané Den Země. Před více než dvaceti lety ji vymysleli američtí studenti, kteří pochopili, že naší planetě hrozí zkáza, jestliže lidé budou dál bezohledně drancovat její přírodní bohatství a nezmění svoje zvyky. Den Země (22. 4.) se časově téměř kryje se skautským svátkem svatého Jiří (24. 4.), proto můžeme obě akce spojit. Nesmíme se spojit jen slovy, měli bychom vykonat i nějaký čin. Vycištít kousek lesa nebo potoka. Zasadit stromek v "oddílové rezervaci" (tj. na kousku ladem ležící půdy, kterou jsme prohlásili za své chráněné území). Slavnostně podepsat "zálesáckou chartu" (Skautský oddíl II. - program 1, str. 172). Provést sběrovou akci. Roznést po sídlišti letáček o Dni Země a ochraně životního prostředí. Umístit tabulky se skautskou pochodovou značkou "tudy nechod" na místa, kde si lidé zkracují cestu přes trávník (u značky musí být ovšem i její slovní výklad a zdůvodnění, proč chráníme každý kousek zeleně).

Vůdcův slavnostní proslov k akci den Země by měl znit zvlášť naléhavě. Naše planeta se ocitla v nebezpečí, život na ní je ohrožen. Lidstvo po statisíce let čerpal z přírody jen to, co nutně potřebovalo k životu. V posledních dvou stětech však začalo přírodní zdroje bezohledně drancovat, protože zavedlo průmyslový způsob výroby a lidé ve vyspělých státech propadli konzumnímu způsobu života. Nenasytná chamtivost vede ke stálému růstu produkce a k výrobě mnoha zbytečností. Stačí projít obchodním domem, abychom s úžasem zjistili, že je tu ohromná spousta věcí, které nikdo k životu nutně nepotřebuje, ale na jejichž výrobu bylo vypotováno mnoho neobnovitelných přírodních zdrojů - ropy, uhlí, kovů. Odpady z továren změnily dříve čisté vodní toky ve stoky. Kominy chrčící kouř ze spalovaných fosilních paliv zamohly svět exhalacemi, které mají ničivý účinek na rostlinstvo, zvířata - i člověka.

Co z toho vyplývá pro skautské hnutí? Měli bychom se aktivně zapojit do hnutí na ochranu životního prostředí. Nenechat se zlákat konzumním způsobem života, omezit své potřeby v hmotné oblasti za nutné minimum, zato je rozšířit v oblasti duchovní, kde nejsou spojeny s čerpáním přírodních zdrojů. Bojovat za ochranu a zachráně lesů, zvířat, ptáků, rostlin. Každý tvor, každá rostlina má na Zemi své místo a stejné právo na život jako člověk. Podílet se na recyklaci surovin, jejich sběru a opětovném využití.

Chlapci a děvčata možná o těchto věcech četli nebo se o nich mluvilo ve škole. Když to však uslyší od svého vůdce nebo své vůdkyně, k nimž mají plnou důvěru, budou mít tato slova větší váhu. A pokud je čas od času opakujeme a spojíme s konkrétními činy, třeba sebe-menšími, proniknou nejen do vědomí, ale i podvědomí mladých lidí. Už dnes můžeme všichni ledasčím přispět k zachráně Země před devastací. Ale největší díl práce členy našeho oddílu čeká, až dospějí, stanou se řediteli továren, poslanci a jinými odpovědnými činiteli, kteří mají zákonodárnou i výkonnou moc. Pak na nich bude skutečně záviset další osud naší země i celé planety.

DOBŘÉ NÁPADY

Dokumentace nepořádku. Nejvhodnějším obdobím pro tuto oddílovou akci je květen, kdy příroda naplno pracuje na nové úrodě. Rozkvetlé zahrady zvlášť výrazně kontrastují s nepořádkem kolem lidských sídel.

Výšleme družiny na výzkumnou výpravu - každou do jiné části obce. Oblast, kterou mají projít křížem krážem přesně určme na městském plánu. Hlavním úkolem je dokumentace nejhoršího nepořádku. Do plánu mají družiny zakreslit nejen smetiště, ale i křiklavý svinčík v zahradách a na veřejných prostranstvích. Pátrači si všimají i otlučených, zchátralých domů a smetím zaplavených ploch kolem sídlištních bloků. Družina má mít aspoň jeden fotografický aparát a pořizovat dokumentární snímky.

Po skončení akce pořídíme celkovou "zprávu o stavu obce" a pokusíme se získat někde na živém místě výlohu, ve které vystavíme výsledky průzkumu. Zvětšený plán propátranych oblastí a místa, kde jsme objevili největší nepořádek. Fotografie dodávají slovům na průkaznost a vzbudí pozornost veřejnosti. Rozumní představitelé obce musí naši akci nejen pochválit, ale vyvodit z ní závěry, které povedou k nápravě aspoň v těch nejklíčevějších případech.

Mapování skládek. Každá družina dostane podrobnou mapu a v ní vyznačený úsek. Ve stanovený den se vypraví na celodenní průzkumný pochod, při kterém má objevit v přidělené oblasti místa sloužící jako legální i nepovolená smetiště a zaznamenat je do mapy. Výsledky této průzkumné cesty mohou zajímat pracovníky obecního úřadu, odboru životního prostředí, správu chráněné krajinné oblasti. Dokumentární fotografie jsou pádným důkazem. Stojí zato pověsit je do oddílové skřínky nebo z nich připravit malou výstavku a s doprovodem

ným textem ji umístit ve výkladu v centru obce.

Funkce: šetřič papíru. Zavedli ji řičanští skauti. Na konci družinové nebo oddílové schůzky vybere "šetřič" papíry, na které všichni psali při hrách, zábavách a soutěžích. Dřív vždycky putovaly popsané listy do koše, přestože na nich zbyvaly prázdné plochy - někdy i dost velké. Šetřič má z těchto papírů vystříhat nepopsané části a uschovat je do zvláštní krabice pro příští podniky.

Z knihy Skautský oddíl II. - Program a z článku br. dr. K. Skály v Junáckém činovníku č. 8/1970.

CHYSTÁTE SE NA TÁBOR? - IV.

V dubnu nás již čeká podstatně více práce kolem přípravy tábora. Mnohé oddíly připravují výzbroj i sebe na tábořiště železnici. Podle železničního řádu je třeba požádat o hromadnou rezervaci míst 60 - 35 dní před odjezdem. Mnohý vůdce o tom neví a je zaskočen, když měsíc před začátkem tábora zjistí, že mu stanice odmítne zajistit potřebný počet míst ve vlaku. Také o zvláštní autobusy se musíme ucházet raději dříve než později. Všechny žádosti předkládáme písemně a jejich kopii si necháme potvrdit razítkem dopravce.

U příslušného obecního úřadu si vyžádáme souhlas s konáním tábora.

Začínáme vyjednávat dodávky potravin. Nezapomeňme, že někde můžeme při odběru většího množství zásob získat i slevu. Totéž platí pro odběr mléka přímo z mlékárny, ovoce a zeleniny od pěstitelů.

Nejbližšího praktického lékaře v blízkosti našeho tábořiště požádáme, aby převzal zdravotní péči o náš tábor.

Pokud budeme budovat tábor včetně podsa, musíme si zajistit stavební materiál na pile a příslušné lesní správě.

Mezi nejdůležitější úkoly v předtáborevých přípravných pracích patří zajištění rozboru vzorku vody. Proveďte jej laborator nebo okresní hygienická stanice (je to dost drahá záležitost - pamatujte na to při sestavování rozpočtu) ze zdroje, který bude na táboře sloužit jednak k zásobování kuchyně pitnou vodou, jednak k mytí. Výsledek rozboru vezmeme na tábor, bude jej po nás vyžadovat kontrola z OHS. Rozbor vody nesmí být starší než tři měsíce.

Nezapomeňme také ohlásit konání tábora příslušné hygienické stanici. Součástí tohoto hlášení by měla být kopie laboratorního rozboru vzorku vody.

Podle knihy Skautský oddíl II.

Náměty ke Dni sesterství najdete také v únorových číslech minulých ročníků Skautingu, nebo na str. 3, 4-5, 7, a 26 tohoto čísla. Znak skautských organizací ve světě hledejte ve starších číslech Junáka od r. 90, pexeso se skaut. znaky vyšlo v Magazínu Skaut-Junák č.1, roč.36 k /dostání v SIC na ústředí Junáka/.

Dvoustranu připravil Rolf

Ilustrační foto k vůdcovské dvoustraně Anna Cuhrová

Připravujeme řádný VIII. sněm Junáka

Šťastně, bez konfliktů a v dobrém ovzduší jsme absolvovali mimořádný sněm, který nově formuloval řadu ustanovení našich stanov a především zásadním způsobem změnil strukturu budoucích ústředních orgánů. Proč se tak stalo? Ne snad proto, že s výkonnosti, efektivnosti a výsledky dosavadní činnosti nebyli mnozí spokojeni, ale zejména proto, že od nového uspořádání si slibujeme více.

NA SNĚM JEN TAK - HUP ROVNÝMA NOHAMA?

Snad už je za námi doba, kdy bývalo zvykem čekat jen na pokyny a direktivy "shůry" a pak je buď trpně a s nechutí aplikovat nebo s posměšným úšklebkem ignorovat. Možná, že podobný způsob pasivní resistance nebo negativistické kritiky se někde objeví, třeba právě proto a tam, kde se prosazené změny nelíbí a s vůlí většiny se nedovedeme ztotožnit nebo se smířit. Tím spíše a tím více však záleží na každém, kdo stojí o osvěžující vítr, o životodárnou změnu, o zdravý růst, aby právě teď vyšel s kůží na trh a aby přemýšlel, aby důkladně zvažoval ne jen, co doposud nebylo dobré a kdo co dělal nedokonale nebo špatně, ale aby dovedl říci, jak je potřeba to dělat jinak, lépe, účinněji, a aby sám za sebe zvažil, čím k tomu přispěje, kde přiložit polínko. Nebo raději pořádně poleno, ať se oheň rozhoří!

Co tedy by měl každý z nás udělat: bez růžových i bez černých brýlí, jasně a bez předsudků se každý soustředíme a zamysleme nad současným stavem našeho hnutí

- **od vlastního oddílu** nebo kmene, přes středisko, okres, oblast či město až po ústřední orgány;

- **jak to vypadá s členskou základnou**, jejími počty /dětí, mládež, řádci, činovníci, oldskauti/, její kolísání či stálost, odchody jinam, odchody pryč; důvody,

kde jsou příčiny, kde je "vina"; jaké jsou děti, roveři, členové mého klubu OS, jací jsou rodiče; nezaštatkovat "výběrovosti skautingu" vlastní chyby a neumění získávat a nadchnout děti, mládež, dospělé, činovníky;

- **jak umíme podchytil zájem, motivovat**; bohatost náplně činnosti, co je přitažlivé, co méně a co vůbec ne; je skauting zábavou a hrou nebo pedantským mentorováním a nucením do "skatulek";

- **jako vůdci a činovníci** jsme spíše kamarádi než veliteli; jak se snášíme mezi sebou, jak snášíme odlišný názor či postup; jak mezi sebou "soupeříme", v čem, proč a o co nám opravdu jde;

- **s kým si opravdu rozumíme**, s kým bychom si mohli rozumět když se o to sami přičiníme, co uděláme pro to, abychom si porozuměli i s těmi, kde se to nedaří; koho bychom si vybrali za blízkého spolupracovníka na dobré věci;

- **jaké objektivní překážky nám stojí v cestě**: čas, hmotné zajištění (vlastní, oddílu, střediska...); jak bychom mohli překážky odstranit nebo překonávat;

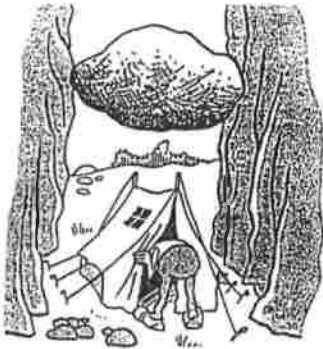
- **jakou pomoc bychom potřebovali**, od koho; hledali jsme ji dostatečně? Nejlepší formou? Co literatura, příručky teoretické i praktické, metodika; co jsem pro to sám udělal a co jsem mohl, co mohli udělat jiní, co neudělali, co jsem neudělal já sám; kursy, semináře, vzdělávání - jaké byly, jaká byla má účast - aktivní, kritická; jak jsem sám pomohl, nepomohl; výsledek - proč; co a jak přístě;

- **jak vybírat lidi** - jejich kvality, kvalifikace (umění či neumění), jejich pracovitost, obětavost, časové možnosti, schopnost komunikace, spolupráce, nesebeckost; kdo dovede řídit a rozhodovat, ale podporovat iniciativu druhých, přijímat kritiku; prosazovat mladé, umět spojit jejich radikalismus s moudrostí a zkušeností; jak lidi získávat, jak je podchytil a neotrávit; umění vést a pomáhat; - **jak já sám odpovídám** svým vlastním nárokům a měřítkům na druhé,

- **fungování a řízení** (střediska, okresu, celé organizace); co je důležité, co méně, co vůbec ne; organizace jako strohý a neosobní aparát či čas "na sebe" mezi vyššími a nižšími orgány; vstřícnost a porozumění, ale i odpovědnost a dů-

slednost; spolupráce - jak, zájmové okruhy i mezi nimi,

- **profesionalita kontra diletantismus**.

"To nebyl hrom, co jsme slyšeli minulou noc!"

Ze zahraničního humoru

Tohle a desítky dalších podobných otázek si položíme jako "zповědní zrcadlo", třeba i nad stránkou papíru s tužkou v ruce. Klidně, soustředěně, nezaujatě. A pak formulujeme své závěry jako podklad ke své účasti v předsněmovné diskusi i na samotných sněmech. Takto se připravme a takto připraveni na sněmech jednejme:

- při hodnocení, co bylo a co je,
- při rozhodování o úkolech do budoucnosti,
- při výběru těch, jimž plnění úkolů vložíme na bedra.

Být připraven znamená připravit se i pro správné rozhodování!

A především: vy všichni mladší a mladí: co neuděláte vy, neudělá za vás nikdo! Vezměte na sebe úkoly, které stojí jen a jen na vás: rozhodovat o tom, jaké bude skautské hnutí!

Vladimír Kopřiva-Vlk

P. S.: Náměty ze všech okruhů týkajících se činnosti a života našeho hnutí zasílejte do předsněmovné diskuse na adresu ústředí Junáka s výrazným označením "Diskuse k VIII. sněmu".

Zkáza mohyly na Ivančeně

Dne 27. 12. 1994 se skupina roverů a rangers se svou vůdkyní odebrala ráno k vrcholu Lysé hory, aby stejně jako jiné roky uctila památku skautů na Ivančeně. Počasí bylo mrazivé, viditelnost byla velice dobrá. Jaké bylo jejich překvapení: čelní stěna, v místě, kde byla uložena deska Táty Plajnera, byla rozbořena. Desky ležely na zemi, některé byly rozbity; levý roh mohyly byl rovněž rozbořen, v uličce, která vede do středu mohyly, ležely rozházené a rozbité kameny a desky; ve vnitřní části byly škody největší - množství rozbitých desek, kamenů. Také levá, nejvyšší část, byla až do výšky kolen rozbořená a kameny a desky byly rozházeny po širokém okolí. To nemohl udělat jeden člověk, bylo by třeba veliké kladivo a různá páčidla, aby se

podařilo uskutečnit tento kousek. Pravděpodobně to byla promyšlená akce. Vůdkyně informovala druhý den o celé situaci nové vzniklou nadací "Památník Ivančena". Starosta obecního úřadu Malenovice informoval policii a navrhl převezení poškozených desek.

Skupina roverů a rangers 30. 12. 1994

odjela nákladním autem k mohyle. Posbírali poškozené desky, kameny i zakládající desku a všechno uložili na obecním úřadě v Malenovicích k opravě a novému osazení na památník při letošním 50. výročí.

Milena Mužíková - Miša, kráceno
Výstup na Ivančenu, 1969, foto archiv

OTEVŘENÝ DOPIS ÚSTŘEDNÍ RADĚ

Vážené sestry a bratři!

Dovolte nám, abychom touto cestou vyjádřili své hluboké znepokojení nad usnesením, kterým jste změnili původní rozhodnutí, které přijala komise pro přípravu volebního řádu ustavená VII. mimořádným sněmem Junáka v Olomouci, ve které byli zastoupeny jak územní regiony, tak všechny ústřední orgány. Podle tohoto původního rozhodnutí byly postačujícími kvalifikačními požadavky pro kandidaturu do nové Ústřední rady složená vůdcovská zkouška, praxe ve volené funkci a občanská bezúhonnost. Na funkce náčelní, náčelníka, místonáčelní a místonáčelníka pak byla požadována absolvence Lesní školy. Rozhodnutí, které požaduje jako **nutnou podmínku pro kandidaturu** Lesní školu pro všechny členy ÚR a Instruktorskou Lesní školu pro výše vyjmenované funkce, považujeme za nešťastné z následujících dvou důvodů:

1. V našem hnutí máme celou řadu mladých činovníků, kteří mají zkušenosti z práce v okresních radách a které považujeme za schopné kvalitní práce v ÚR přesto, že z nejrůznějších důvodů (zpravidla časových) nestihli absolvovat LŠ.

2. Dosud nikdy nebyla LŠ jako kvalifikace vyžadována ani pro členy náčelnictev, tedy orgánů, které se měly zabývat **pouze** výchovou. Navíc toto rozhodnutí přichází velmi pozdě - prakticky až těsně před sněmem a nelze očekávat, že by hnutí, nepřipravené na takové rozhodnutí dokázalo najít dostatek dobrých kandidátů, ze kterých by delegáti VIII. řádného sněmu mohli vybírat. Lidé, kteří jsou ochotni do ústředních orgánů kandidovat musí znát základní podmínky s dostatečným předstihem tak, aby je mohli splnit.

Za nevhodnou rovněž považujeme změnu původního rozhodnutí v otázce navrhování kandidátů. Omezení pouze na okresní a vyšší sněmy, případně ústřední orgány, je zbytečně zužující, zvláště když uvážíme, že na některá střediska se toto rozhodnutí může dostat až těsně před konáním těchto sněmů, ne-li až po nich.

Vážené sestry a bratři - žádáme vás, abyste znovu uvážili své rozhodnutí. Pokud naše argumenty neshledáte jako postačující, chápejte prosím tento dopis jako oficiální předložení volného návrhu pro jednání VIII. řádného sněmu, kterým doporučujeme změnu volebního řádu přímo na sněmu.

Děkujeme vám předem za pečlivé zvážení našeho stanoviska.

Václav Břicháček - Gigant, čestný náčelník Junáka, absolvent LŠ

Vladimír Kopřiva - VlK, náčelník kmene OS

Václav Nosek - Windy, SIC - Skautské informační centrum, abs. LŠ

Janka Pfeifferová, náčelnictvo OS, abs. LŠ

Michala Rocmannová - Káča, šéfredaktorka časopisu Skauting, abs. LŠ

Tomáš Řehák - Špalek, NCHK, abs. LŠ

Vratislav Řehák - Áček, náčelnictvo OS, abs. LŠ

Roman Šantora - Bobo, Fons - vydavatel čas. Skauting

Darina Vystrčilová - náčelnictvo DK, abs. LŠ

Jiří Zajíc - Edy, mistostarosta Junáka, abs. LŠ

Miloš Zapletal - Zet, vydavatel Skautských pramenů, abs. LŠ

Václav Břicháček *Janka Pfeifferová* *Tomáš Řehák*
Windy *Michala Rocmannová - Káča* *Darina Vystrčilová*
Roman Šantora - Bobo *Václav Nosek - Windy* *Miloš Zapletal*
VlK *Áček* *Špalek*

Uvažujte a počítejte se mnou ...

Na VII. sněmu jsem dal slib : že vás seznámím s důvody, které mě vedly k více méně zoufalé výzvě na delegáty sněmu, aby zavázali Ústřední radu "vypracovat komplexní hospodářskou koncepci Junáka a neprodleně učinit kroky pro její zabezpečení." Netajil jsem se přitom tím, že bezprostředním dopadem toho bude i zvýšení členského příspěvku (zvláště u dětí) o několik desítek korun. K překvapení mnohých činovníků ústředí sněm drtivou většinou tuto mou výzvu podpořil. Je tedy na mě, abych teď svůj slib co nejlépe splnil. Pokusím se omezit na nejdůležitější fakta. Přesto vás prosím o trpělivost. Bez znalosti všech důležitých údajů nelze dobře celé situaci porozumět, natož o ní rozhodovat.

1) FINANČNÍ ZDROJE PRO ČINNOST JUNÁKA

a) Členské příspěvky

Výhody: Jejich výše ani způsob čerpání nepodléhají žádným vnějším omezením. Za jejich výši i užití je odpovědné pouze hnutí samo sobě. Představují navíc jediný předem "vypočítatelný" spolehlivý zdroj příjmů.

Nevýhody: Zatěžují samotné členy hnutí. Jejich výše tedy musí respektovat určitou "společensko-hospodářskou" únosnost, přijatelnou v rámci hnutí.

b) Vládní dotace (většinou prostřednictvím MŠMT)

Výhody: Jsou příspěvkem státu na činnost organizace. Mají tedy charakter určitě "přilepšení".

Nevýhody : Jde o zdroj naprosto nejistý. Každým rokem, natož při změně ministra, se mohou podstatně měnit (a většinou se také mění) pravidla pro jejich udělování i čerpání. Vždycky je ale jejich čerpání svázáno takovými pravidly, která buď úplně vylučují nebo podstatně omezují financování těch druhů činnosti, které jsou pro nás nepostradatelné (viz dále). V současné době navíc musí peníze z dotací představovat nejvýše 70% všech vynaložených prostředků (tedy pro jejich čerpání musíme mít i ně-jaké další peníze "odjinud"). Složitosti s vyučtováváním dotačních peněz pak raději nechám úplně stranou.

c) Dary (tzv. "sponzorování")

Výhody: Jde o další zdroj volně disponovatelných peněz.

Nevýhody: Jde o zdroj naprosto nejistý (alespoň v dohledné době při platnosti stávajících právních norem a prestiže Junáka). Nežádka bývá i použití daru vázáno úmyslem dánce. Zkušenosti ze zahraničí navíc ukazují, že významní sponzoři si často dělají nároky určovat i některé skutečnosti, které se týkají života hnutí.

d) Prostředky získané vlastní činností

Výhody: Opět zvětšují fond volně použitelných financí. Do budoucna představují od úrovně oddílů až po ústředí důležitý zdroj peněz.

Nevýhody : V současné době platná právní norma znemožňuje práci dětí a mladistvých. Dále - pro větší akce tohoto typu nám zatím chybějí schopní manažeři. Zatím tímto způsobem neumíme získávat větší obnosy.

2) JAKÉ ČÁSTKY - ŘÁDOVĚ - ZÍSKÁVÁ ÚSTŘEDÍ JUNÁKA Z UVEDENÝCH ZDROJŮ A K ČEMU JSOU POUŽITY

a) Z členských příspěvků bylo v roce 1994 získáno cca 600 tisíc korun. Asi 100000 bylo použito k úhradě mezinárodních styků (např. cesta starosty Junáka na světovou konferenci do Bangkoku), zbylá hlavní část pro mzdy pracovníků ústředí.

b) Dotace MŠMT byla pro rok 94 plánována ve dvou nesmíselných položkách : cca 13,5 milionu pro činnost organizace (viz dále) a cca 20 milionů na podporu táborových pobytů sociálně slabších dětí. Dotace bývá zpravidla poskytována až ve druhém pololetí roku.

Z částky cca 13,5 milionu korun bylo možno na základě rozpočtu schváleného MŠMT a MFinancí hradit :

Výchovu činovníků (LŠ, kursy, semináře)	800 000 Kč
Provozní náklady (nájem, spoje, energie, cestovné, materiál, placené služby a pod.)	4 000 000 Kč
Opravy a investice (klubovny, tábory ap.)	4 000 000 Kč
Zvláštní akce (Závod světlušek ap.)	350 000 Kč
Hospodářsko-správní výdaje ORJ	1 500 000 Kč
Podporu víkendových akcí (dětím výlety)	2 000 000 Kč
Propagaci (nesmí se překročit)	700 000 Kč

CELKEM 13 350 000 Kč
Reálně poskytnutá částka je výsledkem úprav, které se dějí několikrát do roka. V zásadě však jsou zachovány uvedené proporce.

c) Dary, o kterých má smysl mluvit, přišly (pokud vím) pouze ze zahraničí. Od zahájení činnosti v roce 90 se celkově jedná o částku (v přepočtu) několika set tisíc korun. Rozhodující část byla užita k zaplacení našich příspěvků do WAGGGS a WOSM (ač to dárci neviděli příliš rádi), případně k úhradě některých zahraničních cest (semináře, konference). Poslední došlý dar v roce 94 byl ze SRN v přepočtu asi 110 000 Kč a byl použit k překlenutí kritické situace při vydávání časopisu Skauting. Výhledově jsou tyto zahraniční dary poskytovány na konkrétní projekty (vzdělávací, charitativní ap.)

d) O prostředcích získaných na úrovni ústředí vlastní hospodářskou činností má - podle svých informací - smysl hovořit pouze ve dvou případech : platba čokoládoven za používání skautské symboliky na bonbonech Junák (500 000 Kč v roce 93) a 400 000 Kč získaných v roce 92 za pomoc jednomu investičnímu fondu. Peníze byly v obou případech použity na snížení dluhu společností s ručením omezeným, jejichž zakladatelem je Junák (JUN a Junácká edice).

3) NEZBYTNÉ NÁKLADY, KTERÉ LZE HRADIT JEN Z "VOLNÝCH" PENĚZ

Jedná se prakticky právě o ty "položky", které vyjmenovává usnesení VII. sněmu : Mezinárodní závazky, mzdy kanceláře ústředí a základní skautský tisk. Podívejme se na ně trochu podrobněji.

"Mezinárodními závazky" jsou jednak naše členské příspěvky do světových ústředí (zatím je za nás platili zahraniční dárci), cestovné a vložné na mezinárodních akcích (zatím jsme až na několik výjimek přijímali účast pouze na těch akcích, kde veškeré náklady nám uhradil pořadatel) a samozřejmě i financování pobytů zahraničních hostů u nás (zatím toto nežádka hradili činovníci ústředí z vlastní kapsy).

"Mzdy kanceláře ústředí" budu dále rozebírat podrobněji. Zde jenom pro pochopení stavu uvedu, že v roce 92 MŠMT na základě rozhodnutí tehdejšího ministra Petra Vopěnky uvolnilo pro mzdy Junáka cca 2 miliony korun. V roce 94 to bylo už jen 230 tisíc. A pro rok 95 není k dispozici zatím vůbec nic (a pokud něco bude, rozhodně to nebude víc, než v roce minulém). Rozdíly, které tak od roku 93 vznikaly mezi skutečnými náklady na mzdy ústředí a prostředky získanými z příspěvků a dotací, byly zatím pokryty z rezervy vzniklé v letech 90 až 92, která je však již vyčerpaná.

"Skautský tisk" představuje v podstatě časopis Skauting a magazín Skaut-Junák. Skauting je zatím lehce ztrátový, výhled však bez zvýšení předplatného není příliš optimistický. Na jednom čísle magazínu Skaut-Junák je ovšem ztráta 90 až 120 tisíc korun. Ročně tedy cca 1 milion. V roce 93 bylo možno ještě tuto ztrátu z podstatné části (750 000 Kč) kryt z dotace MŠMT. Loni už pro toto byla schválena částka pouze 120 000 Kč (v kapitole Propagace) a letos už nebude nic. Magazín tedy vychází jenom díky tomu, že současný vydavatel Computer 2000 je ochoten (přiznám se, že pro mě z nevysvětlitelných důvodů) zatím nést tuto velkou ztrátu na vlastní náklady.

Ze zasedání NDK 7. ledna 1995

Lednové NDK se věnovalo především přípravě na jednání s výchovnými činovnicemi z PRJ, které se uskutečnilo v týž den, a na společné zasedání s okresními a oblastními zpravodajskými, plánovaném na 8. ledna v Emauzích.

Jednání NDK s výchovnými činovnicemi PRJ 7. 1. 1995

Sestra náčelní J. Pešková stručně shrnula hlavní důvody společné schůzky. Jednak se především o výklad a uplatňování nového řádu pro činovnické zkoušky v obvodních Práhy, resp. Svojslavické oblasti. Dalším důvodem bylo vzájemné seznámení se a naléhavá výzva členek NDK ke spolupráci prázdných činovnic s činovnicemi, které budou zvoleny do jediného ústředního orgánu na VIII. junáckém sněmu. Jedná se o pravidelnou i nárazovou spolupráci v nejrůznějších "pracovních skupinách", redakčních radách časopisů apod. Současné náčelnictvo má kromě sestry náčelní pouze jednu členku bydlící v Praze, a tak je především operativní činnost NDK velice stížená. Tajemníci pomáhají dosud především členky Svojslavické oblasti.

Společné zasedání NDK se zpravodajskými okresy, obvodů a oblastí 8. ledna 1995 v Emauzích

V úvodu sestra náčelní J. Pešková vysvětlila plný význam 22. února jako Dne přemýšlení. Tento den, u nás nazývaný Dnem sesterství, by se měl stát dnem zastavení, sebereflexe - tedy sebeuvědomění se a kritickým hodnocením sebe sama, nikoli jen vzpomínkám nebo jen mělkou oslavou připomínající MDŽ. Tím, že se Junák jako celek v závěru

loňského roku přihlásil o plné členství ve WAGGS, měl by být 22. únor "Dnem zamýšlení" i pro celý chlapecký kmen. Především je to však výzva společně uvážít, jak zlepšit rovnoprávnou a rovnocennou spolupráci mezi jednotlivými členy obou kmenů a mezi příslušníky různých generací; je to též důstojné zahájení celosvětového Roku tolerance a v neposlední řadě i příprava na střediskové, okresní a městské sněmy.

Sestra mistonáček L. Štrofová seznámila plněnů s přípravou na celorepublikové setkání skautek ve dnech 8. - 10. 9. 1995 na Seči u příležitosti 80. výročí divného skautingu. Činovnice z každého okresu vyberou dvě zástupkyně (celkem bude účastno srazu asi 250 skautek z ČR i ze zahraničí). NDK dále připravuje k oslavám vydání poštovního příležitostného razítka, korespondenčního listku a pohlednice; dosud však není definitivně potvrzen finanční rozpočet celé akce (s MSMT).

Sestra mistonáček Tománková oznámila termíny pro nahlášení lesních kursů (na ústředí do 30. března) a termín pro předložení přihlášky na lesní školy (na ústředí do 30. dubna). Budou dále. Jednu povede sestra Štrofová (Stálek 30. 7. - 9. 8. 1995) a druhou povede sestra Iva Vaníková (Seleška, první polovina srpna). Sestra Tománková upozornila, že podniknou pro příjeti na DLŠ je složena vudcovská zkouška a vyjádření příslušné oblastní zpravodajky.

Sestra náčelní vyzvala velice naléhavě všechny přítomné, aby urychleně ale uvážlivě hledaly mladé činovnice nejen pro funkce na střediscích, okresech a oblastech ale především do jediného ústředního orgánu, kterým bude ústřední rada. Uvedla, že nový volební řád ani organizační struktura ÚŘ nejsou dosud hotovy, ale že komise určená

Razítka organizace a podpis funkcionáře:

V dne:

číslo občanského průkazu:

adresa funkcionáře:

4. Jméno funkcionáře organizace:

.....

o jakou akci slo:

3. byl účastníkem organizované akce dne:

není členem organizace:

2. je členem organizace:

1. Poraněný: rodné č.:

(příloha k tiskopisu Oznámení události.

VII. sněmem právě zasedá. Po všech stránkách se bude jednat o velice odpovědné a náročné funkce, pro které je nutné najít mladé činovníky, které mají nejen osobní zkušenosti z vedení oddílů a z práce ve střediscích či ORJ, ale mělo by se současně jednat o skautky, které v širších souvislostech znají problematiku žen v ČR, současně potěby dětí a mládeže, vč. ztotožnění se s kořeny a cíli dívčích skautů u nás. Sestra náčelní uvedla, že právě teď nastal čas pro příchod mladých.

Sestra Štřofová uvedla, že letošní ročník Svojskova závodu se bude řídit dosavadními pravidly a že ušetřící kolo, připravované ORJ Ostrava proběhne 15. - 17. 9. 1995. Dále vyzvala vděčně světlušek, aby se zúčastnily semináře v Hrachově 29. 4. - 1. 5. společně s vůdci vícelet.

Zpravodajky obdržely k připomínkám návrh nové Cestičky pro světlušky a návrh na výchovu rangers (termín pro odeslání a zpracování připomínek je do konce února).

V diskusních příspěvcích se zpravodajky nejčastěji zmiňovaly o důležitosti vůdcovské zkoušky a významu lesní školy jako nejvyššího skautského vzdělání, dále o problémech úhrady letosních členských příspěvků, o nedostatků mladých vůdců a vůdkyň zvláště pro práci na střediscích a okresech, protože mladí činovníci chtějí "zůstat u dětí", nikoli se "zahrabovat na funkci". Největší část diskuse se však týkala hledání talentovaných, osobnostně, skautsky i profesně zdatných mladých činovníků pro práci v budoucí ústřední radě.

Ze společného zasedání NDK a NCHK dne 7.1.1995:

Na svém společném zasedání náčelnictva projednála zprávu o činnosti komise pro přípravu volebního řádu.

Obě náčelnictva pověřila své zástupce v komisi pro přípravu volebního řádu, aby vhodným způsobem ve skautském tisku průběžně informovali o práci a činnosti komise. Za obsah této informace budou odpovídat členové náčelnictva, kteří jsou členy této komise.

Br. Šmajdl informoval o vzniku časopisu pro věsta a světlušky. Kontaktaci osobou je on. První číslo by mělo vyjít kolem 15. února. Ve dnech 29. 4. - 1. 5. se koná Poradní škola v Hrachově u Přibrami - pořádá ORJ Přibrami.

Z lednového 25. zasedání NCHK vybíráme:

Plánované lesní školy v roce 1995:

Lesní škola	Vůdce	Místo konání
Instruktorská	br. Hauser	neuvejeno
4. - 13. 8.		
Ekumenická	br. Blazek	Č. Hrádek
11. - 20. 8.		
Vodácká	br. Pučalk	Lavčiky
11. - 20. 8.		
Pražská	br. Budera	Č. Hrádek
25. 8. - 3. 9.		
Brněnská	br. Mrskoš	Studenec
1. - 10. 9.		
Vlašská	br. Londin	Dolní Bačva
18. - 27. 8.		
Jesenická	nenahášen	Smrčina
18. - 27. 8.		
Jihoceská	br. Prokop	Litov
17. - 27. 8.		
Podbeskydská	br. Pokorný	Šance
18. - 27. 8.		
Severočeská	br. Volek	Seleška
18. - 27. 8.		

Na zasedání NCHK přednesl br. František Hájek informaci o statistických absolventů VZ:

rok	vydáno	věkový průměr	z toho u oddílů
1991	634	36,5	72%
1992	446	34,4	76%
1993	316	32,4	75%
1994	240	29,9	84%

Usnesení NCHK: V chlapčenském kmeni vydává pověření k vedení oddílů vůdce příslušného střediska a spolupodpisuje výchovný zpravodaj ORJ. Pověření je platné maximálně na 3 roky. Zrušit platnost pověření může

Správa ČMHO LUŽICKÉ HORY:

473 01 Nový Bor. Nám. Míru 1; tel. 0424-7108
Garant KČT: Jaroslav Srbec; Valeslavova 6; 400 00 Ústí n/L

Správa ČMHO MORAVSKÝ KRAS:

678 01 Blansko; Sadová 2; tel. 0500-4063
Garant KČT: Doc. Ing. Aleš Drastich; Gebauerova 16, 615 00 Brno

Správa ČMHO ORLICKÉ HORY:

516 01 Rychnov n. Kn. - zámek; tel. 0445-22337
Garant KČT: Dr. Jiří Pauer; Nová Závod 531; 542 32 Úpice

Správa ČMHO PALAVY:

692 01 Mikulov; Náměstí 32; tel. 0625-2585
Garant KČT: Ing. Jan Černohávek; Jilová 37; 639 00 Brno; tel. 05-43213002

Správa ČMHO PODOŘÍ:

702 01 Ostrava 1; Trocnovská 2
Garant KČT: Blanka Růžicková; Znašovská 735; 757 01 Val. Meziříčí

Správa ČMHO SLAVKOVSKÝ LES:

353 01 Mariánské Lázně; Anglická 119-15; tel. 0166-4081
Garant KČT: Ing. Vlast. Šindler; Nová 448; 364 64 Bačov nad Teplou

Správa ČMHO TŘEBOŇSKO:

379 01 Třebíč; Váhy 121; tel. 0333-3087
Garant KČT: Milan Vlas; Sládkův kopec 932/II; 377 01 Jindř. Hradec; tel. 0331-21096

Správa ČMHO ŽĎÁRSKÉ VRCHY:

591 01 Žďár nad Sázavou; Hutářova 1; tel. 0616-22886
Garant KČT: Ing. Zdeněk Hlavka; Alešova 29; 613 00 Brno; tel. 05-520017

Správa ČMHO ŽELEZNÉ HORY:

238 25 Nasavrky - zámek
Garant KČT: Antonín Louda; Hálkova 575; 538 03 Heřmanův Městec

navrhovaná ČMHO NOVOHRADSKÉ HORY:

Garant KČT: Ing. Jiří Hlavka; Sámova 11; 370 01 České Budějovice; tel. 038-33141

KLUB ČESKÝCH TURISTŮ - ústředí:

Mezi stádky; 160 17 Praha 6 - Strahov; tel. 02-539951/353; gen. sekretář Vratislav Chvátil
Předseda sekce ochrany přírody: Ing. Jan Černohávek; Jilová 37; 639 00 Brno; tel. 05-43213002

Literatura:

1. Plisko, J. a kolektiv: Skautská zdravotněvých. Junácká edice, 1992
2. Určení času podle hvězd. Skauting 31, (9), 10, 1993
3. Štěpánková, J.: Procházký Prahou. Albatros, Praha, 1987
4. Herout, J.: Století kolem nás. Přehled stavebních slohů. Orbis, Praha, 1970

Autoři děkují br. M. Blažkovi za to, že jim umožnil vyzkoušet závod na ELS v roce 1993, kdy se PLŠ nekonala.

Za připomínky pro nápis orientace patří dík bratřím Borkovi Rydloví a Radkovi Voráčkovi, za zájem a podporu realizovat závod patří poděkování br. Zd. Sanderovi - Sharkovi a všem frekventantům, kteří se v letech 1992 až 1994 závodu zúčastnili.

PLAJNERŮV ZÁVOD Pražské lesní školy

Ladislav Fiala - Norek
František Kašpárek - Frank
Otakar Veselý - Robin
Jan Plisko

1995

Pražská lesní škola

Úprava textu Skautské informační centrum - SIC a nadace FONS.
Výšlo jako příloha Skautingu č. 6/1995
Ilnořt na obálce Ladislav Rusek - Šaman

PLAJNERŮV ZÁVOD PLŠ

V roce 1992 sro. 22 letých konala na Českém Hrádku u Sedlčan Lesní škola Svovísky oblašt. Jednou z jejích předních akcí byl též termín závd, jehož různá pojetí většinou všíchny známe za střediskových a okresních tras po celé republice. I v zahraničí jsou takové závd soudací vdoosvětlých kursů. Závd s podobnou náplní byl po vílice také soudací mezinarodního kursu v Gltvicku a v roce 1946 ho bratr Mlória Fanderlik, absolvent tohoto kursu, zařadil do programu LS Jitřasky oblašt.

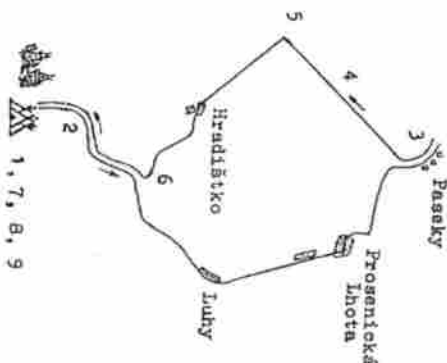
jednotlivé disciplíny tréninku závodů PLŠ v letech 1992 a 1994, jejich naplnění stupněm obtížnosti, byly sestaveny tak, aby příslušné pokroky podstatně srovnávaly. Naplnění závodů byly proto zálešácké disciplíny: dřevoborectví, orientace, rozedlávání trnů, třesání dřev, vazyby a lukostřelba. Vtlo obory byly doplněny zdřavovědnou s první pomocí, kreslením a kulturou. Jednalo se vsmas o praktické vyzkoušení pouček a poznatků přednesených v předvedených v průběhu LS. Celkový čas na trati dohltě 13 km, vyřtěně v krásném okolí táboru LS, byl hodnocen jako samostatná disciplína. Tím se závod stal desetiúbojím.

Hlidky

Závody, které oběhly na PLS v roce 1992 ukazaly, že nejnepohodnější počet členů v hliďce je šest a výsledky závodů v roce 1994 to jenom potvrdily. Rozsah jednotlivých disciplín byl sestaven tak, aby všichni členové hličky byli na jednotlivých stanoviskách přinejmenším museli i potažmo "zabrat".

Náplň závodu

Mapka vyznačuje trasu závodu. Popis trasy a pokyny obdržely hlídky na startu.

jistě vyžadovat i jinou náplň v kultuře. Disciplíny a jejich výběr bude třeba tomuto vytvořit příznusobit. Přesto, nebo právě proto, že se závod stane tradicí PLŠ, se její instruktoři rozhodli závod pojmenovat.

Za nejvhodnější pojmenování popsané terénní výpravy považují instruktoři PLŠ název

PLAJNERŮV ZÁVOD

instruktor PL učel byť tak mŕšeničkovi prejavil úctu za jeho celoživotnú prácu pro skauting a podieľať mu za jeho zodpovedajúci a prozriavý postoj pri poslednej likvidácii Junáka, ktorý po listopade 1989 umožnil rýchlu obnovu skautingu v českých zemiach. Vidíce a inštruovať PL pripravil tento závod vždy tak, aby jeho úroveň odpovedala jeho názvu a heslu:

"Zdokonalovat především sám sebe a potom teprve sloužit jiným, je příkaz každého pověřeno skautů",

řekl Rudolf Plajner v roce 1939 na Moravské lesní škole

Prvý Plajnerový závod se konal na Červeném Hrádku 26. srpna 1994. Pro závod byla připravena putovní cena.

1	2	3	4	5	6	7	8	body	Bedevník
					2		1	dřevorubectví (známky 1 - 4)	
3 otázky teorie 2 body								zdravověda a první pomoc	
1 otázka praxe 2 body									
hvězdy 2 body, šifra 1 b. odhad výšky 1 bod, asimut přes kopu 1 bod animutové rožky 3 body								orientace	
38-41	42-45	46-49	50-53	54-57	58-61	62-65	66-70	příroda (počet určení)	čas 1
-	-	-	-	-	-	-	-	panoramata kreslení +)	známky 1 - 4
-	-	-	-	-	-	-	-	kaplička	
-	-	-	-	-	-	-	-	ozdobný předmět ++)	
25	21	18	15	12	9	6	3	rozdělení ohně (< minuty)	čas 2
-	25	24	23	21	19	17	15	vazby (< minuty)	
200-249	250-299	300-349	350-399	400-449	450-499	500-549	550 a nad	lukostřelba +++ (nastřílené body)	
18-21	22-25	26-29	30-33	34-37	38-41	42-45	46-49	kultura (počet určení)	
440	420	400	380	360	340	320	300	celkový čas (< minuty)	

→) hodnotěno 5 závoňníků, ++) hlídka i přednůt, +++) 4 závoňníček z přednůt

8. Jmenovat 6 našich předních malířů krajinářů.

9. Jmenovat autora přiložených básní (přiloženo byly básně: 14. IX. 1937, Tatínková dýmka, Kdýkoli se dívám na Prahu ... část básně Královský letohrádek ze sbírky versů Deštník z Piccadilly).

10. Jmenovat autory 4 reprodukcí: Michelangelova socha Davida, chaloupka z Trnkových Brůček, obrazy Svabinského Chudý kraj a Mařákův Říp; lepopero veršofisků formátu A5).

11. Magnetofonový záznam hudebního křivu obsahoval tyto skladby: Beethovenovu 5. symfonii Osudovou, Smetanovu Mou vlast, část z českých luhů a hájů, Dvořákovu Largo z Novosvětské symfonie, skladby Leoše Janáčka 5. lašský tarce Pily a Symfoniettu, dále Verdiho sbor z Nabucco a Gershwinovu Rapsodii v modrém. Poslední skladbou jedináčímínutového křivu byla skladba Chudý poutník v podání Spirituál kvintetu.

Bodování závodu

Při hodnocení jednotlivých disciplin závodu v roce 1992 jsme použili způsobu, při kterém vítězná hlička získala počet bodů rovnající se počtu hliček a poslední hlička získala 1 bod. Tento princip bodování není objektivní. Při tomto bodování jsou dobré výkony s velmi nepatrnými rozdíly ohodnoceny velkým bodovým rozdílem a naopak výkony s velkými rozdíly jsou ohodnoceny malým rozdílem bodů.

Odmítl jsem i další způsob bodování, ve kterém je naznačen v odborných disciplinách vyjádřena časovým handicapem. Časový handicap může fyzicky zdatná hlička vyrovnat rychlým během v dalším úseku trati. Bodování s časovým handicapem snižuje odbornou úroveň a objektivitu celého závodu.

Na podkladě výsledků závodu z roku 1992 jsme pro většinu disciplin sestavili tabulky podle stejného principu, jakým se např. v atletice boduje atletické desetihoji. Tyto tabulky, resp. celý závod jsme mohli odzkoušet na ELS v roce 1993. Z takto získaných zkušeností jsme sestavili poměrně objektivní způsob bodování terénního závodu.

Za dobrý výkon získá hlička v jednotlivých disciplinách 8 bodů. "Příroda" a "rozdělávání ohně třením dřev" jsou oproti ostatním disciplinám obtížné a náročné, a proto jim byl připsán stupeň obtížnosti 2, tzn., že za dobrý výkon získá hlička 16 bodů. Nižší výkony v jednotlivých disciplinách byly pak odstupňovány většinou v lineární závislosti.

Výjimkou v tomto bodování bylo "dřevonubectví" a "kreslení". Dřevonubecský výrobek byl nejprve ohodnocen známkami (1 až 4), poté byly známky převedeny na body. Dobře provedený výrobek hodnocený známkou 1 znamenal získání 8 bodů, ohodnocení známkou 3 by znamenalo získání 4 bodů. V "dřevonubectví" navíc mohla hlička pokračovat v závode teprve, až rozhodčí uznal úkol za splněný. Požadovaná kvalita úkolu se tedy projevila i v celkovém čase.

Stejně bylo hodnoceno i kreslení, které obsahovalo tři úkoly: kresby panoramatu a kapličky a zhotovení ozdobného předmětu. Znamky těchto tří úkolů byly převedeny na body a jejich součet dělen třemi. Způsob bodování je patrný z tabulky na další straně.

Název závodu

Závod bude jistě i v budoucnu součástí programu PLŠ. Instruktóři jsou si vědomi, že během několika málo let bude odborná úroveň frekventantů v uvedených disciplinách mnohem vyšší a jejich zájem bude možná zaměřen na jiné disciplíny, jiné sportovní odvětví a bude

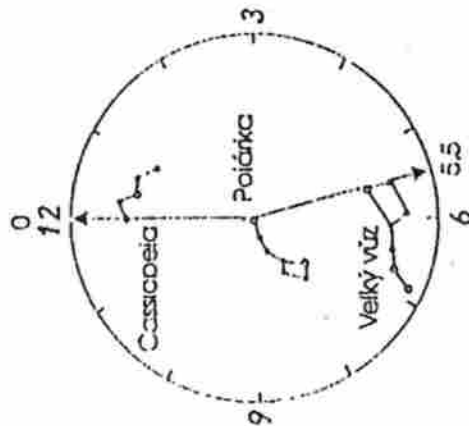
Hličky startovaly po třicetiminutových intervalech; první hlička v 5.30 hod. Čas na jednotlivých stanovištích byl omezen na max. 25 minut. Odchod ze stanoviště kreslení panoramatického náčrtku byl naopak povolen teprve po 35 minutách, ne dříve.

Ke splnění disciplíny dřevonubectví (stanoviště 1) bylo nutné podle pracovního náčrtku přeplátovat kulatinu o průměru 10 - 12 cm a v délce 30 cm. Přeplátování bylo fixováno dvěma koly o průměru 2 cm. (Závod se konal 28. srpna, první hlička bylo třeba stanoviště osvětlit dvěma montážními lampami).

Pro zdravotně a první pomoc (2) bylo připraveno 15 teoretických a 5 praktických otázek, všechny v rozsahu skautské příručky /1/. Hlička si vytáhla 2 teoretické a jednu praktickou otázku. Ošetřený zraněný byl přenesen na improvizovaných nositelích do vzdálenosti 100 m.

Orientace (3) proběhla zčásti v Pasekách, zčásti po absolvování celé trasy závodu v táboře. Cestou do Pasek určila hlička podle hvězdné mapky (obráz. 2) hvězdný čas /2/ a rozluštění šifru.

Určete hvězdný čas pro den 30. září:

Text šifry:

"Odhadni výšku vejmutovky hedvábne v Pasekách."

Slovo "ochadni" bylo zašifrováno takto: CA BX KUE WT ZXON DUM KTL. Princip šifry je morseovka: Představ si nebo napíš velká tiskací písmena na malá písmena, např. AUT = aut = .- = u; text příkazu je navíc napsán pozpátku. Princip šifry dostala hlička k dispozici v zabezpečené obálce.

Zadání těchto úkolů obdržela hlička na stanovišti 2.

Dalším úkolem cestou do Pasek byla kresba kapličky v Prosenické Lhotě.

V Pasekách provedla hlička odhad výšky borovice a ve velmi nerovném výškově členitém terénu dostala zadání prvního azimutového úkolu:

"Vyhledejte bílý praporek, který je od modrého umístěn ve vzdálenosti asi 35 m ve směru, ve kterém jsou u nás nazývány televizní antény.

Najděte červený praporek, který je od bílého umístěn pod úhlem 260 stupňů, odtud přineste rozhodčímu kolik s číslem vaší hličky."

Po splnění tohoto úkolu obdržela hlička dva přírodovědné úkoly, které vyřešila cestou na stanoviště 4: určit 16 kreslených siluet našich ptáků (sedících či stojících) a určit 11 našich stromů podle jejich nakreslených listů a semen.

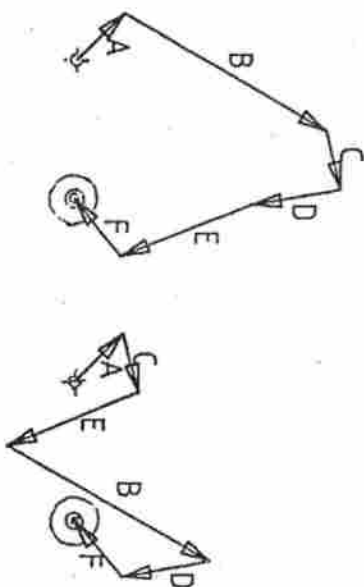
Na stanovišti přírody (4) byl připraven třetí úkol:

určit 35 přirodin, které byly umístěny v bedně (90 x 50 x 11 cm). Ve vku bedny bylo připraveno 8 vylazných přímek z našich stromů (23 x 9 x 1,5 cm) a 5 barevných kreseb našich rostlin. Na dně bedny byly připraveny šišky našich koníček, 5 hornin, pláči hličky, peří 6 ptáků a sotka 5 mořů.

Kresba panoramatického náčrtku (5) překvapila dobrými výsledky. Při odchodu dostaly hličky zadání družinového úkolu: výrobu ozdobného předmětu, který měly odevzat při příchodu do tábora.

V dalším úseku trasy absolvovaly hličky větší shoupání. Přes toto fyzické vypětí bylo rozdělování ohně (6) úspěšné: všechny hličky rozdělaly oheň a vřezné hličky vzplanul plamen za 1 minutu a 30 vteřin.

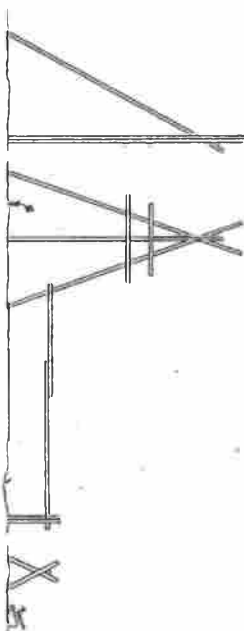
Po příchodu do tábora dostala hlička zadání druhého azimutového úkolu (obr. 3):

Některé údaje úhlů a délek přímek byly udány v Morseovce nebo nakresleny semaforovými známkami. Nač. úhel přímky E byl zadán otázkou: pokud znáš číslo políčko, pak znáš i úhel této přímky; délka přímky F byla dána hadankou: na louce se páslo 27 krav, mezi nimi seděly 3 dočičky na svých trojnožkách a všechny dohromady hřad pasák s Alkem. Kolik bylo na louce nohou - tolik stupňů, ale tentokrát minus. Je azimut této uložky.

Pro délku přímky bylo použito trochu matematicky: vzdálenost v m = 8,1 - 2,10 - 1. Pro každou hličku byl jiný obrazec, start a cíl byl stejný.

Pro stavbu táborové brány pomocí vazeb (7) bylo použito 10 provazů (obr. 4), nejlepší výkon 17 min.

Lukostřelba (8) proběhla za těchto podmínek: 2 terčovnice, závodní barevné terče o průměru 80 cm, vzdálenost 10 m, 2 sadu nářadních, závod 5 sad. Střelci 4 členové hličky (byly k dispozici 4 luky), kteří podali nejlepší výkon v předkole, a střelilo se v jedné vině: 2 závodníci do jednoho terče.

Vítěz zasáhl v průměru na šíp 8,9 bodů a 12 závodníků mělo průměr na šíp větší než 7 bodů.

Poslední disciplínou závodu byla kultura (9). Všeobecné znalosti byly podloženy těmito otázkami:

1. Význam Zlaté byly světské.
2. Naši laureáti Nobelovy ceny.
3. Mohli se potkat náš první a poslední prezident?
4. Stojící postavy v sousedství sv. Václava.
5. Kde jsou v Praze rotundy? Pro tu a další otázky z architektury měly hličky k dispozici obrázky 13, 41.
6. Stavební sloh baziliky sv. Jiří, Anežského kláštera na Frenštýnsku, kostela sv. Mikuláše na Malé Straně, vily Kinských v Petřvských sadech, Lorety, Královského letohrádku, Domu umělců a Obecního domu.
7. Románské skvosty v Praze a jejím okolí (Přední Kopanina, Prosek a Kyje).

středisko Sušice:

nám. Svobody 48/1; tel. 0187-8854;
státní správa Kašperské Hory

Správa NP PODYJÍ:

669 01 Znojmo; Na vyhlídce 5; tel. 0624-
226722, 221115 (fax); řed. Ing. Tomáš Rot-
hráček
Garant KČT: Ing. Jan Černohlávek; Jilová
37; 639 00 Brno; tel. 05-43213002

Správa CHKO BESKYDY:

756 61 Rožnov pod Radhoštěm; Nádražní
36; tel. 0651-55592
768 61 Bystřice pod Hostýnem

Správa CHKO BÍLÉ KARPATY:

763 26 Luhačovice; Masarykova 207; tel.
067-933281

Garant KČT: Ing. Robert Švec; Ondrouško-
va 21; 635 00 Brno; tel. zam. 05-41321334,
byť 05-753943

Správa CHKO BLANÍK:

257 08 Louňovice pod Blaníkem 8; tel. 0303-
52654

Garant KČT: Ing. Jiří Brejška; Nedvěžská
2231; 100 00 Praha 10; tel. 02-7814864

Správa CHKO BLANSKÝ LES:

331 01 Český Krumlov; Zámek 59; tel. 0337-
4618
Garant KČT: Ing. Jiří Hlaváč; Sámova 11;
370 01 České Budějovice; tel. 038-33141

Správa CHKO BROUMOVSKO:

549 54 Police nad Metují; Komenského
nám. 107; tel. 0447-94696

Garant KČT: Miroslav Ulrich; Palackého
150; 547 00 Náchod; tel. 0441-335521

Správa CHKO ČESKÉ STŘEDOHOŘÍ:

412 01 Litoměřice; Michalská 260/14;

Garant KČT: Jaroslav Marek; Ladova 1; 436
01 Litvínov

Správa CHKO ČESKÝ KRAS:

267 18 Karlštejn 1/85; tel. 0311-94447

Garant KČT: Dr. Ing. Jan Horna CSC; Příbě-
nická 20; 130 00 Praha 3

Správa CHKO ČESKÝ RÁJ:

511 01 Turnov; Dvořákova 294; tel. 0438-
22292

Garant KČT: Ing. Miroslav Houba CSC; Háby
1567-II; 153 00 Praha 5 - Smolčůvky

Správa CHKO JESENÍKY:

793 36 Malá Morávka 27; tel. 0647-5240
Garant KČT: Ing. Jan Babnič; 788 05 Libina
59; tel. zam. 068-4725063, byť 0649-93405

Správa CHKO JIZERSKÉ HOŘY:

460 01 Liberec 4; U jezů 10; tel. 048-24785
Garant KČT: Ing. Hubert Valenta; Sokolov-
ské nám. 5; 460 01 Liberec

Správa CHKO KOKOŘINSKO:

276 01 Mělník; Ulice 28. října 300/13
Garant KČT: RNDr. Věra Toběrná CSC; Pří-
běnická 20; 130 00 Praha 3

Správa CHKO KŘIVOKLÁTSKO:

270 24 Zbečno 5; tel. 0313-98334
Garant KČT: Jan Laibl; Blahoslavova 1505;
269 01 Rakovník; tel. 0313-2138

Správa CHKO + NP LABSKÉ PÍSKOVCE:

405 01 Děčín 1; Dlouhá jízda 1257; tel. 0412-
25359, 26349
Garant KČT: Jaroslav Srba; Velešlavínova 6;
400 00 Ústí n/L

Správa CHKO LITOVELSKÉ POMORAVÍ:

772 00 Olomouc; Horní n. 25; tel. 068-22767
Garant KČT: Zdeněk Kotlík; Hněvoťanská 42;
772 00 Olomouc

vůdce střediska po konzultaci s výchovným
zpravodajem ORJ.

K našemu dopisu poslancům, který se tý-
kal díla

"Legenda a pravda o majetku SSM"
(vyšel ve 4. čísle věstníku Junák hlásí v
prosince 1994) zasílá Doc. Ing. Karel Dyba,
CSc., ministr hospodářství České republiky,
toto vyjádření:

Obrátil jsem Vás dopis, v jehož příloze mi
zasíláte stanovisko vedení Junáka k někte-
rým formulacím obsaženým v publikaci
"Legenda a pravda o majetku SSM".

V inkriminované části této publikace je uve-
den názor někdejší Komise (Přihartovy) vlá-
dy pro dohled nad převzetím a rozdělením
majetku bývalého SSM, citovaný podle Ča-
sopisu Reflex č. 16 z roku 1994, který říká,
"že ani u ctných historických organizací (mi-
něn zřejmě Junák, YMCA, YWCA, Česká
táborecká unie a Liga lesní moudrosti) není
zcela zaručeno, že majetek nebude zane-
pen". I když z kontextu je snad zřejmé, že

nejde o můj názor ani názor minou řízeného
ministerstva, připouštím, že tento citát ko-
mise, jejímž členem jsem nebyl já ani nikdo
z mého ministerstva, může působit urážlivě.
Jak jsem již uvedl při našem osobním setka-
ní v říjnu t. r., mé osobní vzpomínky, které
se váží na členství v Junáku v raném dětství
ve svém rodném městě Prostějově, trávící
až do násilného zrušení oddílů, jsou ty nej-
lepší. Proto mne mrzí, že výše uvedený údaj
ný názor komise je v publikaci vydané Mi-
nisterstvem hospodářství zveřejněn. Pova-
žuji za svoji chybu, že k tomu došlo.

Dovolte, abych v této souvislosti připome-
nul, že u úvodu k výše uvedené publikaci,
který jsem podepsal, uvádím, že jsem při-
pravil pomocí Fondu dětí a mládeže při
dořešení problémů spojených s majetkem
bývalého SSM ve prospěch všech dětí a
mládeže.

Přijímám, prosím, vážený pane starosto, to-
to vysvětlení též jako moji osobní omluvu
Vám i celému Junáku za výše uvedené ne-
dopady.

Přejí Vám hodně úspěchů v práci ve pros-
pěch Junáka a vše nejlepší v novém roce.
S pozdravem - Karel Dyba v.r.

POJIŠTĚNÍ

Stejně jako v roce 1994 je JUNÁK pojištěn
u Pojišťovny Investiční banky a.s. se sídlem
v Pardubicích. Číslo úrazové pojistky je
8000007818/95. Jedná se o pojistku shod-
ného znění již v roce 1994. Příchozí této
pojistky je tiskopis oznámení úrazu a oce-
ňovací tabulky. V oceňovacích tabulkách je
uveden počet dní až do kterého při normál-
ním průběhu léčení zranění pojišťovna pro-
vede plnění pojistky. V případě komplikova-
ného léčení je nutné, aby lékař vyšel počet
dní zůvodňující. Z tabulek je současně patmo,
př které diagnózy nepřesahuje doba léčení
28 dní a tím není splněna podmínka pro
plnění pojistky.

Při likvidaci pojistných událostí se opakují
případy nedostatečného vyplnění a potvr-
zení hlášení úrazu ze strany pořádkující orga-
nizace.

Proto likvidační oddělení Pojišťovny příkla-
dá další formulář "Potvrzení organizace po-
jistné události". Žádáme vás, abyste tento
formulář vyplňovali, potvrzovali a přikládali
ke každému vyplněnému tiskopisu Ozná-
mení úrazu. Uvychlíte tím likvidaci pojistné
události. K hlášení používejte jen předtiské-
ný tiskopis. Při otištění jako příloha loňské-
ho Skautingu č. 10-11 (červen - srpen 1994),
ho Skautingu č. 7 (březen 1994) - nepoužívejte!

Formulář "Potvrzení organizace pojistné
události" naleznete na zadní stránce tohoto
čísla Junák hlásí, ze které si ho můžete
oerovovat.

Věříme, že budete tyto zásady dodržovat.
Následující materiály budou rozeslány až na
úroveň střediska při nejbližší vhodné příle-
žitosti:

- text pojistné smlouvy
- Oceňovací tabulka (plnění za trvalé ná-
sledky úrazu)
- Oceňovací tabulka I. (plnění denního od-
škodného za léčení úrazu)

Roverské kursy FONS

V termínu od 25.8. do 3.9.1995 proběhnou již popáté lesní kursy RAR, určené pro všechny, kteří se aktivně podílejí, či by se v budoucnu chtěli podílet se na vyváření programu pro rangery a rovery.

Předpoklady: věk 17-27 let, vážný zájem o roverský program, nároky na výkonnost tělesnou a duševní.

Kursy FONS vedou týmy absolventů předchozích běhů FONS.

Předložte přihlášky (jméno, datum narození, adresa, oddíl, funkce) zasílejte do 25.4.1995 na adresu:

Junák

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1, k rukám br. Šantory,

Za vedení kursů Václav Eřicháček,
Mša Gaydošová a Marek Bárta

Dívčí lesní kursy 1995

Lesní kurs: 19. - 26. 1995, Kačelašský rybník (asi 10 km od Jindřichova Hradce)

Povode Lucie Přibové, Kosmonautů 27/V, 377 05 Jindřichov Hradec

Předložte přihlášky do 15. 4. 1995 na adresu výkonné.

Další kursy je nutno nahlásit do 30. 3. 1995 na Ústředí Junáka

Dívčí ELK se bude konat v Zásově od 19. - 26. 8. 1995. Maximální možný počet firek-variantek je 24, ELK pořádá oblast Petra Bezruče. Zároveň přihlášky zašlete na adresu: Mša Mužíčková, U nových vládců 8,

709 00 Ostrava, nejpоздněji do 28. dubna 1995! Na přihlášce uveďte náboženské vyznání!

Dívčí lesní školy 1995

Dívčí lesní škola: 30. 7. - 9. 8. 1995, Slavonice - Stákov
vůdkyně sestra L. Štroubová

Ekumenická DLŠ: začátkem srpna, Sešlost vůdkyně na Vanhová
Přihlášky na LS pošlete do 30. dubna 1995 na Ústředí Junáka

2. seminář OS

se koná ve dnech 11. - 14. 5. 1995 na Červeném Hrádku u Sedčan. Přijezd ve čtvrtek večer, odjezd v neděli kolem 15 hodiny.

Program: Zálesácké disciplíny, příroda a ekologie, psychologie ve skautském oddíle, tepání do kůže, liniový skauting v Evropě. Přihlášky (počet účastníků cca 18) přijímá ing. Otakar Veselý, Znojemská 11, 674 01 Třebíč.

Sdělení zdravotní rady

Sestry a bratři,

zdravotní rada Junáka spolupracovala s ministerstvem zdravotnictví na přípravě textu nové vyhlášky č. 445/92 Sb. o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost. Který prošel již v roce 1993 přípravným řízením. Vydání nové vyhlášky je však vázáno na přijetí příslušného zákona o zdravotním Parlamentem, což se neprosadilo přes veškerou snahu a intervence Ústřední rady během celého roku 1994. V současně situaci zdravotnictví je prakticky vyloženě, aby novela vyhlášky mohla vyjít ještě před letošním začátkem. Počítaje tedy zatím s tím, že ias budeme ještě tábořit podle tolik kritizované vyhlášky č. 445/92 Sb.

V posledním čtvrtletí minulého roku dostali lékaři ministerstva školství a zdravotnictví všechny ORJ a lékaři - instruktoři Junáka po třech vynikajících publikacích p.m. MUDr. Nešpora o boji proti drogové závislosti.

Přiložili jsme dopis s první informací o letošním víkendovém kursu LS pro nové lékaře - instruktoři, který se nemohl uskutečnit v minulém roce. Oznámují, že kurs pro lékaře -

ře - instruktoři se bude konat ve dnech 19. - 21. května 1995 v Roztokách u Prahy, kde proběhly tyto kursy již v r. 1991 a 1993, tj. 14 dní před VIII. sněmem Junáka v Brně.

Žádám skautské lékaře, který tento kurs dosud nemají, zejména ty, kteří vykonávají funkci zdravotníku ORJ nebo středeck, nebo chtějí působit v lesních školách, aby se do 15. dubna písemně přihlásili na mou adresu:

MUDr. Jan Piskor, U křbu 15, 100 00 Praha 10
Předseda zdravotní rady

VI. memoriál náčelníka Junáka Rudolfa Plajnera

se koná 27. května 1995 v Hosynských vrších. Start v 9.00 na Tesáku. Autobusová doprava z Bystřice pod Hostynem je zajištěna.

Baron

Historie woodcraftu

V rubrice Nové knihy píšeme většinou o knihách které právě vyšly. Dnes děláme výjimku, abychom upozornili na knihu, která teprve vyjde. Právě se připravuje k tisku kniha o historii woodcraftského hnutí u nás i ve světě. Jedná se o kolektivní dílo, do kterého přispěli autoři z řady zemí světa a měla by vyjít ještě v tomto roce.

Z přehledu kapitoly: Příchodci woodcraftu, E. T. Seton a jeho cesta k woodcraftu, Woodcraft indians a Woodcraft League (USA), Dívky tábořící ohně, Vliv woodcraftu na vznik a rozvoj skautingu (na této kapitole spolupracuje i naše historická komise), Lesní moudrost v českých zemích, Slovensko, Polsko, Německo, Jugoslávie, Kanada, Anglie, Belgie, ...; Mezinárodní spolupráce ve w. hnutí v 21. století, atd. Vše bude doplněno podrobnou bibliografií a odkazy, předpokládá rozsah 150 stran.

Proč vydání této již velmi zajímavé knihy oznamujeme předeem a proč právě ve Skautingu. Když knihu navštívíte skauti. Woodcraft byl a je stále hnutí skautingu příbuzné. K osobnosti E. T. Setona se hlásí také český junák a i dnes řada skautských vůdců přijíždě ze studny vyhloubené Setonem. Předpokládáme, že zájem o tuto publikaci bude i ve skautských řadách poměrně značný. Vzhledem k tomu, že tato unikátní publikace vyjde soukromým nákladem ve velmi omezeném nákladu 100 - 200 výtisků, je třeba si ji předem objednat. Podle předložení zájmu se upraví náklad. Zájemci si mohou do redakce Skautingu, nebo do SIC (obojí na adresu Ústředí Junáka, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1).

- W -

Výzva SICu a archivu Historické komise
Vyzýváme ty, kterým se podařilo (podaří) zachytit na videokazetu jakýkoli šot nebo pořad o skautech (i jen záběry v televizi, aby nám ho zapůjčili k okopírování. Např. šot o sněmu v Olomouci není televizí archivován a je pro nás ztracen, nedá se již od televizí získat.

Adresář Národních parků a chráněných krajinných oblastí

Správa KRNAP:

543 11 Vrchlabí - žamek; tel. 0438- 21 01 1; ředitel Ing. Oldřich Lálek

Garant KČT: Ing. Jiří Babořák; Seifertova 237/4, 544 01 Dvůr Králové

Správa NP a CHKO ŠUMAVA:

386 01 Vimperk - žamek; tel. 0339- 21334, 21221, 221660; ředitel Ing. Ivan Zlábk (21018)

Garant KČT: Ing. Václav Šneberger; Petátrh-cávníku 20, 301 24 Píseň

Skauting se pak drží "nad vodou" jenom proto, že nadace Fons, která jej vydává, si účtuje prakticky jenom výrobní náklady a naprostá většina autorů se žijí honorářů.

4) CO DÁL NEBOLI ZAČNĚME POČÍTAT

Příspěvky pro WOSM ročně činí (při naší současné členské základně) asi 490 000 Kč, do WAGGGS asi 150 000 Kč (vzhledem k charakteru našeho členství ve WAGGGS - "přidružený člen" - jsou naše příspěvky zatím nižší). Souhrnně tedy cca 540 000 Kč, což při cca 65 000 členech představuje asi 8,50 na jednoho člena ročně. Vzhledem k tomu, že zatím nejsou započteny příspěvky kmene dospělých do IFOSSAG a zejména nezbytné náklady na mezinárodní akce (nemůžeme si dále dovolit všude jenom "žebrať", aby nás vzali zdarma), pak přidání dalších 200 000 Kč bude minimální rezervou pro pokrytí těchto nutných mezinárodních kontaktů. **Celkově tedy 740 000 Kč, tudíž asi 11,50 Kč pro jednotlivce.**

Co se týče oblasti skautského tisku, určitou orientaci poskytuje článek Miloše Zapletala ve 4. čísle Skautingu. Vyšlo mu, že by bylo třeba vybrat od jednoho člena 40 až 50 Kč ročně, aby byl spolehlivě zajištěn náš skautský periodický tisk. Za to Miloš nabízí každému jeden časopis přiměřený jeho věku a potřebám. Považujeme to za výhledový (možná cílový) stav. Pro rok 1995 jsem naopak vycházel z "nouzového" stavu: vybrat alespoň tolik, abychom byli schopni pokrýt ztráty našich dosud vycházejících časopisů a nebyli vydáni na milost a nemilost jejich vydavatelům. Jak už jsem uvedl, je tedy třeba získat ročně asi 1 milion pro pokrytí ztrát skautských periodik. **V přepočtu na jednoho člena to dává asi 15 Kč.**

Zbývá položka poslední: zaplacení kvalitního profesionálního aparátu ústředí. O tom se vedou a jistě ještě povedou největší diskuse. Proto tomuto tématu věnuji samostatnou předposlední kapitolku.

5) PROFESIONÁLNÍ TÝM ÚSTŘEDÍ - DNES A ZÍTRA

V současné době jsou zaměstnanci kanceláře ústředí:

- 5 soukromníků (ústřední, divího kmene, chlapeckého kmene, zahraniční rady, pražské rady)

- 2 účetní

- 1 pracovník skautského informačního centra (SIC)

- 1 sekretářka

Celkem tedy devět stálých zaměstnanců. Dále bývají průběžně na kratší doby zaměstnávání 2 až 3 pomocní pracovníci na různé částečné úvazky. Hrubé platy těchto profesionálů ústředí se pohybují od 5 500 Kč (sekretářka, pomocní pracovníci) do 10 000 (ústřední tajemník). **V roce 1994 bylo na platy kanceláře ústředí včetně daní a pojištění (což je něco přes 30% z částky vlastních hrubých mezd) vydáno 1 325 000 Kč.** Na vlastní mzdy tedy připadl zhruba 1 000 000 Kč. Průměrná hrubá mzda na ústředí je tedy (při 11 pracovnících) ročně asi 91 000 Kč tedy 7 575 Kč měsíčně. Při přepočtu na jednoho člena hnutí to tedy znamená, že od každého z nás by bylo třeba jenom na zachování současného stavu asi 21 Kč. K tomu musím dodat, že s výjimkou účetních a tajemnice divího kmene nevydržel dosud nikdo v kanceláři ústředí déle než rok. Navíc mezi zaměstnanci jednoznačně převládali důchodci, studenti nebo ženy, které si více méně touto prací jen "přilepšují". Jde nám ovšem o to zachovat současný stav? Je hnutí s fungováním kanceláře ústředí spokojeno? Sotva lze pochybovat o odpovědi: **s dosavadní kvalitou činnosti ústřední kanceláře hnutí spokojeno není.** Na místě by jistě bylo nejdříve zkoumat, zda to není hlavně proto, že zde pracující zaměstnanci jsou nevykonni. Tady se musíte spolehnout na svědectví těch, kteří měli možnost sledovat práci ústřední kanceláře zblízka. **Závěr z toho zní: takto obsazená kancelář ústředí i při sebevětší snaze těch, kteří ji tvoří, není schopna poskytovat potřebné ekonomické, právní i řídicí služby takovému hnutí, jakým je dnes Junák. A to už vůbec nemluví o potřebě aktivního vystupování Ju-**

náka vůči společnosti, sebepropagaci, kontakty s politickými i jinými institucemi. Výsledkem je, že se Junák zatím ve společenském, hospodářském a politickém ohledu nechová jako největší dětská a mládežnická organizace v České republice, která - a o tom jistě nepochybujeme - má co podstatného naší společnosti nabídnout. Je naprosto iluzorní si myslet, že by dnes tyto úkoly mohli bez spolehlivého profesionálního zájmu plnit volení dobrovolní členovci Junáka. Výsledky takové "politiky" jsou už dnes žalostné. Příklady si jistě každý z vás snadno doloží.

Chci se ale "držet při zemi". Jsem přesvědčen, že "právník - manažer" a "ekonom" společně se dvěma dosavadními účetními a schopnou sekretářkou by mohli vytvářet postačující hospodářsko - organizační útvar kanceláře ústředí. Výrazně by tak stoupla profesionální odborná kvalifikace kanceláře a současně tajemníci by se konečně mohli zcela věnovat výchovným a organizačním úkolům uvnitř hnutí a vlastní skautské problematice. **Tento model představuje oproti současnému stavu nárůst o tři stálé, slušně placené profesionály (právník, ekonom : 15 až 18 000 Kč měsíčně, sekretářka 7 až 8 000 Kč měsíčně, s výhledem zainteresovanosti na hospodářských výsledcích).** "Slušně placené" je myšleno s ohledem na naše možnosti - ve srovnání s platy v těchto kategoriích jde o platy velmi skromné. **V tomto smyslu "slušně" (12 až 14 000 Kč) je třeba dále zaplatit ústředního tajemníka a tajemníky kmenů, aby to nebylo místo pro důchodce nebo studenta, ale perspektivní zaměstnání pro skauta - vysokoškoláka s mnohaletou skautskou i odbornou praxí v řídicí funkci.**

Takto mi ročně přibýlo na vlastních mzdách asi 550 000 Kč, tedy včetně daní a pojištění to představuje nárůst o 715 000 Kč. **V přepočtu na jednoho člena je to nárůst o 11 Kč za rok.** V souhrnu tedy roční náklady na mzdy kanceláře ústředí pro jednoho člena vycházejí zhruba na 31 korun (snížil jsem vlivy zaokrouhlovacích chyb).

Otázka tedy zní: zdá se nám 31 (ale vlastně 11!) korun za rok příliš velká částka za naději, že budeme mít konečně fungující kancelář ústředí? Ano - je poctivě říci "naději". Samotné peníze pochopitelně nejsou postačující k tomu, aby ten, komu je nabídneme, za ně odváděl potřebnou kvalitní práci. Na tenhle "zádrhel" mě kritikové mého sněmovního vystoupení věru upozorňovat nemusí. Na druhou stranu si myslím, že není možno se dál pořád tvářit, jako by pro určité profese bylo možné sehnat kvalitní zaměstnance a přitom nerespektovat fungování konkurence v tržním hospodářství. A vůbec nám nepomůže poukazovat na nízké platy učitelů, lékařů, zdravotníků sester - a dalších, dnes hluboce společensky podhodnocených kategorií pracovníků. My potřebujeme sehnat kvalitního právníka, ekonomu, manažera, sekretářku.

6) ZÁVĚR.

Příspěvky WOSM a WAGGGS + skautský tisk + profesionalizace ústředí = celkem **11,50 + 15,00 + 31,00 = 57,50**

Na Ústřední radě jsem navrhol, aby částka odváděná za jednoho člena ročně na ústředí, byla 60 Kč. Jak víte, byl jsem přehlasován (ostatně jako téměř vždy na Ústřední radě). Není to - alespoň zatím - zase tak velká tragédie. Zatím jsou některé "rezervy": Vydavatel magazínu Skaut-Junák je zatím ochoten pokrýt ztrátu ze svého. Možná se ještě tento rok ministerstvo školství (a hlavně financí) ustrne a nějaká korunka "kapne" i odtud. Sehnat spolehlivého a schopného "právníka-manažera" a "ekonomu", případně vhodného ústředního tajemníka (v současné době je místo neobsazeno) bude při platových i jiných podmínkách, které můžeme nabídnout, také nějakou dobu trvat. Ale radost z téhle "rezervy" může mít sotva ten, komu leží osud našeho hnutí na srdci. Je přeci nejvyšší čas, abychom se ekonomicky postavili na vlastní nohy a aby kancelář ústředí pracovala tak, jak si to naše hnutí zaslouží. Snažil jsem se udělat pro to vše, co bylo v mých silách.

Edy Zajíc

Od VESMÍRU k hlubinám lidské duše

MÍSTO ČLOVĚKA V PŘÍRODĚ VI. Evropa

Žijeme v Evropě. Evropa je - jak známo - kontinent, světadíl. Ale je to nějaký divný světadíl, jen se podívejte na mapu světa: zatímco ostatní světadíly jsou tvořeny velkými plackami pevnin, obklopenými mořem jako obří ostrovy a spojenými (pokud vůbec) s ostatními světadíly nanejvýš úzkými pevninskými mosty, Evropu tvoří jen podivně rozeklaný, do četných poloostrovů vybihaající západní okraj velkého kontinentu asijského. Nebyť tradice, vyrůstající z pozoruhodného a od ostatních kontinentů odlišného historického vývoje, nemohla být Evropa za kontinent považována: striktně zeměpisné důvody pro takové oddělení do samostatného světadílu chybí. Přesto jsou důvody pro samostatnost Evropy dobré: nejsou-li dostatečně podloženy poznatky přírodovědeckými, pak tedy rozhodně těmi kulturně - historickými.

Člověk nevznikl v Evropě. Přišel sem před dávnými věky z náhorních planin

východoafrických, které opustil snad až tehdy, když se naučil znát a ovládat oheň. Tento "dar Prométheův" - jak vypráví stará řecká báje, byl to právě Prométheus, kdo oheň ukradl bohům a dal ho lidem: ač byl pak za to krutě potrestán, stal se jedním z největších dobrodinců lidstva - tedy tento Prométheův dar umožnil předvěkému člověku opustit svou tropickou niku (prostor, ve kterém se bez ohně obešel) a nastoupit expansi do dalších světadílů. S pomocí ohně - a oděvu, taktéž důležitého vynálezu - si člověk, v podstatě tropický tvor, přenesl své malé soukromé tropy do všech zeměpisných šířek, a protože byl a je velmi přizpůsobivý, všude se více nebo méně aklimatizoval. Vytvořil své-
rázná lovecká společenství, a začal přirodu kolem sebe chytit - nechť ovlivňovat. Nepodceňujeme to ovlivňování! Možná, že k vymizení velkých savců mimoslovo - slonů, nosorožců a dalších, podstatným způsobem přispěly lovecké tlupy primitivních lidí - jak soudí někteří archeologové. Ale to ještě pořád nebyla civilizace v pravém slova smyslu. Ta přišla teprve tehdy, když přišlo zemědělství.

Ani zemědělství není evropským vynálezem. Poprvé se objevuje asi před osmi tisíci lety v jihozápadní Asii: ve východní Anatolii, v Syrii a Palestině. Šíří se velmi rychle. Pravěcí zemědělci obdělávají půdu primitivně, neznají hnojení a jsou nuceni stěhovat se za úrodnou půdou z místa na místo. Přesto trvá tisíciletí, než se zemědělské kultury přelíží přes Evropu. K nám přicházejí před šesti až sedmi tisíci lety, v době mimořádně teplé a vlhké - koncem období, nazývaného vědci "atlantik". V té době byly u nás průměrné roční teploty o několik stupňů vyšší než dnes, srážky

byly více než dvojnásobné a obilí se dalo pěstovat i vysoko v horách (máme na to archeologické doklady).

V neúrodnějších místech světa, zejména v údolí velkých řek, vznikají první státní útvary, kterými se zemědělci brání proti nájezdům těch, kteří raději loupi, než obdělávají půdu. Je vynalezeno písmo, základy matematiky, civilizace je nastartována.

Evropa zatím zůstává stranou. V dobách, kdy rozkvétají bohaté říše na Nilu, Eufratu a Indu, jsou Evropané chudými příbuznými. Ale rychle se učí. A jednou zúročí všechno, co se naučili. Jejich doba přichází nenápadně: asi před 2500 lety jsou v chudých a mocensky nevýznamných městských řeckých státech položeny základy moderních věd: přírodovědy, logiky, matematiky. A v téže době v nepříliš vzdálené Palestině malý židovský národ přesně definuje zásady monotheistického a k člověku obráceného náboženství, které se nakonec masově uchytí - v křesťanské formě - právě v Evropě. A jen o něco málo později vznikne v Itálii první univerzální říše - římské impérium - jehož největším přínosem je vytvoření systému práva a státní organizace, pojmu občanství a občanské odpovědnosti. Tyto tři pilíře: řecká věda, židovsko-křesťanské náboženství a římská teorie státu a práva, stojí v základech té úžasné stavby, které říkáme evropská civilizace. Stavby, která byla s nadšením přijímána a rozvíjena jedněmi, ačkoli s hořkostí odmítána druhými. Stavby, která dala vyrůst nejužasnější technické civilizaci všech dob - civilizaci, která je tak mocná, že nás dokonce může přivést do zánuby. Ale nemusí - nezapomeňme, že až dosud nám většinou dobře sloužila!

František Urban

Jsou zvláštní místa

*V krajině, v polích, v lukách
kříží se podivuhodné siločáry.
V takových úzlových bodech
stojí odedávna
kříže, kapličky, sloupky,
prastaré stromy*

*či aspoň vyvýšený kámen.
Lidé, co žili dávno před námi,
vytvořili ono zvláštní proudění,
silová pole,
magické výspy,
kde země snad hovoří
s nebem.*

*S vážností a rád
chodím k takovým místům
posedět, postát,
dumat, snít
po tisíci zkusit
být jiny.*

Ladislav Rusek - Šaman

CO VYPRÁVÍ KRAJINA

Už jste někdy slyšeli podivné slovo palimpsest? Nejspíše ne, ale máme-li porozumět tomu co a jak nám vypráví česká krajina, musíme si přece jen o tomto záhadném slově něco říci. Krajinu, v níž žijeme a jejíž svědectví o minulosti si chceme "přečíst", můžeme totiž nejlépe přirovnat k palimpsestu.

Palimpsest je kus oškrábaného, původního textu zbařeného a znovu popsaného pergamentu. Pergamen byl ve středověku vzácné a drahé zboží, třeba ve spěchu, moc nepovedlo a ze starého zápisu zbyla tu a tam jednotlivá špatně čitelná

písmenka, slabiky, celá slova a dokonce někdy i celé věty nebo alespoň jejich části. Takto nedokonalé oškrábaný pergamen byl potom znovu popsán, později třeba opět oškrában a znovu popisován. A tak se na jednom pergamentovém listu nebo svitku přes sebe navrstvily obtížně čitelné stopy třeba i několika různých záznamů. Nejlépe je samozřejmě čitelný ten zápis poslední, nejmladší, nejhůře vydává svědectví záznam nejstarší, mnohokrát převrstvený zápisy mladšími. Ten připomíná někdy spíše hádanku nebo šifru, kterou se často nepodaří vůbec rozluštit.

Přibližně totéž se v minulosti dělo i s českou krajinou. Po vykácení kusu listnatého lesa, jímž bylo ještě v 9. století pokryto jádro Čech, lidé na vymýcené světlé postavili své domy a vyčistili a vzdělávali svá pole. Po zániku sídlisté zůstaly po jejich činnosti malé, sotva

znatelné reliéfní stopy. Většinou se na opouštěné místo znovu vrátil les a někdy ochránil tyto drobné stopy před zničením. Nebo raně středověká vesnice přežila, ale za čas, obvykle ve 13. století, již její půdorysné uspořádání i rozvrh polí nevyhovoval novým hospodářským potřebám. Lidé takovou vesnici přestavěli a znovu rozměřili polnosti tak, aby jejich uspořádání lépe odpovídalo novým hospodářským nárokům. Ze staršího rozvržení vsí a polí zůstalo občas několik cenných stop, například umístění románského nebo gotického kostela, zbytky hlavních cest, které se nikdy moc nemění, vzácné i přímé archeologické zbytky zaniklých staveb. Ale ani nové uspořádání sídel, polí a místních cest vždy nevydrželo dost dlouho. V mnoha případech byla nová sídla rozšiřována, zmenšována, částečně opouštěna a vesnice znova zase dostavovány. Nā-

kdy i po mnoha takových úpravách vše definitivně zaniklo a plocha sídel a poli se proměnila v rybníky, pouhá luka nebo vše znovu zarostlo lesem.

Řečeno obecně, tak jako se na pergamentu někdy vrství přes sebe útržky jednotlivých různých starých zápisů, tak se v krajině vrství přes sebe i stopy různé staré lidské činnosti. Současné, novodobé, starší a stále starší. Krajina je tedy ve své dnešní podobě také takovým "pergamenovým listem", palimpsestem, mnohovrstveným potrhávaným zápisem lidské činnosti, svědčícím svými nepatrnými stopami o tom, jak člověk v minulosti s krajinou nakládal, jak ji využíval nebo i zneužíval. Dnešní krajina, jako produkt lidských rukou a lidských úmyslů je tedy pramenem poznání našich národních dějin, především dějin hospodářských, ale i dějin lidského myšlení, lidské mentality. Je samozřejmě i záznamem o nás, o našem úsilí, a o hodnotách které ve vztahu k našemu životnímu prostředí prosazujeme. Není to svědectví vždy sympatické a pozitivní. V každém případě je to svědectví zblavené sebeklamu a předstírání.

Číst toto svědectví je možno se naučit. Jeho abecedu si na stránkách našeho časopisu občas připomeneme. Dnes jsme si vyložili jen to první a základní, co je třeba vědět do začátku.

Slovníček

stanoviště - konkrétní území, na kterém roste jistý typ rostlinného společenstva (např. břeh potoka XY, konkrétní skála...). Charakter stanoviště může být pozměněn člověkem, např. zoráním, vypálením původního porostu, pohnutím, zavlažováním atd.

antropogenní stanoviště - stanoviště vytvořené nově člověkem, např. pole, zahrada, skládka, rumiště **kulturní rostliny** - rostliny záměrně pěstované člověkem (např. obilí, ovoce, zelenina...)

synantropní rostliny - rostliny, které se šíří v důsledku činnosti člověka, které však nejsou člověkem pěstovány. Jsou to např. plevely, rumištní rostliny, zplavělé kulturní rostliny apod. (kopřiva, pýr, lebeda, merlík, pelyněk černobýl, netýkavka). Víř

ZA PTAČÍM VOLÁNÍM

Trampoty s volavkami

Volavky - to byli ptáci, kteří nás spols s komoránky lákali. Jejich vzhled a elegantní chování - to vše nám učarovalo. A přeci mezi námi byl, je a bude tichý boj... Jaký, to vám vysvětlím v příštích řádcích: Nejdříve se však vrátím k první expedici, kde vznikl název volavčí zátky. Toho dne jsme tu pozorovali ještě devět popelavých volavek. Vytáhly krky, pohledy směrem k nám a vystartovaly. Takové bylo naše první setkání s volavkami.

V knížkách a atlasech jsme se po večerech dočetli, že dostat se volavce na kobytku není jen tak. A my jsme chtěli volavky pozorovat z co možná nejmenší vzdálenosti. K tomu jsme potřebovali

A abychom té historii s vrstvením a palimpsestem krajiny opravdu dobře porozuměli, připomeňme si jako příklad jednu drobnou příhodu z tábornického života. Vrstvení historických zásahů a změn v krajině může někdy proniknout až do stanu.

V létě v roce 1970 jsme postavili tábor na louce mezi lesními remízky nedaleko Nových Mitrovic. Loučka to byla pěkná, jen se mi zdála místy trochu hrboletá, ale byli jsme rádi, že vůbec můžeme tábořit. Oddíl byl již zrušen a jeho trosky našly vlněné přístřeší a ochranu v Sokole Ustřední vojenského nemocnice, zřejmě podle hesla, že pod svícem bývá tma. Dokonce nám tohle tábořiště vyjednali u správy vojenských lesů a uchlácholili hygienika, aby nedělal potíže, což měl nařizeno, aby těch táborů nebylo moc. Snad každý tábor musí být pokřtěn pořádnou bouří a to se přihodilo i nám. Bouřka hřmála a krátký liják byl vydatný. Z mnoha stanů se ozývalo cákání, Pitrys řval jako paván, že mu pod postelí teče potok, Bigles začal ešusem honit vodu pod políčkou. Přes táborové náměstí teklo rovnoběžně vedle sebe sedm stružek, které se ztrácely v nedalekém lese. Několik vřát dokonce začalo po vodě pouštět klaciky jako lodičky. Záchrané práce byly v plném proudu a neměl jsem čas moc přemýšlet o tom,

co se stalo. Až když bylo skoro po všem, jsem se vzpamatoval. Ihned jsem běžel pro fotoaparát a vylezl z táborovny vř, abych ten úkaz zdokumentoval. Rýhy probíhající v odstupu asi šesti metrů od sebe byly totiž hranicemi mezi parcelami středověkých opuštěných polí, která po svém zániku byla překryta zčásti loukou a zčásti lesem. Za normálních okolností nebyl jejich systém dobře poznatelný, byly velmi mělké. Ale teď, když v nich tekla voda, jejíž hladina se leskla v opodledním slunci, bylo všechno jasné. Jejich směr nás nakonec dovedl do míst v lese, kde byly zachovány zbytky zaniklé středověké vesnice. Brzy však voda vsákla a zase nebylo vidět skoro nic.

A to by mělo být pro tentokrát vše - ale není. Ještě je tu jedno malé poučení. Chceme-li číst v knize české krajiny, musíme být pohotovi. Někteří sakra lze přečíst jen někdy, ve vzácných, velmi vzácných okamžicích, které se neopakuji každý den.

Zdeněk Smetánka

SLOVO O AUTOROVÍ PhDr. Zdeněk Smetánka

Narozen 21. 10. 1931 v Pardubicích. Archeolog, učí archeologii středověku na Filosofické fakultě University Karlovy v Praze. Byl členem družiny Viků 1. oddílu v Pardubicích.

vyzkoušet, jak na to či ono volavky budou reagovat.

Po několika měsících jsme již věděli, že hejno hlídá několik strážů, jako je tomu u komoránů, a tyto volavky po celou dobu stojí s nataženými krky v okolí hejna - na stromech, kopečkách, u ústí zátok... Při sebemenším nebezpečí vyrazí ze sebe drsný skřek, který se k volavčí eleganci hodí pramálo, a již všechny volavky mizí svým klidným veslovitým letem pryč. Co vám mám povídat - trvalo to hodně dlouho, než jsme přišli na to, jak strážce oklamat. A úplně se nám to vlastně nepodařilo doposud.

Celé umění bylo v tom, že jsem se naučil napodobit volavčí skřeky, kterými jsme pak samotné volavky přilákali až k nám. Problém zpočátku byl v tom, že jsme museli rozpoznat, co který skřek znamená. Jeden znamenal "pozor", druhý "kde jsi?", třetí "vše v pořádku", čtvrtý... A tak dále. Pro nás však byly důležité právě tyto tři druhy konverzace. Především jsme tyto zvuky zkoušeli na jednotlivých ptácích, kteří z nás museli být asi dost vyšimnutí. Stalo se, že jsme vyplašili 40-ti kusové hejno volavek a po chvíli jsme jej

definitivně dezorientovali tím, že z místa, kde jsme před chvílí stáli, se ozývala klidná volavka. Hejno ztratilo naprosto pořádek a někteří ptáci, tedy většina, počali kroužit nad námi a ozývat se "kde jsi?". To nás ovšem nemohli vidět, protože jsme byli skryti v hustém rákosí.

pokračování přišť
Jenda Potůček
převzato z časopisu Kormorán

Ekologické drobnosti

Je možné, že zlo je nutné a že nakonec zvítězí, ale jedné tak, aby nezvítězilo skrze tebe a s tvoji pomocí.

A. Solženicyn

Schránka

V době telefonů postupně mizí jedna z nejkrásnějších forem předávání zpráv, pocitů a myšlenek - totiž psaní dopisů. Když dnes otevřeme schránku, občas z ní vypadne pohled, občas složenka, ale málokdy již dopis. Nemáme čas sednout k čistému listu papíru a popsat ho svými myšlenkami, sděleními, svou bolestí i radostí. A to je velká škoda. Ještě jednu věc jsem schválně opomenul, když jsem popisoval, co vše vypadne po otevření schránky, a tím jsou reklamní letáky. Spousta barevně potěšitelného papíru, nabízející desítky lákadél za bezkonkurenčně nízké ceny. Již dávno o tom víme svoje a proto valná většina těchto materiálů končí ihned v koši. Naše schránka tímto začala připomínat spíše malý koš na odpadky, který po naplnění vyprázdňujeme do většího.

Zkusme tomuto vznešenému zařízení vrátit úctu tím, že vyrobíme či zakoupíme malou samolepku a nápisem: "prosím nevhazujte reklamní materiály" a zkuste občas místo telefonu vzít do ruky prosto list papíru. Alespoň pro ty schránky. Bobo

BYLY VÁNOCE...

ad: Betlémské světýlko

Letos poprvé jsme i my, členové 2. oddílu skautů stř. Bystřice p. Hostynem zapojili do akce "Betélské světýlko 94". Dik za to patří včasnému vyjiti časopisu Skauting, ve kterém jsme se podrobně dočetli, kudy se věčné světlo z Betléma poveze. Akce se zdařila, štafetu náš oddíl prodloužil z Kojetína vlakem do Bystřice p. H. přes Kroměříž, Hulín a Holešov, kde jsme to včas dali na vědomí vůdcům skautských středisek. Také jsme přenesli "Betélské světýlko" v rámci své vánoční vycházky do baziliky na sv. Hostýn.

Pro pňtý rok bych navrhoval pouze dvě zlepšení:

1. Věčné světlo z Betléma převažuje i radioamatéři a jiné organizace. Proto by bylo dobré jasně specifikovat a propagovat naši skautskou štafetu.
2. Vypracovat a ve Skautingu otisknout a pak dále používat při akci tzv. výtvarné "logo", které by naši skautskou štafetu a umístění světýlka jasně označovalo.

Petr Pořízka

vůdce 2. oddílu, stř. Bystřice p. Host.

vánoční razítko Dušan Odehal

Skautky a světlušky nadělovaly...

V prosinci uspořádal náš divčí oddíl sbírku hraček pro malé děti z kojeneckého ústavu v Plzni. Sbírká měla ohromný úspěch, takže jsme do ústavu 21. prosince "přítáhly" velkou hromadu balíků. Dokonce i naše nejmenší světluška, pětiletá Janička, přinesla svého medvídka /se kterým si ještě hrála/ a řekla: "Já bych si s ním hrála jenom sama, ale ty děti si budou s ním hrát všechny." Personál ústavu měl z daru velkou radost - a samozřejmě radost největší měli ti nejmenší, ti obdarováni.

Noblesa, 2. oddíl Bystřina Plzeň

Neobvyklé přání

Jedno předvánoční sobotní odpoledne jsme se skupinou turistů čekali na vlak na zastávce Klínek. Na stanici přišel skautský oddíl z Hostovic - děti asi deseti až dvanáctileté s mladými vedoucími.

A pak se to stalo. Ze středu skupiny se oddělil jeden z vedoucích a začal nám rozdávát větvičky jmelí s cedulkou, na níž jsme mohli číst přání veselých Vánoc a štěstí v novém roce. Po nastoupení do vlaku skauti pokračovali: všichni cestující vyslechli jejich přání a potěšili se zelenou kytičkou.

Jak je vidět, rodiče z Hostovic svědili své děti do dobrých rukou.

*Dr. Z. Řepková, Praha 3
Večerník Praha*

Skauti táboří i v zimě, ale...

Opět je možné narazit v lesích na zimní tábory. Převážná většina z nich je postavena z teepee. Jako izolace proti vlhkosti se tradičně používá větviček z chvoji po celé ploše stanu. Potěšující je, že chvoji pochází z polomů, mnohdy i značně vzdálených.

Horší je ovšem to, že po odjezdu tábořících téměř vždy zůstane chvoji na místě, kde teepee stálo. Přírodě toto jednání příliš neškodí, ovšem majiteli loučky může způsobit nepříjemnosti v podobě horší kvality travního porostu, nebo zničení kory při jamím sečení. Majitel volí menší zlo a uklidí si obvykle sám.

Druhým zdrojem možných konfliktů jsou jedlové šišky pocházející z jedlových polomů. Dají se podle stupně zralosti využít k sadbě nebo k léčebným účelům a majitelé lesů velmi nelibě nesou jejich likvidaci třeba šiškovou bitvou (to ovšem platí i v létě). Myslím si, že by byla škoda kvůli těmto drobnostem přijít o sympatie místních obyvatel. Ti jsou nám většinou dobře nakloněni, a jsou ochotni v mnohém nám vyjít vstříc. Všechny tábory, o kterých vím, jsou tábory skautské nebo tábory Ligy lesní moudrosti. S výjimkou obou uvedených problémů skutečně dokazují, že zimní tábory jsou vyšší školou táboření a tábořící ji zvládají skutečně dobře. Proč kazit výsledný dojem nepříjemnostmi, kterým je možno se vyhnout?

*Zdeněk Prančíl - Wabigon, Sušice
ilustrační foto Jiří Vacík*

JĚŠTĚ TROCHU LOŇSKÉHO LÉTA

Lesná duchovná škola

Milé sestry a bratia, v tomto príspevku sa chcem s vami podeliť o krásne spomienky z dvoch turnusov lesnej duchovnej školy. Uskutočnila sa po viac ako štyridsiatich rokoch cez prvé dva júlové týždne v Štiavnických vrchoch pri Banskej Hodruši. Tam totiž medzi horami, asi kilometer nad krásnym horským jazerom v malej kotline majú slovenskí skauti svoje trvalé táborisko. Prvý júlový týždeň sa na lesnej duchovnej škole zúčastnilo sedemdesiat chlapcov a dievčat, z ktorých väčšina sú skauti a skautky v roverskom veku a viacerí z nich pracujú ako radcovia družín. Našou úlohou počas prvého týždňa bolo postaviť táborisko a pripraviť prostredie pre mladších skautov a skautky, ktorí mali prísť do lesnej duchovnej školy druhý júlový týždeň.

Celá lesná škola bola pre nás niečím novým. Predovšetkým školou života. Prvý týždeň sa niesol v znamení práce. Mali sme jej množstvo - postaviť štyridsať podsadových stanov, vykopat a postaviť latriny... Večer, hoci unavení, ľahli sme si s pocitom dobre alebo menej dobre vykonanej práce.

Na konci cesty, ktorá prichádzala k táborisku, odrazu stála krásna vstupná brána do tábora na nápisom: MILUJ A SLUŽ! Nevieť, či to bol nápad, ale mne ten nápis udrhel nielen do očí, ale aj do srdca, do rúk i do nôh. A myslím, že nielen mne. Lebo prešiel týždeň a všetko bolo urobené. Postavené stoziare, pokosená tráva, vykopaná studňa, postavený malý most, pec na sušenie a vypalovanie výrobkov z modelárskej hliny, dva veľké kryté hangáre, v ktorých sme sa všetci mohli stretnúť a zahrať sa v prípade nepríaznivého počasia. Postavili sme si aj poľnú kaplnku pre duchovnú službu a tri teepeečka. Prvý týždeň ubehol ako voda. Mali sme síce málo oddychu a romantiky, ale zato veľa radosti. Radosti z krásnej rodinnej atmosféry, ktorú sa nám podarilo vytvoriť, ale aj z práce, ktorú sme po sebe videli. Naozaj si nespomínam, žeby mi niekto odmietol nejakú službu, žeby sa niekto ulieval, robil okolky, alebo dokonca fajčil, či vulgárne rozprával. Naozaj, bolo tam sedemdesiat charakterovo krásnych ľudí. Aj napriek veľkému množstvu práce si niektorí ešte v prvom týždni stihli urobiť skúšku tzv. troch orlieh pier.

Druhý júlový týždeň zostalo dvadsať radcov, ku ktorým sa pridalo päťdesiatpäť skautov a skautiek, z ktorých sa väčšina spolu stretávala v Petržalke celý uplynulý rok. Ubudli nám väčšie práce

a pribudlo viacero drobných. Často s malou sekerkou, pilkou, dlátom, pilníkom, kladivom. Pribudlo viac rozhovorov, povzbudení, poučení, súťaží, hier, kúpania, výletov... Spomeniem iba niekoľko z nich:

- poznávanie krajiny - prechádzky náučným chodníkom po Štiavnických vrchoch s odborným výkladom a prítom bratským slovom brata Zelinkára,
- ryžovanie zlata na brehu jazera,
- vyhľadávanie nádherných minerálov na obrovských skládkach odpadu zlatej rudy z bane Rozália pri Banskej Hodruši,
- liturgické stretnutia v polnej kaplnke na duchovných rozhovoroch, spevoch, modlitbách, sv. omši,
- večerné "posedenia" pri slávnostnom ohni,
- polnočná skúška odvahy,
- slávnostné skladanie skautských slúbov.

Milé sestry a bratia, ešte veľa pekných vecí by som vám chcel povedať, ale už musím skončiť. Preto na koniec naozaj už len to najdôležitejšie.

Za všetkých účastníkov lesnej duchovnej školy by som sa chcel poďakovať predovšetkým našim starším bratom skautom z okolia Banskej Štiavnice, lebo oni sú pre nás vzory - nositelia živej tradície slovenského skautingu, ktorí sa nám usilovali odovzdať celé dva týždne priamo v teréne. Nemožno zabudnúť na brata Grizzliho - samotára, ktorý sa staral o materiálne zabezpečenie, aj na šéfkuchára brata Tarzana.

- Čo všetko nám dal brat Zelinkár, ťažko nakrátko vyjadriť. Je to človek - vedec, vo svojej profesii odborník európskeho formátu, ktorý vám môže celé hodiny rozprávať o svojich pozorovaniach a štúdiách flóry či fauny trebárs i v Maroku a súčasne pritom stať bosými nohami v blate a kopať studňu. A čo vám môžem o ňom ešte zaujímavé prezradiť? Brat Zelinkár naozaj pozná všetky zelinky a bylinky, na ktoré v prírode ukáže prstom.

- Alebo brat Penzista. Starší, skromný pán. Jeden zo zakladateľov horskej služby vo Vysokých Tatrách. Vysvetľoval nám zásady horolezectva a bezpečného pohybu vo vysokých vrchoch.

- Alebo brat Túlavý Vlč, ktorý sa k nám raz iba tak na chvíľku zatúlal. Krátko nás povzbudil do služby a výchovy našich

mladších kamarátov a znova zmizol v lese na svojich potulkách prírodou. Napokon by som sa chcel ešte poďakovať aj bratovi Rikitanovi, ktorý bol zodpovedný za tieto dva týždne lesnej duchovnej školy, a takisto rakúskej kresťanskej organizácii Pomoc východným cirkvám, ktorá nám veľmi pomohla finančne zabezpečiť akciu.

Starý Pes - Andrej Porubčan,
7. Zbor skautov - Petržalka
(krátceno)

DUBÁK 94

23.9. jsme se již počtvrté sešli - roveři, rangers a vedoucí z podkrušnohoří na Dubáku, abychom se vzájemně něčemu přiučili a podělili se o své radosti i strasti prožitě během prázdnin.

Po loňském útlumu na nás letos Svišťa přichystal celovíkendovou hru Otírání hor aneb Spi v leže.

V pátek byla pohoda až do příjezdu posledního vlaku. Pak se poprvé rozezněl buben volající všechny účastníky do hry. Pravidla byla rozeslána předem, takže je většina už znala.

Přesto krátké smutí toho nejdůležitějšího a šli jsme na to.

Kouzelník rozezvučel buben, Šmordcha (družina 5 lidí vybraných z různých měst vzájemně navázaná při pohybu mimo tábořiště) našla šifru, rozluštila směr kterým má hledat Horu, jaký Klič (špalíček dřeva) má vzít s sebou a kdy se Hora uzavře.

Během víkendu se 2x otevřela Buková, Osiková, Borová, Jilmová, Olšová, Modřínová, Jasanová, Lipová, Smrková, Dubová a Březová Hora (10m v okolí stromu), kde po předložení správného Kliče vydal Strážce Hory Šmordche úkol. Za úspěšné splnění úkolu dostala Šmordcha Dřevo (opět malý špalíček dřeva). K vítězství bylo nutno nasbírat co možná nejvíce těchto Dřev.

Další pravidla hry znesnadňovala šmordchám jejich počínání nebo jim naopak některé věci ulehčovala. Lehké to ale nemělo nikdo. Od prvního zabubnování v pátek večer do posledního v neděli v 5.15 ráno měli účastníci setkání na oddech opravdu jen minutky. Jinak se jelo v jednom kole. Sotva se zavřela jedna Hora už byly někde jinde otevřeny dvě další.

S postupujícím časem ubývalo údivů typu: "Tohle bílý by mohl být bříza" a "tohle vypadá na nějaké jehličnan" při vybírání Kličů a přibývalo těch, kteří v sobě objevili skrytou alergii na hlas bubnu. Nestalo se však, že by zůstal někdo

sedět a nechal si uniknout některý z následujících úkolů:

- 1) noční azimuták s počítáním
- 2) kuličky - trocha logiky
- 3) 3boj - krinolína, amfórák a dobráček
- 4) prodloužení uzle přátelství
- 5) pečení placek z obilí
- 6) vytesání Skřetů z polena
- 7) Slunce běh s kamarádem na hřbetě
- 8) Kimovka - 100 předmětů
- 9) sázka všeobecných znalostí I
- 10) zpěv státní hymny
- 11) chůďy - udělat a dojit
- 12) překlad z cizích jazyků
- 13) vaření pochoutek
- 14) sázka všeobecných znalostí II
- 15) rozdělení ohně třením dřev
- 16) pálení dědků
- 17) váha
- 18) stromy - 15 minut v koruně
- 19) kánon
- 20) tanec
- 21) zvonečky
- 22) přímluva ke Slunci

Zajímavost jednotlivých úkolů se postupně stupňovala. Na mne nechaly velice silný dojem především poslední tři disciplíny. U sobotního slavnostního ohně měly obrovský úspěch tance. Od stylu country až po velice originální balet. Od kruhu pak všechny zvedl buben. Když přestal, nastalo úplné ticho, pouze oheň praskal a v dále nás vábil cinkot zvonečků, které bylo nutno po sluchu bez baterek vyhledat. Poslední disciplína proběhla až ráno a stála za to. Všem Šmordchám se podařilo složit přímluvu ke Slunci a přednést ji tak, že když dozněla poslední, rozevřel se opar nad obzorem a vykuklo rudé Slunko.

Do Háje (symbolický název pro finále hry) se dostaly jen 4 nejlepší Šmordchy. V dalších 8 disciplínách se rozhodlo o dvou finalistech a Střihaná, oblíbená to hra všech věkových kategorií, rozhodla o vítězi.

Celý letošní Dubák se odehrával ve znamení Dřev. Proto i ceny pro vítěze byly dřevěné. Vlastně spíše kamenné. Byla to zkamenělá dřeva milióny let stará. Zástupci jednotlivých měst potom dostali pro svá střediska a oddíly kompletní kazety s Kličí jednotlivých Dřev. Díky Monty Jackovi, Svišťovi a jejich týmu tak na 60 roverů a rangers proniklo pod kůru dalšího z oborů Přírody a může jej předávat dál.

Ptáte se, zda bude Dubák i příští rok? Bude, a dokonce už víme kdy. Tradičně poslední víkend před svatým Václavem.

Strážce Hor Miky

NE VŠECKO SE POVEDE aneb i kritiky je třeba

Slevy na dráze

Velice jsem uvítal, když jsem se v příloze Skautingu č. 2-3 Junák hlásí dočetl o slevách jízdného pro školní akce a organizované skupiny dětí a mládeže. A vzhledem k tomu, že jsme se s oddílovou radou chystali do České Kamenice, což je dost daleko, chtěl jsem ji hned uplatnit.

Vyvezl jsem si proto formuláře, všechny na Hlavním nádraží řádně vyplnil, pak vyčkal, až ochotná paní pokladní vypočítá celkovou sumu a napíše jízdenku. Celé to trvalo něco přes hodinu a na konci mě čekalo nemilé překvapení. A to v podobě sumy za jízdné.

Podle výše zmíněných pramenů totiž měla být pro účastníky do 15 let sleva 60%, pro účastníky nad 15 let sleva 50% a pro průvodce 50%. Jestliže tedy počítáme s těmito údaji, vyjde po jednoduchém propočtu celková suma 237,60 Kč za cestu tam a zpátky pro 7 lidí, kteří se účastní. Proto mě trochu udivilo, když mi paní nadiktovala sumu 361,40 Kč. Ptal jsem se, jak je to s těmi slevami a odpověď byla taková:

1) děti do 15 let mají slevu 40%. Má to ale jeden háček. Jestliže jedete rychle, což je na dlouhé trati docela normální, musíte zaplatit rychlíkový příplatek, který bez slevy neplatíte, takže realita je taková, že jestliže stojí poloviční jízdenka do České Kamenice 22,- Kč, tak se slevou stojí 17,50 Kč.

2) osoby nad 15 let slevu nemají

3) průvodce se počítá jeden na každých započatých 10 lidí a má skutečnou slevu 50%

Celková sleva na vzdálenosti Praha - Česká Kamenice je tedy 22,- Kč (sleva průvodce) a 4,50 Kč na každé poloviční jízdence. Výsledkem je, že vlastně jediný, kdo má ze slevy nějakou výhodu je právě průvodce....

Takže jeden junák hlásí, že informace o slevách Českých drah byla sice užitečná, ale bez některých "detailů", které jsou podle mého názoru dost podstatné. Myslím si, že když je taková informace podaná, měla by být úplná a k tomuto doplnění snad přispěl i tento článek. Teď již opravdu záleží na každém vůdci, jak si ji zpracuje a jestli půjde tu zhruba 1 hodinu na nádraží strávit. Já si to už asi rozmyslím.

Na závěr bych chtěl podotknout, že toto byla zkušenost pouze z Hlavního nádraží v Praze a jestli jsem se nechal obalamutit úředníci nezalou předpisů, rád se dozvím pravý stav věcí a hlavně, kde ta informace byla nalezena, abych si ji mohl ověřit. Tento článek nechť je potom pouze pobavením pro čtenáře Skautingu.

David Svoboda - Davy
Čechova 5
170 00 Praha 7
vůdce 50 oddílů

2 x ad "Svojsíkáč"

Důrazná kritická poznámka

K článku "Svojsíkáč pro dospěláky". Nemám nic proti obsahu článku. Protestuji však proti jeho nadpisu. Jako zpravodaji náčelnictva CHK z let 1969 - 1970 pro Svojsikův závod a řediteli jeho ústředního kola v září 1969 vyslovují svůj nesouhlas s komolením názvu závodu i jména náčelníka zakladatele Junáka. A dále se domnívám, že na stránkách našeho časopisu nemají co dělat zkomoleniny slov, které se hodí někam na periferii a ne do časopisu, který má vychovávat mládež. To k tomu "dospělákoví". Jsem přesvědčen, že se podobný prohrásek proti jménům, jichž si vážíme, i proti naší mateřštině nebude opakovat.

Mirek Pergler

O posledním Svojsikově závodě mi řekl jeden z vůdců: "Viš, chtělo by to pak na podzim uspořádat tenhle závod i pro vůdce. Ale jako recesiádu. Já bych tam zařadil vedle klasických závodních disciplín i takové různé ptákovinky, aby se na nich vůdci a vůdkyně "vyblbli" a taky, aby mohly závodit i smíšené hřídky. Dokonce i starší činovníci, kteří už nejsou tak fyzicky zdatní. Myslím, že by se to líbilo a že bychom se nejen zasmáli, ale také se navzájem líp poznali z různých koutů regionu."

Jsem ráda, že tentýž nápad měly Mariánské Lázně a že ho dokázaly dotáhnout do konce. Svojsikův závod se opět blíží - neškodilo by pak na podzim uspořádat v místech regionálních kol nějakou tu "Svojsikiádu" pro vůdce! "Svojsíkáč" mi nějak nejde do úst!/. Disciplíny by jistě rádi vymysleli naši roveři a rangers. Jen najít ty sílence, co by to organizovali...

P. S.: A najdou-li se, okamžitě prosím publikovat včetně popisu "nejpodrobnějších" disciplín i/včetně působivých názvů a fotografií. Skauting čeka - vždyť humoru v naší tvrdé tržní společnosti je dost málo.

Ida

Poznámka redakce:

Uznáváme, že mezi úkoly našeho časopisu patří také výchova čtenářů ke kultivovanému jazyku, což vyžaduje psát správně a spisovně česky. Nechci obhajovat více či méně nelibozvучné výrazy. Faktem je, že se především v hovorové řeči používají často zkratky různých složitějších názvů (např. odborníci místo "zkoušky odborné zdatnosti"), a ruku na srdce, kdo z vás kdy slyšel z úst mladších, i činovníků, nazývat Svojsikův závod jinak, než

Použila jsem tohoto výrazu pro ten trochu naruby obrácený závod, pořádaný mladými pro ty starší, schválně, což mne ale neomlouvá. Prosím tedy všechny puristy českého jazyka za prominutí.

Káča

Chyba v režii nebo nezáměr?

Slezská lesní škola v Opavě předkládala v programové nabídce uplynulého roku 1994 skautské veřejnosti možnosti vzdělávání ve speciálních kursech (lesní, rádcovský, meteorologický, obsluhy motopilu) a v tzv. seniorské lesní škole pro činovníky vyšších organizačních jednotek.

Po zkušenosti s nepatrným zájmem se chci prostřednictvím junáckého tisku

poradit, v čem se stala chyba - zda byla vybrána nezajímavá témata nebo zvoleny nevhodné termíny? Např. týdenní kurs pro meteorology byl připraven ve spolupráci s přerovským leteckým útvarem a správcem posádky v ideálních výukových a materiálních podmínkách. Termín po maturitách a závěrečných zkouškách na konci června měl podle našeho názoru vyhovovat převážně většině zájemců. Z celé České republiky se však přihlásilo 5 lidí. Kurs se nekonal.

Tzv. seniorská lesní škola pořádaná koncem října měla za cíl kvalifikovat osvědčené junácké činovníky, kteří se z různých důvodů dosud neúčastnili lesní školy. Je pochopitelné, že tyto zkušené funkcionáře nemělo smysl učit uvolnět nebo rozdělovat oheň třením dřívku. Existuje řada náležitých organizačních, výchovných a ekonomických problémů, s nimiž se Český Junák potýká, na které bylo třeba společně nalézt odpovědi a návrh k řešení. Bylo třeba zaujmout stanovisko ke zpolitizovanému negativním společenským jevům. Bylo třeba obsáhnout a pravdivě informovat o stavu životního prostředí, přírody a o postavení jednotlivých profesních složek i aktivit. Bylo třeba aktivní orientace v záplavě legislativy cílené k ochraně životního prostředí, přírody a uplatnění zájmů skautingu v této oblasti. Lesní škola se uskutečnila a ze 7 přihlášených absolvovalo 14 účastníků, z toho jedna sestra ze Slovenské republiky. Lesní škola je vždycky tvrdý zážitek, což platilo i o této. Mimo řádné zaměstnání od 8 do 22 hodin se diskuze protáhly často dlouho do noci. Program situovaný do bloků přinášel i oddychové prvky ve formě návštěvy leteckého meteorologického pracoviště, rukodělných prací v kůži se skutečným kumštýřem nebo nahlédnutí do přírody vojenského prostoru Libavá. Mimo naši lesní školu se pouze na specializovaných pracovištích můžete setkat s výsledky družicového monitoringu zdravotního stavu lesů a zelených rostlin. Velmi aktuální a zasvěcené byly odpovědi bratra Břicháčka k problematice výchovy, drog, sexu a závislosti. Úroveň znalostí i praxe účastníků umožnila převážně seminární formu výuky, k čemuž značnou měrou účinně přispěli sami frekvenci. Podle názorů organizátorů i absolventů lze považovat tuto netradiční formu junáckého vzdělávání za efektivní a přijatelnou. Hospodářské zázemy poskytnuté seniorské lesní škole plukem civilní obrany v Kozlově (okr. Olomouc) a závodem Vojenských lesů a statků v Lipínku nad Bečvou můžeme jen ztížiti najít období. Naproti tomu dodržovaná skautská obřadnost a kázeň budily v kasárnách živý zájem vojáků.

Pokud se zdá, že jsem poněkud odbočil od tématu, čímž tak záměrně, abych naznačil možnosti Slezské lesní školy ve spojení s kvalitními partnery a sponzory. Mimo již zaběhlé kursy obsluhy motopilu by to mohly být kursy pro meteorology na letišti v Přerově, soustředění mladých astronautů, radioamatérů. Je k dispozici základna pro výuku instruktorů roveringu, letní i mimosezónní lesní škola. Ve vojenském prostoru je mnoho místa pro poznávání.

Pro sezónu 1995 Vám dává SLŠ opět vybrat z výše uvedených možností. Můžeme uspořádat akci, o níž bude největší zájem, a to v termínu, který vyplýne z Vašich návrhů. Neváhejte a pište čile! Očekáváme, že nám od Vás přijde mnoho ohlasů. Také třeba náměty, co v rámci skautské odborné činnosti a výchovy postrádáte. Bude-li to v našich silách, zareagujeme v budoucím čísle. Nakonec si nemohu odpustit jednu spíš výzvu, než radu: nenechte se z pohodlnosti maskované naříkáním na špatné časy sklouznout skautskou výchovu a výcvik do čajových sedánek "v neděli po hrubě". Vymýšlejte, spojte síly, jenom nekňučte!

Na Vaše dopisy se těší

*Přemek
Ing. Přemek Štípl
Za parkem 1028
75131 Lipník n. B.*

NAŠE ČASOPISY

Odměny nejlepším družinám

5. skautské středisko Střela odměnilo na slavnostním shromáždění nejlepší družiny ze svých početných oddílů tím, že jim předplatilo celý ročník časopisu Skaut - Junák, a také věnovalo další věcné odměny. Odměny částečně dotvořoval UMO 3, jehož zástupce ing. Fritz skautům a skautkám předal tyto odměny.

Šiška, 5. středisko Střela, Plzeň

Předatili jste si?

Dne 14. prosince t.r. jsem se zašel do redakce Skautingu, abych sestře Káče Rocmanové jednak popřál rodnostný vánoc a všeho nejlepšího do roku 1995, ale hlavně poděkoval. Poděkoval za, po mém soudu, vynikající dvojčíslo 2 - 3. V tomto dvojčísle bylo publikováno množství článků vysoké úrovně, s nimiž by se měli seznámit všichni dospělí členové Junáka.

Káča mě díky brzdila s tím, že vyšlo pozdě a že číslo 4 se mi nebude tak líbit. Hovořili jsme i o počtu odběratelů našeho Skautingu. Konstatoval jsem, že až se po odstranění překážek ve včasné vydávání Skautingu dostaneme do správných termínů, předplatitelů jistě výrazně přibude.

Jak jsme se dočetli v předchozích číslech Skautingu, hlavní překážka je jaksí odstranila sama a tak - ejhle - prosincové číslo mi přišlo dnes 27. prosince!

A tak se obracím na všechny činovníky Junáka, na všechny oldskauty, na Vás sestry a bratři, kteří jste skautkami a skauty a jde Vám o úroveň naší organizace. Naši povinnosti je Skauting odebírat. Tím jej nejen podporujeme, ale dozvídáme se vše, co bychom měli vědět, udržujeme kontinuitu se svou organizací, pro kterou žijeme mnozí již drahé let. A cena - cena je vlastně velice nízká. Vždyť deník Lidové noviny stojí 5,- Kč!

Proto Vás všechny, sestry a bratři, oslovuji a vybízím, předplatte si Skauting. Je

pomůckou nás všech, napomáhá šířit skautskou osvětu v celé naší organizaci a jak plyne z posledního, mimochodem opět znamenitého čísla, aktuálně informuje.

Vy starší - oldskauti a praskauti, vzpomenejte si na to, co bychom byli dali za to, v létech našeho nedávno minulých, kdybychom mohli číst svobodně svůj časopis a na titulní stránce se setkávat s jeho nám tak milým názvem.

Zamyslete se prosím! Moc Vás o to žádám.

Skauting má svou tradičně vysokou úroveň, už je v čase, už vychází tak, že nám potřebné informace předává včas.

Dany

Milá redakce!

Kdysi v začátcích Vašeho časopisu jsem jej s nadšením četl (nevím, v kterém roce, asi 1991), pak vinou našeho střediska, které mi časopis přestalo dodávat a hlavně vinou, mou vlastní, jsem přestal časopis číst. Až nyní se mi tento "Skauting" dostal znovu do ruky. S nadšením jsem si ho prohlédl a zaradoval jsem se, že ještě pořád vychází. Také jsem se zastýděl, nad svým nezájmem a uvědomil si, oč přicházím, když jej nečtu a neodebírá. Mluvil jsem o tom také s jinými vedoucími oddílů z našeho střediska a jejich situace je stejná jako moje. A tak si u Vás - je-li to možné - objednávat celý ročník 1995 a to hned ve třech výtiscích.

Z dopisu Václava Dvořáka, Česká Ves

*"A ty skutečně věříš, že fotka tohoto děvčete na obálce nám přivede do Skautingu více čtenářů?"
Ze zahraničního humoru*

Ke stati "Otvíráme archiv"

Když jsem poprvé uviděl v časopisu Skauting nadpis Otvíráme archiv, mé srdce radostně zaplesalo. "Konečně se dozvím něco neznámého ze skautské historie!" Jenže ouha! Po několikerém čtení této stati jsem zjistil, že se většinou nejedná o historický pohled, ale o vypravování letité špíny, kterou mají umazané ruce různí lidé, ať již žijící či nikoliv. Z odhalení skutečného složení této špíny by ale čtenář musel vynaložit obrovské úsilí i čas a stejně by se pravdy nedobral. Myslím, že skautskému vůdci se vyplatí investovat čas i úsilí k hledání pravdy do jiných oblastí než je politická minulost činovníků.

Autoři se často dostávají do filosofických polemik o mravnosti, teoreticky přehodnocují půl století staré činy druhých lidí, někdy i vynášejí rozsudky...

Jenže chtě nechtě, každý jsme svázán svým osobním pohledem a tak jakákoliv tvrzení "Bylo to tak a tak" je třeba brát s nadhledem.

Chápu, že se cítí poškozen a ublížen ten, kdo se tenkrát, dle svého názoru, zachoval správně a nyní má stejnou pozici i ocenění jako ti, kteří se, dle téhož jeho názoru, zachovali nečestně. Možná, že nejde o pocit osobního nedocnění (či spíše nadcenění někoho jiného), ale o skutečnou snahu hlásat pravdu. Vždy se tu bude jednat o část pravdy, o názor jednoho člověka. Pravda je jen jedna, ale nikdo ji nezná celou!

Vyjde článek, a pokud je článkem napadené nařívání a udrží v ruce pero (a také projde-li to cenzurou) - vyjde protičlánek. To se většinou několikrát opakuje, autoři se navzájem obviní ze lži a z neochopení celého problému.

A co čtenáři, v našem případě skautští činovníci, vůdcové oddílů, roveři? Nejprve se snaží zaujmout nějaké stanovisko, pak to vzdají a věc prostě pustí z hlavy. Možná jim zůstanou v paměti jména autorů v kolonce "Ohňování staré polévky". Nemají chuť ani čas se tím zabývat. Je mnoho důležitějších věcí k poznání Pravdy. A tak bych chtěl požádat: Neotvírejte archivy se špinou. Má totiž tendenci se rozpadat a spínat i to, co s ní nemá nic společného.

Dan, Praha

Naše styky s KČT

Po více než roční přestávce došlo k dalšímu setkání členů sekce ochrany přírody Klubu českých turistů a naší komise pro ekologii. Sekce ochrany přírody nám předložila předběžný návrh úmluvy o vzájemné spolupráci mezi Junákem a KČT, o němž se bude dále jednat. Rádi bychom, aby úmluva byla uzavřena v průběhu letošního jara tak, aby byla ku prospěchu oběma organizacím.

Po dohodě o vzájemné spolupráci s Tisem, ČSOP a ministerstvem životního prostředí by se stal KČT naším dalším významným partnerem. Při jednání 9. ledna jsme znovu rádi konstatovali, že značná část členů KČT prošla skautskou výchovou. Vždyť my zase v rámci svého programu pěstujeme turistiku pěší, na kolech i po vodě, a často používáme značené turistické stezky.

Mirek Pergler

V příloze Junák hlásí uvádíme přehled správ národních parků a chráněných krajinných oblastí. Pro vaši informaci jsme připojili i jména garantů značkářské činnosti KČT v těchto územích. O prvních kontaktech s KČT po r. 1989 je zmínka již ve Skautingu č. 4/1993.

EVROPSKÉ HODNOTY DEMOKRACIE

A VÝCHOVY PO ZKUŠENOSTECH S KOMUNISTICKOU TOTALITOU

B. Ze "Závěrečného slova pracovního představenstva konference"

"Právě přijaté prohlášení a závěrečné usnesení svědčí o tom, že naše konference učinila první nezbytný krok k všeobecně potřebné nápravě. Pokus, o němž jsme zatím uvažovali jako o pokusu, který musí být učiněn, se zdařil. Zdařil se přesto, že někteří pohrobci minulého režimu udělali vše pro to, aby se tento náš pokus nekonal, aby byl odložen a když již ani to nevyšlo, tak aby alespoň nebyl příliš úspěšný. Vyslovuje se přesvědčení, že započatý pokus bude i úspěšně rozvíjen a prohlubován. "Byla nám dána záštita a přislíbená i účinná osobní podpora pana předsedy poslanecké sněmovny, takže i legislativní důsledky našeho společného úsilí bude možné věcně projednávat." Ústy vedoucího odboru vnitřní politiky Kanceláře prezidenta republiky bylo navíc výslovně řečeno, že "zvolená témata

konference jsou nanejvýš aktuální pro současný stav naší společnosti; reprezentující pořadající organizace a instituce jsou zárukou moudra a demokracie v České republice. Tudiž jsou velkou oporou pro snažení našeho pana prezidenta. Na váš dotaz, zda můžeme počítat s osobní podporou Vašich snah od pana prezidenta odpovídáme, že ano, podpora v tomto smyslu je oboustranná..."

Závěrečné slovo končí konstatováním, že celé naší společnosti půjde "čím dál tím více o to, abychom se co nejrychleji, ale i co nejpoctivěji, vypořádali s naší nedávnou minulostí a mohli tak, zejména ve sféře výchovy rodinné, školní i mimoškolní činně spolupracovat na formování humanitě a demokracii plně oddaných občanů naší republiky. - Tím vším přispějeme též k plnění velkého celospolečenského dluhu našemu prvnímu prezidentu a myslitelci, jehož pa-

mátce se v závěru naší konference jedeme poklonit."

Poslední část konference, právě ve výroční den úmrtí T. G. Masaryka, proběhla tedy u jeho hrobu v Lánech. Za čestných stráží hradního vojska, zesílených skautskými a sokolskými příslušníky mladé generace, položili věnec účastníci konference její čestní členové, ing. Josef Lesák, vedoucí studenstské delegace k prezidentovi Benešovi za únorového puče KSČ v roce 1948 a Mgr. Michal Semín, vedoucí stávkového výboru studentů pořadající fakulty University Karlovy v roce 1989 (věnec byl opatřen stuhou ve státních barvách s nápisem "Demokratické organizace svému učitelu"). - Tímto aktem mělo být symbolizováno sepětí všech mladých odpůrců komunistického totalismu v celé jeho historii a zároveň i návaznost úsilí všech účastníků konference na odkaz TGM.

Eduard Pachman

OSMDESÁT LET ČASOPISU SKAUT-JUNÁK

Nedávno jsme si připomněli významné 75. výročí Skautingu, a v zápětí tu máme ještě vyšší číslo = 80!

K osmdesátce se hlásí časopis JUNÁK. Jeho první číslo (vlastně dvojčíslo) vyšlo 15. ledna 1915. V úvodním článku A. B. Svojsík napsal: "Začínáme s novým listem v těžkých dobách, kdy jiné zanikají. Pouštíme se do života bez nakladatele, bez základního fondu, spoléhajíc jako vždy pouze na vlastní svou práci a na vítězství zdravých idejí..."

Časopis začal vycházet půl roku po vypuknutí první světové války, v době kdy organizace Junák - český skaut měla jen několik set členů. Skauting se z Prahy šířil do dalších míst naší vlasti a Svojsík vycítil, že potřebuje časopis, který by náš skautský národ spojoval. JUNÁK přinášel řadu metodických článků, návodů, pokynů, spolkové zpravodajství, byl hlavně určen vedoucím. Zažloutlé první ročníky, tu a tam zachované, jsou neocenitelným zdrojem pohledů do minulosti nejen pro historiky. Leckterý dnešní vůdce, který bere s úctou rozpadající se čísla na nekvalitním papíře, se diví, kolik myšlenek je nadčasových, jakým nadšením a úsilím naši předchůdci oplyvali. Byla to doba, kdy mezi spolkovými zprávami se objevovala oznámení, že ten či onen vůdce padl na frontě. Doba, kdy část táborů naší první skauti odpracovávali, aby dostali nějaké potraviny. Kdo z nás si to dokáže představit? - A časopis vycházel!

Když vznikla Československá republika, vycházel 4. ročník. Vycházel s přestávkami a s obrovskými problémy - ale

vycházel! Od roku 1919, od vzniku Svazu Junáků - skautů RČS se časopis rychle vyvíjel. Odštěpil se od něho časopis Vůdce a tím se uvolnilo místo pro dobrodružné povídky a další zajímavosti pro mládež. Od osmého ročníku se zvětšil formát a ve druhé polovině dvacátých let již časopis vplouvá do klidnějších vod s jasnou koncepcí. Třicátá léta přinesla SKAUT-JUNÁKU nový kabát - hlubotiskové obálky s množstvím krásných fotografií.

Tragický rok 1940 poznamenal i časopis. Po druhém čísle 27. ročníku přichází první zákaz vydávání časopisu.

Velký nával do Junáka po válce ovlivnil i náš časopis. Skautský vůdce Jaroslav Foglar, který se před válkou proslavil Mladým hlasatelem, rozjíždí JUNÁKA. Z předválečného měsíčníku se stal týdeník a na zadních stránkách se usadil kreslený senál. Foglar sice z vedení časopisu odešel, přesto již rozjetý časopis úspěšně plnil svoji funkci až do další likvidace v roce 1948. Krátké, ale slavné, je období 1945 - 1948.

Téměř okamžitě po obnově našeho hnutí v roce 1968 začal vycházet znova SKAUT - JUNÁK. Dva ročníky z let 1968 - 1970 jsou i dnes v leckteré oddílové knihovničce, díky tehdejším dětem, dnes vůdcům.

Obnova skautingu koncem roku 1989 samozřejmě znamenala i znovuvydávání časopisu JUNÁK. Před pěti lety to každý považoval za samozřejmost, každý netrpělivě očekával první číslo našeho JUNÁKA. Tentokrát časopis rozjížděl další skautský spisovatel - Miloš Zapletal.

Po počáteční euforii začínají problémy. Náklad klesá, rychle se vystřídá několik šéfredaktorů. Po vydávání v Mladé frontě (1990 - 1992) si časopis vydáváme sami v Junácké edici. Velká změna na začátku roku 1993 v koncepci, názvu i vzhledu časopisu nepřinesla tolik potřebné zvýšení nákladu. Časopis v konkurenci jiných komerčních časopisů pro mládež si na sebe nevydělává. Skautský

národ ho ubíjí svým malým zájmem. Osmdesátitisícové hnutí nedokáže vydávat svůj "hlavní" časopis v nákladu 15 000 výtisků (minimální hranice nutná pro budoucnost časopisu). Prodávěný časopis se stal příliš velkým soustem pro Junáckou edici. Množství problémů s tímto časopisem nakonec zapříčinilo i její pád.

Druhá polovina posledního ročníku vyšla u soukromého nakladatele. Přes jeho snahu je stále SKAUT - JUNÁK prodávěný a je otázka, jak dlouho nám jemu bude chtít vydávat.

Do nového ročníku vstupuje časopis s nouzovou redakcí, která se pokusí časopis udržet. Hledají se noví redaktori a dopisovatelé - ale hlavně předplatitelé a čtenáři, bez kterých nemůže žádný časopis žít.

Se záhadou ježka v kleci si poradit umíme: "když natočíme nejdelší osten tak, aby..." Znáte však někdo odpověď na záhadu - proč má Junák tolik problémů se svým JUNÁKEM? Víte? - poradíte! Nevíte? - zamyslete se nad sebou a odpovězte sami sobě - udělal jsem vše pro to, aby JUNÁK se slavnou minulostí mohl žít?!

Vraťme se na začátek článku. Co myslíte, mohl by dnes také někdo napsat: "Po osmdesáti letech vydávám Junáka opět v těžkých dobách, kdy jiné časopisy zanikají. Nedostáváme na něj žádnou dotaci, spoléháme pouze na vlastní práci a na vítězství našich zdravých idejí..."

Windy

SKAUT

Časopis Skaut - Junák je možné si předplatit na adrese:
Computer 2000,
Národní 37 Praha 1 110 00

V listopadu minulého roku vyšla v edici FONS knižka Mirko Vosátky "Český skauting" (viz. Skauting č.4., roč. 33). Jedna z kapitol je nazvána "Naše vzory". Autor k ní po odevzdání rukopisu zaslal ještě dodatek. Ten se však již do knižky nestihl zařadit, tímto se autorovi omlouváme. Myslíme si však, že by neměl zapadnout, a proto se s ním setkáváte na stránkách Skautingu. Berte tento příspěvek také jako upozornění na knižku, která by neměla uniknout vaší pozornosti.

Bobo

DODATEK k Českému skautingu

Nedávno jsem četl článek, uvádějící, že 80% procent českých občanů se hanbí za to, že jsou Češi. Konečně je to výsledek skoro padesátileté převychovy nadlidmi s hákovým křížem a pěticipou hvězdou na prsou. Současně však probíhá v televizi zajímavý seriál nazvaný výstižně "Český gen", ukazující na řadu osob, které mohou být vzorem pro práci mladých. Jedno je však nutno mladým a těm, co se stydí, že jsou Češi, říci, že tento seriál "Český gen" běží celá staletí dějin českého národa.

Uvedu jen tři. Jeden takový velmi zajímavý pořad o českém genu je historický doklad o životě Oldřicha z Pordenone, jehož otec byl český zbrojnoš dosazený s českou posádkou do města Pordenone v Markrabství furlanském (latinsky Forum Julii) v Itálii nedaleko Terstu v době vlády Přemysla Otakara II. Tento Oldřich z Pordenone byl vyslán papežem jako zvláštní posel do oblasti ovládané Mongoly. Oldřich byl na svých cestách po Dálném Východě první Evropan, který se dostal do Lhasy a kterou ve svých vzpomínkách popisuje. Jeho smrt je zaznamenána roku 1333.

Další zajímavý český gen je Martin Behaim (1459-1507), mořeplavec a kartograf, jinak i zámožný numberský kupec. Jeho předkové emigrovali do sousedního Bavorska z oblasti kolem Černého potoka na Šumavě. Zajímavý je jeho znak - kosmo dělený štít v pole bílé a červené, přes které je položen černý klikatý pruh - Černý potok. Tento Martin Behaim, to je Martin "z Čech" nebo "Čecháček" vytvořil roku 1489 první globus na světě. Na tom globu je americký světadíl rozkreslen v několik samostatných

celků. Na jednom je záliv nazvaný Freus Bohemicus, to značí Český záliv. Když se však položí kartografické znázornění zálivu na La Plata, tak se čáry obou kreseb úplně kryjí. Behaim je také v seznamu člena posádky portugalského mořeplavce Diega Cão. Plul sice na výzkum podél Afriky, ale bouří byl zahnán k americkým břehům, které Behaim zakreslil na svůj globus, který byl však zveřejněn až po Behaimově smrti 1518. Portugalci tajili své zámořské objevy před Španěly, v jejichž službách byl Kolumbus, který objevil americký světadíl tři roky po Čaovi a tím i Behaimovi. Zel, globus za leteckých náletů na Norimberk byl zničen.

A třetí český gen je z nedávné současnosti. Zde jen poznamenám, že z 54 astronautů amerického týmu bylo 47 skautů, a to vesměs "eagle scouts" - orlí skauti, něco jako byl dřív u nás Lvi skaut. První člověk, který stanul na povrchu Měsíce byl v roce 1969 Neil Armstrong, který tam umístil nejen americkou vlajku, ale i znak a vlajku skautskou. Z tohoto astronautického týmu je i Eugen Andrew Cernan (nar. 1934), jehož

předkové z otcovy strany byli Slováci z Kysúc a matka pocházela z Jižních Čech. Ten dokonce přinesl na Měsíc československou vlajku, jako důkaz, že Čechoslovák byl i na Měsíci. Když po návštěvě amerických astronautů v Sovětském svazu se vracel domů, stávl se Cernan v Praze. Minil odevzdat "měsíční vlajku" prezidentovi Husákovi, ten ho však nepřijal, ani primátor Prahy. Vlajka tedy zůstala v rukou předsedy tehdejšího našeho astronautického sdružení.

Takže české geny nejsou špatné, i když dnes jsou zastírány geny lidí, kteří vynikají sebevědomím, opovrhováním jiných, velkodomáctvím, korupčnictvím a mafianstvím. Ale 95% národa je proti takovému chování, a to je záruka, že české geny jsou v jádru zdravé a dobré, jako byly ty, které daly vynikající osobnosti našeho národa.

Mirko Vosátka

"Český skauting" je možno objednat na adrese:

Nadace FONS
p.o. box č. 35, 110 07 Praha 1

Slovo náčelníka

Rojí se dotazy, zvoní telefony, známi se potkávají a s napjatou zvědavostí vyptávají: "V Junáku byly zrušeny všechny kmeny! ...Kmen OS už neexistuje!..." Katastrofické zprávy v mímých dávkách servírované jsou účinným povzbuzovadlem, leč na těchto svrchu zmíněných není ani zbla pravdy! Nic takového totiž z nových stanov schválených mimořádným VII. sněmem v Olomouci ani nevyplyvá, ani to neměli jejich tvůrci na mysli. Co je tedy pramenem podobných zpráv? Nepochopení? Neumění číst? Neumění přemýšlet?

Proto - nejprve obecně (všechny kmeny), poté speciálně (kmen OS): Žádný z kmenů Junáka nebyl, není ani nebude zrušen. Úloha a postavení kmenů jsou neopominutelné a jinak ani skautská výchova není myslitelná. Každý kmen má nejen své výchovné specifika, ale i své mezinárodní kontakty a vazbu na odpovídající světová skautská ústředí.

Co se mění, je sloučení řídicích orgánů chlapeckého a dívčího kmene a (dnešní)

Ústřední rady do jednoho společného orgánu, který bude věci společné řešit ve společných, věci specifické v samostatných odborných útvarcích. Ze toho společného je velmi mnoho, to ukázala minulá léta: jak v otázkách výchovných, tak i v těch bezprostředně s nimi souvisejících. To je tedy velmi v kostce, pokud jde o kmény mladých členů - divčích a chlapeckých.

A co kmén oldskautů a oldskautek? V nových stanovách Junáka nejen že kmén OS není nikterak (stejně jako DK a ChK) zpochybněn, ale právě naopak: dostává se mu určitého výsadního postavení, které plně odpovídá jeho jisté autonomii v hnutí:

- kmén OS má právo konat vlastní kmenový sněm, který je vrcholným orgánem kmene a na němž kmén volí své vlastní vedení;

- kmén OS má primé zastoupení v ÚR dvěma zástupci volenými (pouze) kmenovým sněmem OS

- kterýkoliv z členů kmene OS (roven ostatním dospělým členům - činovníkům Junáka) může být navrhován a volen do jakýchkoliv funkcí v Junáku.

Role a postavení kmene OS podle litery

jsou tedy nyní takové, o jaké náčelnictvo kmene celou dobu usilovalo:

- mít svou vlastní identitu, naplnit ji cílevědomou vlastní činností k rozvoji života dospělých,
- být součástí skautského hnutí, neboť skautský život trvá od dětství až po hrob,
- sloužit skautskému hnutí příkladem vlastního života a potom také činy všude tam, kde jsme k tomu povoláni. Zejména asi to poslední je stále mnohým z nás nejasné, přestože je to tak prosté:
- "autorita" není vlastní náhled na sebe sama, nýbrž náhled druhých; nelze ji získat tím, že se jí dovoláváme, nýbrž tím, jací jsme a jaké nás vidí ostatní;
- "služba" je opakem snahy po moci a právu rozhodovat nad druhými.

Sestry a bratři, oldskautky a oldskauti, náš 2. sněm kmene OS klepe na dveře! Kdo jsme, za čím jdeme a čemu sloužíme - to nechť je hvězda, která nás povede stezkou našeho skautství.

Vladimír Kopřiva-Vlk

ARCH SKAUT

V č. 1 jsme se v úvodu závěrů setkání na Skurečeně zmínili o skupině Arch skaut. Dnes se k ní vrácíme šířeji.

V padesátých letech příbramský skautský oddíl - Dvojka, přešel do illegality. Vytvořil ze starších bratrů roverský kmen Oldos. Zajímal se o woodcraft /ve zdejším kraji byl v roce 1912 založen/, ochranu přírody, která byla podložena i praktickým výzkumem brdských lokalit. Jelikož jsme mezi sebou měli řadu výtvarníků i literátů, mnoho času se věnovalo výstavám, sledovaly se umělecké směry - sem patří zájem o církevní i umělecké památky. Bylo podniknuto mnoho výprav i výletů a brdské hluboké lesy nám poskytlý skryš, kde jsme postavili srub, v němž jsme po dlouhá léta prožívali volnost i svobodu podle svých představ.

V sedmdesátých letech jako oldskauti pomáháme vytvořit skupinu Arch scout, jejíž poslání nám připadá pro skauting účelnější. Tak vzniká životaschopná skupina, která velice rychle reaguje na současnou situaci a v možnostech té doby shrmažduje vše, co se týká skautingu /memorábie, literaturu, grafiku, odznaky/. Navazuje kontakty s exilovým skautingem, spolupracuje s náčelníkem br. Plajnerem, jehož celoživotní moudrost je pro skupinu velkým přínosem.

Arch scout má svůj vnitřní etický řád, založený na dobrovolnosti, a společná skautská idea silně podporuje výsledky práce. Vydává bulletin téhož jména, kde ukládá své názory, studie, recenze (bylo vydáno 36 svazků Arch scout). Důležitá jsou setkání - Réuniony - v každém roce na jiném místě. Organizuje pomoc starším oldskautům.

Skupina se rozrůstá na Moravu a později i na Slovensko. Výsledky Arch scout jsou důkazem, že v dobách totality na různých místech vždy stály skupiny několika skautů, kteří věřili a kteří obětovali jak statky hmotné tak i duchovní pro udržení skautské myšlenky. Pomáhali udržet pramínek čisté vody. Všem patří dík, těm, kteří v šedinách zůstali i těm, kteří odešli k věčnému táborovému ohni.

Po sametové revoluci každý z nás odchází ke svým oddílům a zapojuje se podle svých schopností do činnosti. Ponechal jsem název Arch scout a vytvořil z něj malé nakladatelství, které vydává drobnou skautskou grafiku (pohledy, diplomy, příležitostní tisky, brožurky). Zabývá se regionální historií, pořádá výstavy různých uměleckých žánrů. Je v kontaktu s dalšími středisky podobného zaměření v Evropě.

Končí přípravy k otevření jakéhosi skautského domova pod širou oblohou, kde každý skaut najde své místo. Vše je koncipováno tak, aby putník i motorista si mohl postavit stan a mohl posedět u táborového ohně. Pohled na barokní Svatou Horu, v blízkosti vodní přehraza Orlik, za humny Jižní Čechy - dotváří příhodnou kulisu. Myslím, že tato myšlenka i její realizování může být pobídkou oldskautům na různých místech v Evropě, jak plnit a prožívat skautský program třetího věku. Přijďte, jste vítáni - směr jižní od démonické Prahy a po

padesátí km se v podhůří brdských kopců nalézá město Příbram. Budme jedné krve - ty i já.

Vendy Veselý - náčelnictvo kmene OS

JEDNO VÝROČÍ

Před 47 lety, 15. ledna 1948, se konal v Brně moravský sněm Junáka. Předchozí výročí této události nikdo nevzpomněl. Proč asi? Byla to událost bezvýznamná, nebo snad není dostatečně svázen její význam? Anebo je tu snaha překrýt ji milhou zapomnění?

Je nás málo, kteří se tenkrát jako delegáti sněmu zúčastnili. Doba byla politicky rozjitřená, schylovalo se k zásadnímu střetnutí politických sil u nás. Také Junák byl rozpolcen. Uvnitř organizace se zformovala skupina bratří a sester, kteří se stali členy velké strany a ukázněně a zčásti též z vlastní iniciativy plnili její příkazy a prosazovali její ideologii a praxi. Byli mezi nimi čelní představitelé Junáka na Moravě, instruktoři moravské lesní školy, tedy ti, kterým jsme dříve věřili. Přesto nenašli pro své nové postoj mezi vůdci středisek a oddílů pochopení.

Před sněmem dostali delegáti do rukou Junácký manifest. Dokument byl výrazem marxistického pojetí morálky. Obracl se proti etickému základu skautingu, skautskému zákonu. Prohlašoval neudržitelnost obecných mravních zásad, realizoval je, omezoval jejich platnost z hlediska dělnické třídy. To měla být "modernizace" skautingu! Ve skutečnosti šlo o podrytí základů, na nichž skauting stojí, a tedy o jeho rozklad. Reakci proti tomu byl Skautský manifest narychlo sestavený ivančickými skauty. Rychlost, s níž byl sestavován, zabránila jeho větší propracovanosti. Příklad k duchovním hodnotám, který zdůrazňoval, byl však správně pochopen jako protiklad marxistickému materialismu. Junácký manifest byl na sněmu drtivou většinou odmítnut. Zvítězila věrnost ideálům nad utilitarismem a prospěchářstvím. Opět se osvědčila moravská pevnost. V protikladu k ní byl Junácký manifest na českém sněmu 18. 1. přijat. Zastánci manifestu již dostávali za svou činnost odměny: tu placené místo ve svazácké organizaci, tu slíbené místo poslance, tu redaktora...

Z vítězství nad komunistickou klikou jsme se dlouho netěšili. Došlo k známým únorovým událostem, Junák dostal nové vedení dosazené akčními výbory jak v ústředí, tak v oblastech a snad někde i v okresech. Na ty, kteří hlasovali proti manifestu, se nezapomnělo. Byli vyloučeni nejdříve z Junáka a pak následoval postih v jejich občanském životě. Byl přezazován na jiná místa v zaměstnání (sám jsem byl přeložen z gymnázia na vzdálenou měšťanskou školu), studenti vylučováni z vysokých škol. Vzpomínám na tajemníka Zemské junácké rady v Brně bratra Františka Rehoře, který takto postížen nemohl dlouho najít zaměstnání. Měli jsme všichni v "kádrovém popise" příslušný záznam, který tu měl zůstat na věky.

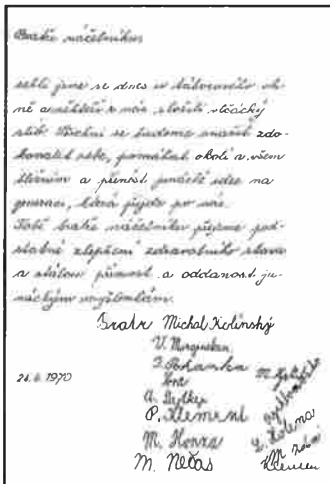
Výročí svými důsledky smutné, ale poučné. Ozývají-li se i dnes, byť řídce, hlasy relativizující mravní hodnoty, zpochybňující obecnou platnost skautské-

ho zákona, vzpomeňme, k jakým koncům to tehdy dospělo. Není sice už dnes v pozadí ona mocenská síla, o níž se tyto snahy opíraly, avšak její přízrak dási. Nebo tu ještě zůstaly její morbidní prsty?

Přemysl Hauser, ILŠ

Chcem věrni zůstat také dál

Dne 24. dubna 1970 sešel se u slibového táborového ohně 32. oddíl včítat Brno. Bylo to v době kdy už bylo rozhodnuto a vše připraveno k nové likvidaci skautingu v Československu. Mezi dokumentací bratra Plajnera zachoval se z toho dne podle mého názoru vzácný a svým způsobem jedinečný dokument: Dopis náčelníkovi podepsaný čtácti včítaty, který zde přetiskujeme. Dá se samozřejmě s úspěchem pochybovat, že znění listu je dílem včítat samotných. Máje pravděpodobně na svědomí Akela 32. oddílu, který je snad v pravém dolním rohu i spolupodepsaný. Historická komise Junáka má již dnes o odporu proti tehdejšímu nemilosrdnému potlačení a rozeznání slibné se znovu rozvíjejícího skautského hnutí doklady nejrůznějšího druhu. Nad obsahem tohoto listu stojí ale za to se v nejednom směru zamyslet.

Nepatří k těm, kteří až příliš často a nekriticky opakují ono "skautem jednou, skautem provždy". Nepochybují ale o tom, že v našem bratrském kruhu i nadále zůstává nejedna z těchto tehdejších členů brněnského oddílu: Michal Kolínský, V. Morgenstem, I. Pohanka, A. Klement, M. Honza, M. Nečas, M. Kyzlink, L. Holena, M. Zdeněk, Klement, F. Masařík, P. Příkryl a P. Himšal. /Poslední tři jmenovaní jsou podepsáni na zadní straně listu./ Prosím je všechny velice, aby se ozvali, pověděli o svých osudech a o tom, jak se jim podařilo svoje předsevzetí plnit. Napsat mohou buď prostřednictvím Skautingu nebo přímo na adresu podepsaného člena historické komise Junáka.

Děkuje a těší se Ing.

Karel Lešanovsky,

Teplická 55, 405 02 Děčín IV.

PRŮVODCE ČESKOU SKAUTSKOU LITERATUROU

Stojíme na prahu třicátých let. Máme za sebou téměř dvacet let nepřetržitého vývoje našeho skautingu a s ním i jeho literatury.

První polovina této dekády není tak obsáhlá jako ta druhá, která koncem třicátých let doslova finišovala. Přesto přináší řadu titulů ze všech žánrů - příručky, beletrie i vážnější formy.

LÉTA TŘICÁTÁ

V roce 1930 vyšla příručka k vedení her autorů první vlny našich lesoškoláků Velen Fanderlika a Josefa Štefana **Hry v místnosti**. Pro její oblibu vyšla o tři roky později za přispění dalšího spoluautora K. Třeštika v druhém rozšířeném vydání jako **400 her v místnosti i venku**. Po dalších třech letech to bylo již **500 her ... a konečně v roce 1938 s pomocí čtvrtého spoluautora - A. B. Svojsíka vyšlo 4. vydání 555 her skautských a polních v místnosti i venku**. Pro úplnost ještě páté vydání, které vyšlo po válce (1946) **600 junáckých a polních her v místnosti a venku**. Zde tedy můžeme vystopovat předchůdce dnes tolik oblíbené Zapletalovy Velké encyklopedie her.

Hodnotná a dodnes známá příručka, tentokrát dvojice Bohumil Řehák a Velen Fanderlik, je **Skautský vůdce** z roku 1933. Další důležitá příručka pro vůdce se rovněž vyvíjela na několik etap. První vydání stále používané příručky Velen Fanderlika mělo název **Listy vůdci** (přiloha **Vůdce** 1935) ale další již **Listy Jurovi** (naposledy v JE 1991).

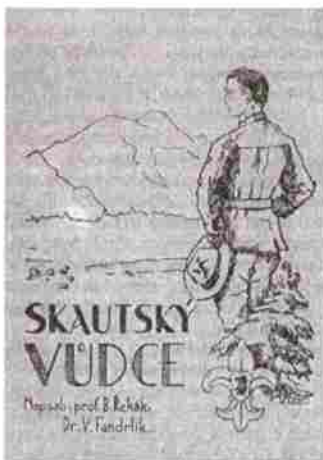
Pokud jste nepřehlédli, tak jméno Velen Fanderlika je uvedeno u všech zatím zmíněných příruček. Kdo byl Velen Fanderlik jste se jistě dočetli již z jiných článků, nebo publikací. Sledujme však Velen jako autora další příručky.

Jistě nejslavnější Velenovou příručkou je poměrně malá a tenká knížka s prostým názvem **Skautská praxe**. Původně šlo o pomocné tabule praktických skautských nauk, které sám nakreslil pro potřebu Lesních škol. Před válkou vyšla **Skautská praxe** dvakrát (1933? a 1938). Třetí přepracované vydání vzniklo za války v Anglii, kde Velen sloužil v armádě a vyšlo roku 1945 v kanadské Ottawě jako dar kanadských skautů. Po válce pak vyšla **Skautská praxe 2x** u nás (1945 a 1946). Existuje vydání z roku 1968 a další dvě vydání vyšla opět v exilu v edici **Skauted** (1973 a 1982). Po poslední obnově se dokonce vyrojilo několik vydání, většinou však "pirátských". Proč vyšla **Skautská praxe** tolikrát: Hodně obrázků, málo textu a kapesní formát

- snad každý skautík ji měl prostě pořád u sebe v kapse.

Další významný skautský činovník profesor Bohuslav Řehák napsal z pověření sjezdu skautů-učitelů v roce 1930 brožuru **Skauting a škola**. Velmi dobrá je i příručka A. B. Svojsíka a Jana Nováka **Skauting brannou výchovou mládeže**. Název je trochu poplatný roku 1936, kdy příručka vyšla, přináší však velmi pěkně podaný vznik a vývoj skautingu a pohled na něj z různých hledisek.

Do období třicátých let spadá i literární práce Mírko Vosátka, který píše dodnes, a je legendou v našem hnutí. Jeho **Táboření s podtitulem Z deníku starého zálesáka** vyšlo v nakladu Skautského sboru Legio Angelika poprvé v roce 1935 a dočkalo se několika dalších vydání. I on, tak jako Fanderlik, si svoje příručky sám ilustroval. Psal formou deníku, tak jako to dělal někdy jeho učitel Jaroslav Novák. Není snad mezi námi ten, který by neznal tuto, nebo některou z jeho pozdějších populárních příruček s tematikou vodního skautingu, přírody a rovingu.

Důležitou roli sehrály malé, ale velmi potřebné knížečky Jaroslava Nováka **Radostí a taje junáctví** (zelená 1937, červená 1938 a modrá 1939).

Občas se ve skautských knihovničkách objevují specializované příručky jako např.: V. Vodenka - **Nauka o stopování** (1937), Jaroslav Novák - **Skauting na vodě** (kapesní formát, 1938) nebo MUDr. Josef Cívin - **Skautská zdravotvída** (kapesní formát, 1938).

Ve třicátých letech se ve větší míře začíná rozvíjet katolický skauting. V roce 1931 přeložil J. Vachek z angličtiny **Příručku katolického skauta**. Další práce

tohoto zaměření jsou z pera J. O. Martinovského: **Katolický skaut a Katolický skauting** (obě 1937). Martinovský v témže roce napsal i naše první **Stručné dějiny skautingu**. V tomto období vstoupil na scénu katolicky zaměřeného skautingu Josef Kratochvíl, známý jako J. K. Baby, jehož 80. narozeniny jsme si připomněli v minulém čísle. Stručně tedy jen zopakujeme jeho předválečné publikace: **Stateční hoši** (beletrie, 1. díl 1933, 2. díl 1936), **Rok junáků** (spíše příručka, 1939) a **Mezi junáky** (příručka pro rádce a vůdce, 1939).

Třicátá léta znamenají i velký rozmach turistiky, cestování. Proto vychází všeobecně více cestopisů, mezi nimi i řada skautských. Z překladů jsou to **Tři skauti v Africe**, **Tři hoši v Habeši** a hlavně **Skautova dobrodružství na cestě kolem světa** Amoula Galopina ve dvou velmi tlustých knihách. Dila poplatná své době, až na první vlastně vymyšlené dobrodružné romány. Jsou tu však i dva čeští autoři se skutečnými cestopisy, navíc kvalitními: Karel Mejsnar - **Reportáž z Maďarska** (4. světové jamboree 1933), **Cesta po Polsku** (2. Slovanské jamboree Spala 1935) a vodácký změřený Jiří Wála - **V kanoích napříč Evropou** (1928 a 1935) a V. S. **putuje za sluncem** (1936).

Velmi cenná je knížka **Českoslovenští básníci skautům**, která nakladem Svazu junáků skautů RČS vyšla roku 1931. Dvaatřicet básní a úvah tehdy předních básníků (Viktor Dyk, Eliška Krásnohorská, Rudolf Medek, Fr. S. Procházka, Antonín Sova, Josef Toman, Jiří Wolker a další). Další sborník junácké poezie s názvem **Lesní kvítí** věnoval woodcrafterům Jaro Douša. S programy táborových ohňů tehdy pomáhala příručka B. Pospíšila - **Táborový oheň** (1935) a do pochodu si skauti a skautky asi zpívali podle **Skautských pochodových písniček** (1936), které sestavil Hanuš Kraus.

Věnujme jeden odstavec této bibliografické studii i vlastní bibliografii. První pokus o soupis naší skautské literatury učinil Hanuš Entner, který byl otištěn ve 4. ročníku **Vůdce** již v roce 1923. Druhý "pokus o bibliografii" nazval v podtitulku až příliš skromně Antonín Kleinwächter - **Nonni Skautská a příbuzná literatura československá a cizí**. Velmi cenná knížka pro skautské historiky, knihovníky i sběratele vyšla v Brně roku 1938, takže zachycuje téměř celé období o které jsme dosud psali.

Pokud vám chybí ve výčtu literatury třicátých let beletrie, pak nezapomínejte, ale počkejte si na další číslo **Skautingu**.

Ida a Windy

NOVÉ KNIHY

PŘÍBĚHY PSANÉ ŽIVOTEM - Pierre Lefèvre

Krátké příběhy pro zamyšlení nad našimi postoji v různých situacích, do kterých nás stává život. Sice jsou psány pro

věřící křesťany, ale konečně, již odedávna platí: "Kdo máš uši k slyšení, slyš!"

HRY PRO ŽIVOT, I. A II. DÍL - Soňa Hermochová

Jestliže jste vedoucími světlušek, včítat, skautek, skautů, roverů či rangers a rádi byste je vedli k tomu, aby opravdu žili

podle skautského slibu a zákona, ale myslíte si, že je potřeba něco jiného než neustálé rozebírání slibu, zákona, či hesla, pak neváhejte a rychle běžte a kupte sobě oba díly **Her pro život**. Tyto dvě knížky prostě nesmí chybět ve vaší knihovničce.

Marek

EMILIE MILČICOVÁ (7.6.1889 - 27.12.1969)

Každá čekatelka dnes ví, že dříve, než byla tato žena v r. 1919 zvolena první náčelní skautek, byla vůdkyní 3. dívčího oddílu, že v úvodcovskou zkoušku složila mezi prvními třemi v r. 1916. Dokonce i víte, že byla profesorkou tělesné výchovy na holešovickém lyceu, kde... ano, správně, kde studovala Vlasta Štěpánová, které se podařilo přesvědčit Dr. Annu Berkovcovou, profesorku téhož lycea, že dívčí skauting je ta nejvhodnější a nejmodernější výchova pro dívky. Jistě také víte, že Emilie Milčicová s Bronislavou Herbenovou redigovala první příručku pro skautky (1922). V sešitku o našem podílu na přípravě a práci WAGGGS jste si zase přečetly (či přečetli), jakou pozornost vzbudil její referát o tělesné výchově skautek na mezinárodním táboře a Konferenci ve Foxlease v r. 1924. Nebyl koncipován jako praktický nácvik, ale zpracován "na podkladě fyziologického" (vliv slunce, vody a vzduchu na tělo, správné dýchání, tělesné zaměstnání v táboře, denní cviky, historie tělesné výchovy i nové směry) /Vůdce, r. 5, č. 3/.

Tato kusá zpráva nám dává tušit teoretické znalosti, které Emilie Milčicová měla a s nimiž plánovala dívčí lesní školy. Tu úplně první v r. 1926 pro nemoc nevedla, ale od r. 1927 byly právě lesní školy jejím hlavním zájmem.

Její znalosti budily obdiv i na instruktorském kurse polských harcerek v Bucze (1933). Její fotografie najdete i v Naší Chatě.

Náčelní skautek byla do února r. 1938, kdy se funkce vzdala a byla jmenována čestnou náčelní.

Po válce se znovu zapojila do práce jako instruktorka tělesné výchovy, her, zálesáckého vaření i táborových staveb na dívčích lesních školách. V období 1968 - 1970 již mezi nás nechodila. Ale z každého srazu či školy jsme ji posílaly pozdravy, které ji působily velkou radost. V r. 1969 byla vyznamenána mezi prvními

řádem Stříbrného trojlístku. Její odchod (27. 12. 1969) předznamenal již konec naší činnosti.

Strohý výčet dat a heslovitý popis její činnosti vám však nemůže povědět nic o její osobnosti. Máša Tauerová mi poslala vzpomínku na velikonoční putování, kdy Milka při pohledu na krásu šumavských hvozdů pronesla: "Kdybychom věděly, co nám osud chystá." V této chvíli zemřela její maminka. Milka si nikdy neodpustila, že nebyla doma, a celý život zůstala s mladší sestrou Kamilou, aby ji nahradila ztrátu matky. Čím působila tato drobná žena, že se jí podařilo vybudovat kruh spolehlivých činovnic a vůdkyň, zaměstnaných žen i skautských maminek, se kterými byla neustále v písemném i osobním styku? Její nesmírná skromnost ji získávala přátele, ale na druhé straně i kritiky, protože nesplňovala představy určitého typu lidí o potřebě oficiální reprezentace hnutí. Mám moc ráda staré fotografie. A proto se pokusím vám přiblížit její osobnost jejich pomocí.

Do naší rodiny vstoupila totiž sestra náčelní už v r. 1927, kdy se maminka vypravila na lesní školu na Adamitském ostrově u Přiběnic, aby dobře vedla roj šotků, který vznikl hned, jak jsem šla do školy. Do té doby jsem s tatínkem, okresním zpravodajem, chodila na výlety s chlapeckým oddílem.

Lesní škola pro nás šotky byla něčím nepředstavitelným a s normální školou nesrovnatelným. Proto všechny fotografie a hlavně deník, který jsme si směly prohlížet, v nás vzbuzoval touhu, abychom byly takovými šotky, aby se na nás sestra náčelní přijela podívat.

A tu máte první kostičku do mozaiky charakteristiky E. Milčicové. Ona za námi, dětmi z chudého desetitisícového města, opravdu přijela. Vidíte toho urozeného šotka, který nemohl sedět vedle sestry náčelní? (foto dole) Tak maminka - vůdkyně učila dceru, že musí radost dopřát i jiným.

Když jsme "naši sestru náčelní" viděly v r. 1931 při Slovanském jamboree na hradním balkónu mezi zástupci jednotlivých zahraničních skautských organizací s panem prezidentem, měly jsme pocit, že v její osobě jsme byli my, šotci z České Třebové, vyznamenáni. Byla prostě naše a my jsme byli její.

Vlasta Antropiusová popisuje svůj pobyt na jedné její DLŠ: "Nepostavily jsme jen

běžné špičky na krajinkových podsadách. Měly jsme podsady z juty, ze slámené rohože i z tyčkoviny. Používaly jsme málo hřebíků, většinou jsme vystačily s uzly. Zhotovily jsme všechny nezbytnosti tábora včetně kuchyně a útulného jídelního koutu pod stromem. Po ránu nás udivila promyšlenými rozvíčkami. Byla přesnou instruktorkou v atletice, ve hrách a obdivuhodnou průkopnicí výcviku plavání hrou. K nácviku stylů jsme přikročili, až když nás proud unášel jak v lehu naznak, tak na prsou s obličejem pod vodou a očima otevřenými... Milka vynikala hlubokou znalostí zálesácké praxe. Ve svém tmavomodrém chitonu chodila s lehkostí lesní žínky. V lese se nerušilo hovorem. Signály se zařizovaly zvuky v lese obvyklými. Měla vynikající spolupracovnice, MUDr. Otlu Steinerovou, která nás zavedla do tajů lidského těla, a prof. Mášu Tauerovou, instruktorku všeho, k čemu se hodily ruce. Po stránce ideí byla Milka nadšenou šířitelkou myšlenek Setonových o obrození člověka životem v přírodě. Stala se nejen učitelkou, ale i kamarádkou, jejíž neokázalé přátelství se neslo celým životem".

Ale vraťme se k fotografiím. Oficiální fotografie v klobouku, který není ještě tak starý, aby se už zase líbil, neřekne o E. Milčicové mnoho (reprodukce ve sborníku). Zato fotografie z poválečné lesní školy Jiráskovy oblasti na Zdech ve Rtyni v Podkrkonoší nahore přímo mluví. Milka je zde podobná indiánské ženě. Je vidět, jak je šťastná v táborovém prostředí. Pohoda dívčí lesní školy je tu zřetelně zachycena. Kdyby byl obrázek barevný, viděly byste hradbu kvetoucích divizén. (obr. nahore)

Co ještě dodat? Její pojetí dívčího skautingu platí dodnes. Šlo jí o emancipaci ženy, ale bála se představy, že by skautky jen muze kopirovaly. Snila o rovnoprávnosti činovnic dívčích s činovnickými chlapeckými.

Před 20 lety na úmrtní oznámení jsme daly výňatek z jejího referátu na Valném sjezdu r. 1935:

"Chceme vychováti ženu samostatnou, silnou a obratnou, vědomou si svých schopností, připravenou na všechny úkoly, jimiž ji život překvapí."

Vlasta Macková
foto archiv autorky

Milé sestry v Čechách,

prihováram sa Vám z príležitosti nášho spoločného sviatku - Dňa sesterstva. Dňa, počas ktorého všetky skautky na celom svete majú k sebe bližšie.

V mene celého dievčenského kmeňa na Slovensku Vám zasielam pozdrav s úprimným prianím pevnej skautskej cesty, aby prekážky, ak sa na nej vyskytnú, ste hravo zvládli. Každá chvíľa skautovania nech Vám prináša radosť a duchovné obohatenie. Prajem Vám veľa nezabudnuteľných zážitkov z podujatí, aby aj po rokoch Vám prinášali pocit šťastia, osobného uspokojenia. Množstvo zaujímavých nápadov a nech Vaša fantázia nepozná hraníc. Zvlášť by som chcela pozdraviť sestry, ktoré spolu s našimi spájajú spoločné začiatky skautovania, spoločné zážitky a spomienky.

Naším želaním je, aby tradície, ktoré vznikli medzi našimi kmeňmi už v minulosti, sme navzájom nadálej udržiavali a obohacovali ich novými spoločnými aktivitami. 25. februára 1995 v Žiline - kedy spoločne všetky vodkyne zo Slovenska v sesterskom kruhu zasadnú pri spoločnom hodnotení svojej činnosti, v ten deň sa vrátia aj spomienky na pekné chvíle v kruhu českých sestier.

S pozdravom "Skautské ideály spájajú svet".

Anna Trel'ová - kmeňová vodkyňa na Slovensku

Br. Zapletal sľbil, že uverejní v lednovém Skautingu svoju koncepciu Skauta-Junáka a nového mesičníku pro světlušky a vlčata. Vzhľadom k tomu, že bezprostrední hrozba zániku Skauta-Junáka bola zatiaľ odvrátená a v jižních Čechách začíná vychádzať časopis pro nejmenší, nepovažuje br. Zapletal za vhodné prichádzať v tejto chvíli se svou predstavou jak by měla tato periodika vypadat. Jistě k tomu bude mít příležitost později.

Středisko Junáka Vsetín vás srdečně zve na výstavu k 75. výročí založení prvního junáckého oddílu ve Vsetíně. Vernisáž výstav je 25. 3. 1995 v 10. 00 hodin v prostorách Městského úřadu Vsetín, výstava potrvá do 30. 4. 1995

Akce ke 100. VÝROČÍ NAROZENÍ PRĚMYSLA PITTERA, který byl vyhlášen UNESCO osobností roku 1995.

25.3. - pracovní seminář "P. Pitter - křesťan". Sbor církve bratrské, Praha 1, Soukenická 15. Od 9.30 hod.

28.3. - vernisáž výstavy "Život a dílo Přemysla Pittera". Pedagogické muzeum J. A. Komenského, Praha 1, Valdštejnské nám. - Valdštejnský palác.

22. - 23.6. - mezinárodní konference o životě a díle P. Pittera, Praha.

24.6. - setkání bývalých židovských a německých dětí z poválečné akce "Zámky" - Štítno.

Účast přátel, spolupracovníků a zájemců o dílo Přemysla Pittera.

V horním patře je 8 ložnic se 20 lůžky. Možnost dalších cca 20 míst na vlastních karimatkách.

K dispozici bude v létě 14 stanů s podsadami, t.j. 28 míst a velký prostor pro postavení dalších stanů.

V blízkosti jest Wolkerův pomníček a 2 km vzdálený rybník ke koupání. Volný termín od 15. července do 11 srpna.

Obracíme se na skautské oddíly s prosbou, zda mohou přiležitostně přivést neb zaslát upomínkové předměty se skautskou a přírodní tematikou pro stálou výzdobu ve společných místnostech.

Příspěvek na údržbu a spotřebovaný el. proud jest 10,- Kč na osobu a den.

Za středisko Junáka Humpolec Fr. Vondráček

Poctivému skautskému oddílu nabízíme tábořiště od 22. 7. 1995 o kapacitě do 30 osob v krásném prostředí nedaleko od Milevska. Kontakt 02/73 10 44.

Pavel Budský

Středisko Junáka v Humpolci nabízí na skautské akce myslivnu Vorlovy, kde byl první skautský tábor a kde profesor A. B. Svojsík psal knihu "Základy junáctví".

Objekt se nalézá v krásném lesním prostředí asi 7 km od Humpolce v blízkosti obce Kežlic. Je vhodný pro celoroční využití rádcovských kursů, LŠ i oddílových výprav, v létě pro ideální skautské tábory a LŠ.

Jsou zde dvě budovy. V jedné je jídelna a kuchyň vybavená potřebným nádobím pro vaření, sporákem na dřevo, lednicí, elektrickým sporákem, vařičem, troubou na pečení a bojlerem.

V hlavní budově je v přízemí ložnice se 12 lůžky, společenská místnost a místnost s krbem.

MEMORIÁL RUDOLFA VECKY

První lednová sobota roku 1995 zastihla stovku skautů a skautek z Čakovic, Letňan, Kbel, Satalic a Kyji (ORJ Praha 9) na tradičním setkání v Košateckém lese.

Součástí této akce byla i tradiční soutěž, kterou připravují roveři a rangers pro své mladší bratříčky a sestřičky. Po loňském úmrtí br. Vecky, čestného vůdce Athabasky a pravidelného účastníka těchto srazů (j v dobách totality), jsme tuto soutěž v orientaci, signalizaci, důvtipu, pohybových schopnostech atd. nazvali "Memoriál Rudolfa Vecky". V jeho I. ročníku vyhráli skauti ze Kbel (v kategorii starších) a světlušky z Kyji (v kat. mladších). Ve skutečnosti však vyhráli všichni, kteří se nelekli mrazu a do Košatek dorazili.

Otvírací hodiny JUN Praha:

Po - Pá (denně) 10.00 - 12.00 13.00 - 18.00

So (každá sudá v měsíci) 9.00 - 12.30

CHRIS POTŘEBUJE VAŠÍ POMOC!

Již koncem listopadu přinesl bratr Ārci zprávu, která přišla modelem z USA. Týká se 12letého skauta, který má rakovinu. Jeho kamarád Rob White prosí, abychom pomohli udržet naději dítěte posiláním pohlednic, a průběžně informuje o jeho zdravotním stavu:

"Chris je stále v nemocnici. Vám, kteří jste už poslali E-mail vzkaz nebo pohled, je určeno poděkování jeho otce Johna Hardestyho. Chris dostává denně 5-10 pohledů z USA i z mnoha dalších zemí.

Ošetrovatelka Julie Morgan říká: POHLEDNICE PŮSOBÍ! Chris úplně rozkvétá, barva se mu vrátila. Rád si prohlíží pohledy a vypráví vtipy, které si na nich čte.

Chemoterapie a ozařování zničilo jeho imunitní systém. Podrobil se transplantaci kostní dřeně, aby se schopnost imunitního systému vrátila. Je velmi slabý, a cítí se velmi osaměle, neboť leží na izolaci, aby se nemohl ničím nakazit. Proto je potřeba nové dávky "myslíme na tebe" právě teď velká. Vydřte, prosím, a pošlete pohlednice dál! Pomáhají víc, než si myslíte!

Rob White"

(kráceno)

Poznámka 1: Platí do 31. března 1995

Poznámka 2: Předejte dalším organizacím a občanským sdružením a spolkům, prosím.

Adresa: Chris Hardesty, Kosair Children's Hospital, SC 19

231 East Chestnut Street, Louisville, KY 40202, USA

Rob White se zmiňuje také o divence, která je léčena zároveň s Chrisem, ale dosud žádné pozdravy nedostávala. Jmenuje se Jamie Thomas, adresa je táž, až na " SC 4-18".

E-mailem je možné posílat vzkazy na Rob White rsw@TFS.COM Rozhodli jsme se požádat o pomoc i Vás, bratři a sestry. Prosím, odložte lhostejnost, a pomozte neznámým dětem.

Kača

Gorkého 5

602 00 BRNO

Tel.: 05/ 742 745

TURISTICKÉ A TÁBORNICKÉ POTŘEBY

otevřeno Po - Pá 8 - 18 hod.

Z naší nabídky:

spací pytle, karimatky, alumatky, batohy, celtý, ponča, opasky, nože, baterky, polní láhve, ešusy.

Vojenské výstroj naše i zahraniční

Junácké potřeby

Stany Osada

Zasíláme též zboží na dobírku (možnost zaslání katalogu).

SKAUTING 6